

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

5

CURS
DE CATALÀ

llibre del professor

Albert Vilagrasa Grandia
(coordinador)

Amanda Ulldemolins Subirats

A P U N T

Primera edició, setembre de 2022

© Albert Vilagrasa Grandia,
2022, per la coordinació

© Autora, Amanda Ulldemolins Subirats, 2022, pel text

© Disseny i maquetació: Blanca Hernández, 2022

© Pep Brocal, 2022, per les il·lustracions

© FOTOGRAFIES: **unitat 0:** BearFotos/Shutterstock.com; nito/Shutterstock.com; Mazur Travel/Shutterstock.com; cornfield/Shutterstock.com; AlexandrosMichailidis/Shutterstock.com; ImageSourceTradingLtd/Shutterstock.com; Tanya Keisha/Shutterstock.com; csp/Shutterstock.com; **unitat 1:** Christian Bertrand/Shutterstock.com; Arxiu Salvador Tió; Krakenimages.com/Shutterstock.com; WikimediaCommons; **unitat 2:** Miniatura Medieval www.turismo-prerromanico.com; WH_Pics/Shutterstock.com; catwalker/Shutterstock.com; Albert Vilagrasa (@soma.marc, #somamarc); alionabirukova/Shutterstock.com; peresanz/Shutterstock.com; **unitat 4:** Krakenimages.com/Shutterstock.com; spb2015/Shutterstock.com; Krakenimages.com/Shutterstock.com; iMarzi/Shutterstock.com; Willyam Bradberry/Shutterstock.com; **unitat 5:** naufal_405/Shutterstock.com; marco videography/Shutterstock.com; SHTRAUS DMYTRO/Shutterstock.com; Marina Sliusarenko/Shutterstock.com; koosen/Shutterstock.com; immfocusstudio/Shutterstock.com; AlexGreenArt/Shutterstock.com; Lletera Campllong, SCCL; <https://es.vecteezy.com>; <https://www.vectorlogo.es>; www.fageda.com; veri@aede.es; <https://es.m.wikipedia.org>; www.triasbiscuits.com; www.olivesrossello.com; www.cercol.coop; **unitat 6:** Marques/Shutterstock.com; **unitat 7:** Arxiu «Serra d'Or»; Helena Torres; **unitat 8:** APIWAN BORRIKONRATCHATA/Shutterstock.com; Anton27/Shutterstock.com; **unitat 9:** Siriluk ok/Shutterstock.com

La propietat d'aquesta edició és de
Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
Ausiàs Marc, 92-98, 08013 Barcelona

Aquest llibre ha estat pensat, produït i confeccionat a Catalunya. Fent-ho així, promovem els nostres autors, ajudem a crear i mantenir llocs de treball a les nostres indústries gràfiques i estalviem transports i les consegüents emissions de CO₂.

Un món de llengües... i actituds

PUNT DE PARTIDA

OBJECTIU

L'objectiu és fer l'alumne conscient de l'ús que es fa de la llengua catalana en diferents situacions i la relació que té amb la llengua. Per fer-ho, es pretén reactivar els coneixements culturals i lingüístics de l'aprenent a partir de fotografies, situacions quotidianes i vocabulari. Amb això es vol trencar el gel, ja que és la primera lliçó del curs i els estudiants encara no es coneixen.

Parla'm en català

- A.** En parelles, demaneu als alumnes que llegeixin el títol de la unitat, *Un món de llengües... i actituds*, i animeu-los a comentar què creuen que significa aquesta frase. Podeu preguntar-los si pensen que les llengües van associades sempre a una manera de ser, a una cultura o a determinats comportaments i actituds. Si voleu començar el curs amb un modisme, introduïu l'expressió *tants caps tants barrets* i feu que la relacionin amb el títol de la unitat.

Tot seguit, demaneu als alumnes que observin les fotografies i expliqueu-los que totes són escenes quotidianes. Feu que les descriguin. Com que és la primera lliçó del curs convé, més que mai, guiar els alumnes i ser clar amb les direccions. Per exemple, podeu demanar-los que diguin on creuen que estan preses les fotografies. Tot i que en algunes es veu clarament que són llocs emblemàtics de Barcelona, en d'altres poden ser imaginatius. Animeu-los a recordar llocs de la geografia dels Països Catalans. Alhora, proposeu-los que emprin un mínim de cinc adjectius per descriure cada situació i repteu-los a no repetir-los al llarg de l'exercici. És un bon moment perquè consultin diccionaris en línia, com ara el DIEC (<https://dlc.iec.cat/>), el DCVB (<https://dcvb.iec.cat/>) o el DNV (<https://www.avl.gva.es/lexicval/>). A més, com que ja som al nivell C1 del MCER, cal treballar des del primer moment la precisió lèxica. Per fer-ho, podem recomanar-los emprar el diccionari de sinònims de l'IEC (https://sinonims.iec.cat/mobil/sinonims_mb.asp). És un bon moment per passar per l'aula i comprovar el nivell lingüístic dels alumnes. Si voleu, podeu demanar-los que anotin a la llibreta o al suport que emprin els adjectius que han anat dient al llarg de l'activitat.

A continuació, feu que llegeixin els diàlegs i que els relacionin amb les fotografies, segons el context en què podrien tenir lloc. Feu que s'adonin que hi ha més imatges que diàlegs, per tant, es repeteix algun diàleg. Finalment, feu una posada en comú amb el grup-classe i si hi apareixen paraules noves, anoteu-les a la pissarra o al suport que feu servir. Com a transició amb l'activitat següent, demaneu-los si empren el català en els contextos treballats en aquesta activitat.

SOLUCIONS

- B.** En parelles, feu que llegeixin les situacions i demaneu-los que comentin quina llengua acostumen a utilitzar en els dos contextos plantejats, això és, amb el caixer d'un supermercat i amb un desconegut al carrer. A continuació, feu que comentin en quins altres contextos usen el català. Per exemple, podeu demanar-los si l'empren en petits comerços, en grans establiments comercials, amb el personal mèdic o en una sucursal bancària. Si voleu allargar l'activitat, podeu demanar-los que després de comentar les seves preferències comentin les gràfiques de l'enquesta *Els usos lingüístics de la població de Catalunya* (disponible en línia) en què s'analitza la preferència dels parlants en aquests àmbits d'ús.

És una bona oportunitat per fer reflexionar els alumnes sobre les tries lingüístiques, per exemple, podeu proposar-los que comentin si el fet que l'interlocutor comenci la conversa en una llengua condiona la seva tria. En darrer lloc, feu una posada en comú amb el grup-classe i determineu les pautes de comportament del grup-classe. Com a transició amb l'activitat següent, pot ser interessant parlar de prejudicis lingüístics, això és, si parlen una llengua o una altra segons l'aparença de l'interlocutor.

- C.** Demaneu als aprenents que observin el núvol de paraules i que pensin quins mots relacionen amb el concepte de llengua. Tot seguit, en parelles, feu que comentin la seva elecció i comparin les seves respostes. Podeu demanar-los que anotin una altra paraula que connecti amb aquest concepte. Si voleu, podeu preguntar-los si les diverses llengües que parlen els susciten sensacions diferents. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar que determinin quin concepte dels del núvol el relacionen amb el català i que expliquin el perquè.

PUNT 1

La diversitat lingüística al món

OBJECTIU

L'objectiu és que els aprenents reflexionin sobre la diversitat lingüística i els estatus de les llengües a partir de textos escrits de diversos testimonis i un article periodístic d'una lingüista. Els alumnes han d'activar, per tant, estratègies de comprensió lectora a partir de textos.

- A.** En parelles, demaneu als alumnes que llegeixin els testimonis següents i feu que comentin si coneixien la realitat lingüística d'aquests països. És un bon moment per parlar dels estatus legals de les llengües i com això pot repercutir en els usos dels parlants, sobretot en contextos de llengües minoritzades. Si voleu, podeu demanar als alumnes que consultin a internet quines són les altres llengües oficials dels països en què es parla el quítxua o, també, en quins territoris de Suïssa es parla cada llengua. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si hi apareixen paraules noves, animeu els alumnes a prendre apunts i a confeccionar-se un glossari ja sigui per ordre alfabètic o per camp temàtic.
- B.** En parelles, feu que es fixin en les llengües i en els milions (aproximat) de parlants nadius que tenen. Demaneu-los que busquin a la xarxa els llocs on es parlen. Poden emprar els ordinadors o el telèfon mòbil. És un bon moment per esperonar els alumnes a fer les cerques en català i a emprar cercadors configurats en català. Tot seguit, feu que comentin quines llengües troben que són minoritzades. Assegureu-vos que entenen la diferència conceptual entre llengua minoritzada i llengua minoritària. Els podeu remetre a l'explicació que hi ha al TERMCAT o a la web de la Plataforma per la Llengua (<https://www.plataforma-llengua.cat/campanyes/llengua-minoritaria-o-minoritzada/>). Podeu demanar-los si creuen que el català és una llengua minoritària o minoritzada. També, feu que comentin si coneixen altres casos de llengües minoritzades. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe. De nou, és una bona oportunitat per a treballar conceptes sobre sociolingüística i política lingüística. Si voleu allargar l'activitat, podeu proposar-los que busquin com es diu una paraula en les diverses llengües que apareixen en la infografia i feu que ho comparteixin amb tot el grup-classe. També podeu proposar-los que busquin on es parlen aquestes llengües o l'estatus legal que tenen en cada territori.
- C.** Demaneu-los que llegeixin el text i que pensin quins poden ser els prejudicis lingüístics que fan que desaparegui una llengua. Demaneu-los que marquin les paraules noves, com ara *escarni*, i animeu-los a deduir-ne el significat a partir del context. En parelles, feu que comentin què troben que es perd quan desapareix una llengua. També podeu preguntar-los si pensen que alguna de les llengües que parlen o coneixen poden desaparèixer durant el proper segle o si es pot fer res per evitar aquest procés. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
- Si voleu, també pregunteu-los si estan d'acord amb aquesta assumpció de l'escriptor basc Joxan Artze Agirre: «Una llengua no es perd perquè no l'aprenquin els que no la saben, sinó perquè deixen de parlar-la els que la coneixen.»
- D.** En grups de tres o quatre alumnes, feu que comentin quines llengües es parlen al seu país d'origen i si totes són oficials. Si els alumnes tenen la mateixa llengua, podeu demanar-los que triïn un país del món (o els el doneu vosaltres) i en grup que busquin les llengües que s'hi parlen, si són oficials, etc. Si voleu, podeu demanar-los que preparin una exposició amb material de suport, com ara diapositives amb mapes i dades rellevants. Feu llegir la bafarada com a exemple. Aneu passant pels grups per a resoldre dubtes lingüístics. Tot seguit, feu que exposin i intercanviïn la informació amb els altres grups. Com que som a la unitat o i tot just hem començat el curs, és una bona oportunitat per a ano-

tar els errors comuns entre l'alumnat i fer una posada en comú per tal que no els repeteixin. Podeu proposar-los que creïn un apartat a la llibreta amb els seus errors més habituals i que els classifiquin segons si són ortogràfics, normatius o fonètics.

PUNT 2

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes reflexionin sobre la relació que tenen amb el català i sobre què els ha suposat aprendre la llengua i la cultura catalanes. Alhora, es pretén que els alumnes aprenguin a reconèixer tant la diversitat dialectal com la diversitat funcional del català.

El català i jo

- A.** Feu llegir els enunciats següents i demaneu-los que marquin els que descriuen fets que hagin viscut en primera persona o que hagin vist en altres persones. Després, en parelles, demaneu que comentin quines creuen que són les actituds més respectuoses amb les llengües i quines poden ser perjudicials. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu determinar quins són els prejudicis més corrents entre el grup-classe i intentar esbrinar-ne el motiu. Aquesta activitat es pot allargar tant com es vulgui, ja que podeu crear debats com ara si algun dels enunciats ve connotat per alguna ideologia o si algun pot ser racista. L'objectiu és sensibilitzar l'alumne en l'ús del català sempre des d'una perspectiva positiva.
- B.** Expliqueu als alumnes que escoltaran quatre intervencions de parlants de diferents zones del domini lingüístic català. En parelles, demaneu-los que identifiquin quina correspon a cadascú i demaneu-los que anotin quina paraula o quin tret els ha ajudat a deduir-ho. Poseu l'àudio una vegada. Tot seguit, torneu a posar l'àudio i feu que identifiquin el dialecte que es parla als llocs d'on provenen aquestes persones. Podeu demanar-los que anotin un tret distintiu de cada dialecte. La primera intervenció és d'un valencià, ho sabem perquè fa servir formes lèxiques típiques del català occidental com *xiquet* i genuïnes del valencià com *hui*. També perquè hi ha variants verbals com *haja*. Alhora, quant a la fonètica, no hi ha la reducció vocàlica en *a, e, o* i *u* àtones, pròpia de tot el bloc occidental. En segon lloc, la segona intervenció és d'un parlant del català central, hi ha mots del català central com *nena* i *nen*. A més, fonèticament hi ha la reducció vocàlica de les vocals *a, e, o* i *u* en posició àtona. En tercer lloc, el tercer testimoni parla balear, ja que hi ha substantius típics d'aquest dialecte com *tassó*, l'ús de l'article salat *sa*, el pronom *mos* i la forma *vàrem* en el passat perifràstic. Quant a la fonètica, també hi ha la reducció vocàlica com en català central. Finalment, en el quart àudio apareix un testimoni del català occidental, més concretament del català nord-occidental. Ho sabem bàsicament pels trets fonètics, això és, perquè no fa la reducció vocàlica de les vocals àtones (segueix la pronúncia de l'ortografia). Si voleu, podeu allargar l'activitat i demanar als alumnes que intentin situar aquestes ciutats en un mapa. Feu notar que totes les llengües tenen varietats i que no impedeixen la comprensió. Podeu buscar exemples de l'espanyol.

SOLUCIONS

	CARLES ROIG (Terrassa)	PAU CASTELLS (València)	TÒFOL PINYA (Santanyí)	JOAN JOVÉ (Trepmp)
DIALECTE	.....	.....	.....	.....
1	☐	☒	☐	☐
2	☒	☐	☐	☐
3	☐	☐	☒	☐
4	☐	☐	☐	☒

- C.** En parelles, demaneu-los que comentin quina de les varietats lingüístiques del català de l'activitat anterior és la més propera a les seves realitats. Podeu proposar que especifiquin on senten diversos dialectes (a la ràdio, el professor de català, un botiguer, el veí, etc.). Feu llegir la bafarada com a exemple. A continuació, feu que expliquin si són capaços de diferenciar varietats de la seva llengua o d'alguna de les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu determinar quin és el dialecte més proper a tots els alumnes. Aquesta activitat ens pot servir per revisar tant la dialectologia com la geografia del domini lingüístic.

Si cal, projecteu un mapa dels dialectes del català (https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/aprendre/arxius/com_6_mapes.pdf) i feu que situïn cada dialecte en el seu territori. Si algun dialecte els és desconegut, podeu fer escoltar algun tall de veu del corpus oral del català contemporani (<https://www.ub.edu/ccub/variacio-dialectal-cod/>).

Com a transició amb l'activitat següent, podeu comentar amb els alumnes que hi ha diversos tipus de variació lingüística, una és la variació dialectal i una altra és la variació funcional, això és, les formes lingüístiques que emprem segons el registre i la situació comunicativa.

- D.** En parelles, feu que llegeixin els textos, demaneu-los que descriguin la situació i que comentin quin registre s'hi utilitza. Podeu demanar-los que justifiquin la seva tria (els interlocutors es coneixen, les paraules que empren, etc.). Si no acaben d'entendre la variació funcional, feu llegir la segona bafarada i comenteu que hi ha el registre informal (vulgar, familiar, col·loquial, etc.) i el formal (estàndard, científic, jurídic, literari, etc.). Feu una posada en comú amb el grup-classe i feu èmfasi en els condicionants que cal tenir en compte per decidir quin registre convé emprar en cada situació comunicativa. Podeu demanar-los en quins contextos podrien utilitzar un registre o l'altre i quin acostumen a fer servir.
- E.** En parelles, feu que llegeixin les descripcions de situacions lingüístiques i que diguin quin registre usarien en cadascuna. Podeu demanar-los que siguin concisos i que justifiquin la seva resposta. Si voleu, podeu allargar l'activitat i demanar-los que escenifiquin alguna de les situacions que es descriuen. Tot seguit, feu que comentin quins registres creuen que dominen en les seves llengües o en les llengües que coneixen. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. En acabat, feu una posada en comú amb el grup-classe i anoteu a la pissarra o al suport que empreu les paraules o estructures noves i els comentaris més destacats amb la finalitat de fer adonar els alumnes quin registre és el que utilitzen majoritàriament i en quines situacions.

PUNT 3

I ara, el C1

OBJECTIU

L'objectiu és presentar la descripció del domini lingüístic del nivell C1 que ha de tenir un usuari perquè els alumnes reflexionin sobre les habilitats que tenen en català i facin una diagnosi sobre el seu nivell lingüístic en català. També es pretén que reflexionin sobre l'ús que fan de les diverses llengües que dominen i quin domini de la llengua tenen.

- A.** En parelles, feu que llegeixin les definicions i que diguin quina creuen que es refereix al nivell C1 del *Marc europeu comú de referència per a les llengües* (MCER). Abans, però, podeu explicar què és el MCER. Podeu demanar-los que argumentin la seva resposta. Si voleu, podeu demanar-los a quin nivell del MCER fan al·lusió les altres definicions. Per exemple, l'1 és del B2; la 3, de l'A2, i la 4, del C2.

Com a transició amb l'activitat següent, feu que es fixin en si compleixen tots els requisits que exigeix el C1 de català, a partir de la definició del manual.

SOLUCIONS

- 1** L'usuari pot comprendre les idees principals d'un text. Pot fer front a la major part de situacions lingüístiques que poden sorgir amb parlants nadius. Pot produir textos força correctes sobre temes del dia a dia. Pot descriure fets i experiències, somnis, esperances i ambicions; i també pot expressar opinions i exposar els avantatges i els inconvenients de diverses opcions. Té un bon domini gramatical, encara que pot cometre errors ocasionals no sistemàtics.
- 2** L'usuari pot comprendre una àmplia gamma de textos llargs i complexos, i en reconeix el sentit implícit. Pot expressar-se amb fluïdesa i espontaneïtat sense que li faltin paraules o expressions. Pot emprar la llengua per a tota mena de propòsits i en tota mena de situacions: contextos socials, acadèmics i professionals. Pot produir textos clars, ben estructurats i detallats sobre temes complexos. Manté constantment un grau de correcció gramatical alt; els errors són escassos i difícils de detectar.
- 3** L'usuari pot comprendre frases i expressions utilitzades habitualment i relacionades amb temes d'importància immediata: informacions personals bàsiques, informacions familiars, compres, geografia local, ocupació. Pot comunicar-se en situacions senzilles i habituals que exigeixen un intercanvi simple i directe d'informació sobre temes familiars i habituals. Pot descriure, de manera senzilla, aspectes de la seva experiència o bagatge personal, aspectes de l'entorn immediat i assumptes relacionats amb necessitats immediates.
- 4** L'usuari pot comprendre sense esforç pràcticament tot el que llegeix o escolta. Pot resumir informació procedent de diferents fonts orals o escrites, reconstruir fets i arguments, i presentar-los d'una manera coherent. Pot expressar-se espontàniament, amb fluïdesa i precisió, distingint matisos subtils de significat fins i tot en les situacions més complexes. Té un gran domini d'expressions idiomàtiques i col·loquials. Manté un domini gramatical constant sobre un llenguatge complex.

- B.** En parelles, feu que comentin a quina definició de l'activitat anterior correspon el nivell que tenen de la seva llengua o de les llengües que coneixen. Feu llegir la bafarada com a exemple i assegureu-vos que entenen l'expressió «(no) posar la mà al foc». Si cal, podeu adreçar-los a aquesta pàgina web en què es detallen les destreses esperades en cada nivell lingüístic (https://llengua.gencat.cat/web/content/documents/publicacions/marc_europeu_comu_de_referencia_per_a_les_llengues/arxiu/marc_cap3.pdf). Podeu demanar-los que comentin quins aspectes creuen que han de millorar per a obtenir el nivell C1 de català o per millorar en les altres llengües que coneixen. Demaneu-los si creuen que tenen el nivell C1 en la seva L1 per fer-los adonar que ser nadiu d'una llengua no vol dir que es tingui la competència lingüística d'un nivell de C1.

- C.** En parelles, feu que llegeixin les situacions del quadre i que indiquin quines acostumen a fer i en quina o quines llengües. Podeu demanar-los que comparin i comentin els seus hàbits lingüístics. Després, demaneu-los que marquin les situacions que requereixen tenir les habilitats pròpies del nivell C1 i feu que comentin si creuen que les podrien fer en català o en una altra llengua que coneguin. Si voleu, en cas negatiu, podeu animar-los a anotar quins aspectes lingüístics o d'un altre tipus (confiança, rapidesa a l'hora de contestar, etc.) han de treballar per tal de ser competents en aquestes situacions. Feu una posada en comú amb el grup-classe i doneu-los estratègies per millorar en les seves mancances. Aquesta activitat es pot allargar tant com vulgueu, atès que podeu demanar als alumnes que escenifiquin alguna d'aquestes situacions, ja sigui oralment o per escrit, per exemplificar el domini o la mancança lingüística.

Com a transició amb l'activitat següent, expliqueu als alumnes que a partir del test següent podran determinar de quin nivell parteixen aquest curs.

- D.** Demaneu als alumnes que responguin honestament les preguntes del test sobre coneixements i destreses lingüístiques. Si cal, aviseu-los que poden marcar més d'una opció en cada cas. En acabat, feu que comparin les respostes amb un company. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Aquesta activitat us ha de servir per detectar possibles aspectes que cal treballar més profundament al llarg del curs, ja que els alumnes es jutgen a ells mateixos sobre el seu nivell de català. Com a transició amb l'activitat següent, doneu-los consells per a millorar els seus punts febles, tals com els que hem anat apuntant al llarg d'aquesta unitat inicial. Hi ha dos ítems (2. c. redactar textos i 3. d des de l'escola, però voldria aprendre a escriure textos perquè no sé organitzar les idees) que val la pena que comenteu amb els alumnes perquè no depenen de la llengua objecte d'estudi sinó d'altres capacitats i habilitats, que els alumnes hauran de treballar durant el curs si no les tenen adquirides.

- E.** En parelles, demaneu-los que llegeixin les activitats següents i que diguin les que fan en català o creuen que podrien començar a fer en català per millorar el coneixement de la llengua. Podeu demanar-los que a partir dels resultats de l'activitat anterior aconsellin el seu company per tal de millorar les destreses lingüístiques i extralingüístiques. Feu una posada en comú i demaneu-los que compartixin amb tot el grup-classe els consells que han anotat recopilant.

Celebritats a l'ombra

PUNT DE PARTIDA

Qui ho hauria dit!

OBJECTIU L'objectiu és que els alumnes aprenguin a fer hipòtesis sobre les vides d'altres persones i introduir vocabulari nou per descriure'n les trajectòries vitals.

A. Com a escalfament, en parelles, podeu demanar-los que llegeixin el títol de la unitat, *Celebritats a l'ombra*, i pregunteu-los si coneixen algun personatge que no hagi tingut ni el ressò ni el reconeixement que es mereix. Tot seguit, feu que llegeixin la informació sobre per què les persones de les imatges —no gaire conegudes— han passat a la història, i demaneu-los que facin hipòtesis sobre a qui deu fer referència cada cas. A continuació, feu que busquin més informació sobre aquestes persones, com ara l'any i el lloc de naixement, la seva formació o per què se'ls considera referents en el seu àmbit.

En acabat, d'acord amb les dades recollides, demaneu-los que corroborin les hipòtesis. Feu una posada en comú amb el grup-classe; podeu demanar-los si coneixien ja algun d'aquests personatges. Si voleu allargar l'activitat, podeu animar els alumnes, per grups de tres o quatre, a fer una breu exposició oral sobre cada un d'aquests personatges. Podeu comentar el títol del punt, *Qui ho hauria dit!*, i demanar-los per què creuen que fa referència a aquest apartat.

SOLUCIONS

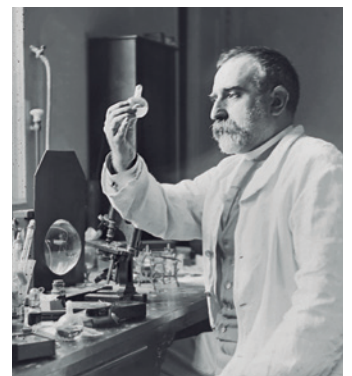
ALÈXIA PUTELLAS

JOAN ROGET

MARGARIDA BORRÀS

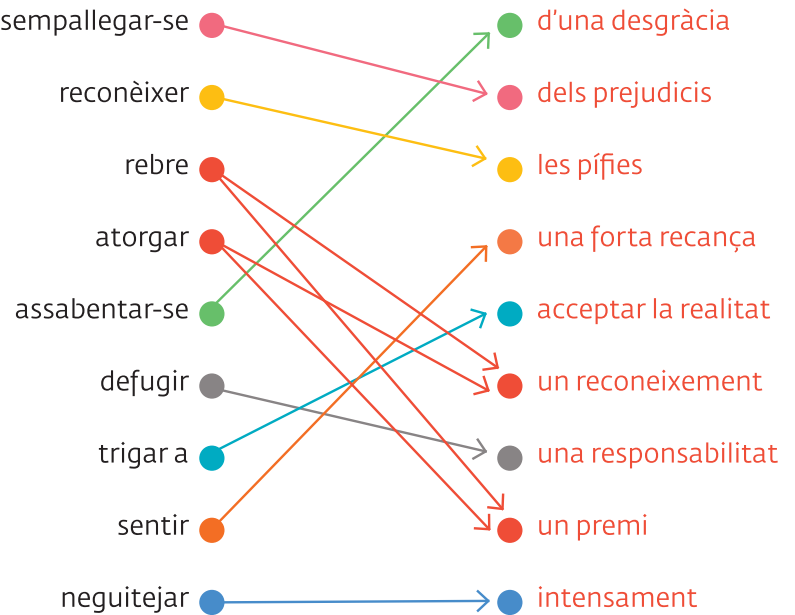
JAUME FERRAN

B. En parelles, demaneu als alumnes que relacionin els mots de les dues columnes. Primer, però, assegureu-vos que n'entenen el significat. En acabat, feu que classifiquin les expressions resultants segons si expressen una idea positiva o negativa. Aviseu-los que hi pot haver més d'una resposta per a cada cas. Si tenen cap dubte lingüístic, poden consultar els diccionaris en línia. Feu una posada en comú amb el grup-classe i feu-los notar que hi ha verbs que regeixen una preposició, com ara *assabentar-se*, mentre que n'hi ha d'altres que són transitius com ara *sentir*.

Animeu-los a reflexionar sobre els tipus de verbs i els tipus de complements que hi pot haver en cada cas. Si desconeixien el significat precís d'algun verb, podeu demanar-los que construeixin una frase amb aquest verb —per tal d'assegurar-vos que n'han entès tant el significat com l'estructura— i que busquin sinònims dels verbs i de les expressions.

Podeu fer fer els exercicis 1 i 2 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

Positives: desempallegar-se dels prejudicis, reconèixer les píffies, rebre un reconeixement/un premi, atorgar un reconeixement, atorgar un premi

Negatives: assabentar-se d'una desgràcia, defugir una responsabilitat, trigar a acceptar la realitat, sentir una forta recança, neguitejar intensament

- C.** En parelles, demaneu als alumnes que comentin quines de les expressions anteriors creuen que es podrien relacionar amb les persones de les imatges. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu que justifiquin la seva tria. Podeu demanar-los que anotin les frases amb aquestes expressions. Feu una posada en comú amb el grup-classe. L'objectiu és que utilitzin les expressions de l'activitat anterior.
- D.** En parelles, demaneu-los que comentin, a partir del títol de la unitat, *Celebritats a l'ombra*, i de les activitats anteriors, quin creuen que serà el tema de la unitat. Passeu per l'aula per respondre dubtes lingüístics. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu crear interès per conèixer altres celebritats a l'ombra que apareixen a la unitat o que els agradaria conèixer.

PUNT 1

Tal dia
com avui

OBJECTIU

L'objectiu és aprendre a parlar sobre esdeveniments històrics. Es pretén activar estratègies d'escaneig d'informació a partir d'un text, així com estratègies de deducció de l'ús de l'imperfet narratiu, expressions temporals o formes d'alguns verbs del present d'indicatiu amb els quals podem dubtar. També s'amplia el lèxic.

A. En parelles, feu llegir els fragments següents i demaneu-los que comentin quins trets tenen en comú i en quin context podríem trobar aquest tipus de text. Abans, però, podeu remetre els alumnes al títol del punt i al títol de cada piulada per ajudar-los a deduir la mena de text que hi podran trobar. L'objectiu és fer-los adonar que utilitzem titulars breus per destacar un esdeveniment històric i apropar-lo al lector, presentant-lo com un fet passat puntual però vist des de dins, com en directe.

Si hi ha paraules que desconeixen, animeu-los a deduir-ne el significat pel context. Si voleu, per practicar la precisió lèxica, també podeu demanar-los que proposin sinònims a algun dels mots del text, com ara *aldarull* (*disturbi*, per exemple).

Feu una posada en comú amb el grup-classe i comenteu si coneixien les notícies i quina els ha sorprès més. Podeu demanar-los que defineixin amb les seves paraules què és una efemèride. Podeu demanar-los si coneixen algun compte de xarxes socials o la secció d'algun programa de televisió o de ràdio que es dediqui a recordar efemèrides. Per exemple, a Twitter, el *Diari La Veu* (@diarilaveucat) cada dia presenta alguna efemèride, i també hi ha el compte Efemèrides d'Arquitectura (@efemarq) que recorda esdeveniments sobre aquesta disciplina, o bé: <https://twitter.com/historiesdebcn?lang=ca>.

B. En parelles, feu que llegeixin els fragments següents i que els relacionin amb l'episodi corresponent de l'activitat anterior. Demaneu-los que comentin quines paraules els han ajudat a connectar-los. Assegureu-vos que entenen tots els mots. Si voleu allargar l'activitat, podeu preguntar-los si coneixien el joc de la pilota valenciana, si saben dir res sobre *Tirant lo Blanc*, si coneixien el mallorquí Joan Mascaró o si havien sentit mai aquesta anècdota sobre The Beatles.

Podeu fer fer l'exercici 3 del **Llibre d'exercicis**.

C. Demaneu als aprenents que es fixin en els temps verbals destacats a l'activitat B i feu que en conjuguin totes les formes del present d'indicatiu. Aviseu-los que són verbs amb els quals podem tenir dubtes a l'hora de conjuguar-los. Podeu demanar-los que anotin la conjugació de cada verb, per assegurar-vos que en dominen l'ortografia. Demaneu-los si han tingut dubtes a l'hora d'anotar la conjugació d'aquests verbs. Feu que en parlin amb el company. Tot seguit, feu una posada en comú amb el grup-classe i anoteu a la pissarra les formes verbals o, si voleu, podeu projectar-ne els paradigmes. Podeu trobar els paradigmes verbals, per exemple, en la web del *Diccionari de l'Enciclopèdia* (<https://www.diccionari.cat/>) o, per a la conjugació normativa valenciana, al *DNV* (<https://www.avl.gva.es/lexicval/>). Aconselleu-los que es vagin confeccionant una llista amb tots els verbs irregulars o, també, els podeu animar a fer targetes de memòria per tal d'aprendre'ls més fàcilment. Podeu ampliar la llista de verbs o demanar-los si tenen dubtes a l'hora de conjuguar altres verbs.

Podeu fer fer els exercicis 4, 5 i 6 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

2 A hores d'ara qui contradiu un dels grans noms de la literatura castellana? Efectivament, aquesta obra insigne de la literatura catalana era el *Tirant lo Blanc*, de Joanot Martorell.

3 La **conec!** Tot geni de les arts, quan **compon** una peça així, segur que **pressent** que està fent una cosa excepcional. El que no sabia és que darrere d'una peça tan excelsa hi hagués un tàndem anglomallorquí.

1 Al meu grup d'amics ningú **concep** ser valencià sense gaudir d'aquesta pràctica, que és símbol indissociable de la nostra identitat. Per això, la **difonc** tant com puc i seguiré lluitant perquè, per més inclemències i prohibicions a què s'haja d'enfrontar, no desaparega.

D. Demaneu als alumnes que es fixin en la forma verbal *prohibia* que està destacada en el text de l'activitat **A** i feu que triïn per quin dels temps verbals següents es podria substituir.

A continuació, feu que comprovin si ocorre el mateix amb la resta de formes destacades dels textos. Tot seguit, demaneu-los que pensin amb quin tipus d'esdeveniments es pot utilitzar l'anomenat imperfecte narratiu. Si cal, podeu adreçar els alumnes a la pàgina 194 del Resum gramatical, al **Llibre de l'alumne**, on es detallen els usos d'aquest temps verbal, o també podeu aprofitar l'explicació que hi ha al Punt de suport.

Assegureu-vos que els alumnes entenen que aquest ús se circumscriu a cròniques periodístiques i textos literaris en què es vol remarcar el dinamisme de l'acció. Podeu demanar que comentin si en alguna de les llengües que coneixen hi ha algun temps verbal amb aquest valor o si el fan servir. Feu notar que l'ús del passat perifràstic d'indicatiu és correcte i adequat, però si fem servir l'imperfecte d'indicatiu donem un valor estilístic afegit al text.

Com a transició amb l'activitat següent, podeu fer que es fixin que l'imperfecte narratiu sol anar acompanyat d'una expressió temporal que és la que ajuda a entendre que es tracta d'accions acabades (perfectives) i que, per això, les formes verbals es podrien conjugar en passat perifràstic d'indicatiu.

SOLUCIONS

Tal dia com avui, el Consell de la Ciutat de València...

- va prohibir
- havia prohibit
- prohibiria

... jugar a pilota valenciana.

E. En parelles, demaneu-los que es fixin en els dos tipus de marques temporals amb què apareix l'imperfecte narratiu dels textos de l'activitat **A** i feu que les relacionin amb els exemples del text. A les rodonotes de l'activitat **A** han d'escriure **a** o **b** segons la funció que faci cada marca temporal. Feu una posada en comú amb el grup-classe i, si voleu, podeu demanar-los que diguin altres marques temporals per a cada tipus. És a dir, que indiquin un moment o període precís en el temps (*tal dia com avui*) o bé que assenyalin el temps transcorregut respecte a un fet presentat en el discurs previ (*tres anys després*). Podeu fer fer els exercicis 7, 8, 9, 10 i 11 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

1 Tal dia com avui @tempspassats
[14 de juny de 1391] Les autoritats havien detectat que aquell esport generava tensions socials i aldarulls a les vies públiques. Deien que durant els partits es proferien, de manera sistemàtica i generalitzada, blasfèmies i amenaces. Per això, **a** tal dia com avui, el Consell de la Ciutat de València **b** jugar a pilota valenciana. Una prohibició que duraria fins l'any 1991.

2 Tal dia com avui @tempspassats
[20 de novembre de 1490] Tal dia com avui de fa 531 anys **a** es publicava per primera vegada a València, a la impremta de Nicolau Spindeler, un volum gruixut amb un tiratge rècord per l'època de 715 exemplars. **b** Tres anys després se'n feia una nova edició a Barcelona. Fins i tot, **a** s'arribava a traduir al castellà i a l'italià. Cervantes la va considerar una de les millors novel·les del món i, per això, la va salvar de la mítica escena de la crema de llibres al Quixot.

3 Tal dia com avui @tempspassats
[24 d'octubre de 1967] **a** A les darreries del 1967 el filòleg i orientalista mallorquí Joan Mascaró **a** assistia com a especialista en textos sagrats hindús a un debat de la televisió britànica sobre la meditació transcendental. Hi havia també John Lennon i George Harrison. Arran d'aquest encontre, Mascaró i Harrison forjaven una estreta relació que. **b** al cap de poc, **a** assolia el punt àlgid quan The Beatles **a** enregistraven a la cara B del single *Lady Madonna*, la versió musicada del poema del Tao te King *La llum interior*, traduïda a l'anglès per Mascaró.

- F.** Expliqueu als alumnes que escoltaran la primera part del relat sobre un seguit d'esdeveniments que van ocórrer a una persona. En parelles, demaneu-los que intentin esbrinar de quin personatge cèlebre català es tracta. Poseu l'àudio de la pista 2, ja que correspon únicament a la primera part de l'enregistrament. Tot seguit, comenteu amb el grup-classe la identitat d'aquesta persona. Feu que expliquin quines pistes els han permès descobrir-ho. Després, feu escoltar la pista 3 i demaneu-los que comprovin si han encertat qui és el protagonista de la història.

Si voleu, podeu aprofitar aquesta activitat per revisar coneixements culturals. Podeu demanar als alumnes si coneixen obres de Gaudí, a quin moviment cultural pertany i les seves principals característiques, en quin segle va viure, etc.

- G.** En parelles, expliqueu als alumnes que tornaran a escoltar l'àudio i demaneu-los que localitzin l'expressió lexicalitzada que s'usa al text per fer referència a les idees del quadre. Feu que llegeixin el quadre i assegureu-vos que entenen què han de fer. Poseu l'àudio una vegada. Per a la posada en comú, si ho trobeu oportú, adreceu els alumnes a les transcripcions de la pàgina 200, al **Llibre de l'alumne**, per corregir l'activitat. Aproveiteu les transcripcions per resoldre dubtes lingüístics, si en tenen. Tot seguit, demaneu als alumnes si coneixen altres expressions en què aparegui una part del cos, com ara, *posar-se pedres al fetge*.

Si voleu allargar l'activitat, podeu adreçar els alumnes a aquest enllaç <https://blogs.cpnl.cat/ccapalamos/2014/01/30/s2-frases-fetes-amb-parts-del-cos/> o a aquest altre <https://rodamots.cat/tema/cos/locucions-i-frases-fetes-amb-parts-del-cos/> i comentar les diverses expressions amb parts del cos. Si voleu, també podeu demanar-los si coneixen expressions d'aquest tipus en la resta de llengües que coneixen.

Podeu fer fer l'exercici 12 del **Llibre d'exercicis**.

- SOLUCIONS** Observar dissimuladament o amb desconfiança - Mirar de reüll
 Veure's capaç de fer una cosa - Veure's amb cor
 No poder assegurar amb certesa total una cosa - No posar la mà al foc
 Obsedir-se amb una idea - Posar entre cella i cella
 Fer circular una notícia o un rumor sobre algun esdeveniment - Còrrer la veu
 Ser un malgastador; no estar-se de res - Tenir la mà foradada
 Fer una cosa amb una implicació total - Dedicar-se en cos i ànima

- H.** Podeu demanar als alumnes que llegeixin les transcripcions de l'àudio de l'activitat **F**, a la pàgina 200 del **Llibre de l'alumne**, i comenteu als alumnes que us fixareu en dues estratègies estilístiques per explicar esdeveniments del passat. Llegiu les transcripcions de l'àudio i feu que els aprenents es fixin en l'ús que s'hi fa del present d'indicatiu per parlar de fets passats (es tracta de l'anomenat *present històric*, que presenta els episodis del passat com si s'estiguessin vivint en el moment present). Després, en parelles, demaneu-los que llegeixin l'explicació sobre com es presenta un fet del passat quan s'utilitza l'imperfet narratiu (que s'ha treballat a les activitats **D** i **E**). Tot seguit, feu que passin a l'imperfet els temps verbals destacats. En acabat, demaneu-los que comentin en quines de les frases s'empra l'imperfet narratiu (per fer referència a accions acabades del passat, però de les quals es vol destacar el desenvolupament, com si s'estiguessin veient des de dins; *El 10 de juny de 1926 moria Antoni Gaudí als setanta-tres anys; Tal dia com avui, el tramvia número 30 atropellava un home*) i en quines no (és a dir, en quines s'utilitza l'imperfet, com és habitual, per fer referència a esdeveniments del passat que

no necessàriament sabem quan comencen o acaben: *Tenia un fort cop al cap, tres costelles trencades i una important hemorràgia interna*). Feu una posada en comú amb el grup-classe i demaneu-los que justifiquin la seva tria, per tal que us assegureu que han entès aquest ús. Els podeu fer veure que, a les frases 1 i 3, els marcadors temporals *el 10 de juny de 1926* i *tal dia com avui* ajuden a entendre que el verb fa referència a esdeveniments puntuals i acabats.

Podeu fer fer els exercicis 13 i 14 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

1. El 10 de juny de 1926 **mor** Antoni Gaudí als setanta-tres anys.
2. **Té** un cop fort al cap, tres costelles trencades i una important hemorràgia interna.
3. Tal dia com avui, el tramvia número 30 **atropella** un home.

TASCA INTERMÈDIA

En grups de tres, demaneu-los que pensin en un moment històric i feu que escriguin el fil d'esdeveniments del que va passar, tal com s'ha fet a l'activitat **F**, per tal que la resta de companys esbrinin de què es tracta. Demaneu-los que utilitzin l'imperfet narratiu i les expressions temporals necessàries, com si es tractés d'una crònica periodística o literària dinàmica en què el narrador explica uns fets del passat, però com si els estigués veient. Si cal, adreceu-los de nou a les transcripcions de la pàgina 200 del **Llibre de l'alumne**. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics i animeu-los a emprar diccionaris de sinònims. Demaneu-los que facin una revisió lingüística del text. Si no detecten errors, podeu marcar al text alguns errors perquè els corregeixin. En acabat, feu que cada grup llegeixi en veu alta la seva narració per tal que la resta de grup-classe pugui endevinar quin moment històric descriuen. Si hi apareixen paraules noves, noves expressions temporals o errors comuns, podeu anotar-los a la pissarra o al suport que empreu.

PUNT 2

Una dona davant d'una època

OBJECTIU L'objectiu és aprendre a narrar canvis vitals en una biografia, mentre activen estratègies de comprensió lectora. Alhora, es presenta nou vocabulari, s'introdueixen els canvis verbals quant al discurs directe i indirecte i l'ús de l'imperfet d'intenció.

A. Com a escalfament, feu llegir el títol del punt, *Una dona davant d'una època*, i demaneu als aprenents si coneixen cap dona que hagi estat capdavantera o líder en la seva època. Tot seguit, en parelles, feu que llegeixin els paràgrafs sobre la vida d'Esmeralda Cervantes i demaneu-los que els ordenin per tal de reconstruir la biografia d'aquesta artista catalana internacional però injustament oblidada. En acabat, feu que comentin quin fet de la seva biografia destacarien i per què. Feu una posada en comú amb el grup-classe i resoleu, si cal, els dubtes lingüístics que hagin aparegut.

Si voleu, també podeu demanar-los que resumeixin la vida d'Esmeralda Cervantes en 30 paraules. També podeu animar-los a buscar sinònims per al verb *vaticinà* o per al mot *intenció*.

SOLUCIONS

3

El 1864 Clotilde se n'anà amb la seva mare a Madrid, després que Cerdà renegué de la noia perquè era filla il·legítima seva. El 1868, a París, la reina Isabel li assignà el cognom artístic de Cervantes, perquè deia que tenia el talent de l'autor del Quixot. **L'escriptor Victor Hugo, després de veure-la, vaticinà que seria una artista prodigi al cap de pocs anys, o dècades, a tot estirar** [1]. Hugo la batejà amb el nom artístic d'Esmeralda –com la gitana protagonista de la seva novel·la *El geperut de Notre-Dame*.

2

Clotildina, com li deien afectivament, era la quarta filla d'Isabel Bosch i d'Ildefons Cerdà, l'enginyer que revolucionà Barcelona amb el seu pla urbanístic. De ben petita, passava els dits per les cordes de l'arpa com si ja la portés dins la placenta de la mare; amb dotze anys tocà a l'Orquestra de Richard Strauss de Viena i als catorze fou professora honorífica del Liceu de Barcelona. Per això **els mestres d'aquesta arpista catalana van assegurar que en el futur tindria una vida farcida d'episodis excepcionals** [3].

5

El 26 de juliol de 1880 visitava les illes Canàries per primera vegada. D'antuvi, aquella havia de ser una estada curta; **li havien dit que l'endemà hi feia tres concerts** [2]. Però s'enamorà de l'illa i manifestà la intenció de tornar-hi *a posteriori* per quedar-s'hi durant un temps. Clotilde **era un belluguet** i en aquell moment tenia un projecte vital per al qual **s'havia escarras-sat molt** i que volia culminar.

4

Després de viure en diferents capitals d'Europa, Esmeralda inicià una llarga carrera que la duqué de gira arreu del món. Fou una etapa d'èxit, glòria, aplaudiments i ovacions. Li van arribar a demanar d'esdevenir arpista en diverses corts reials, on **li asseguraven que, si es quedava, li pagaven pensions vitalícies** [4]. Però ella **no es deixà entabanar** i seguí el seu camí.

6

Es tractava de l'Acadèmia de Ciències, Arts i Oficis per a la Dona de Barcelona, que fundà juntament amb la doctora Dolores Aleu. L'any següent, sense el suport de l'elit social barcelonina de finals del segle XIX, l'Acadèmia hagué de tancar i l'arpista decidí abandonar Barcelona.

1

Clotilde Cerdà i Bosch (Barcelona, 1861 – Santa Cruz de Tenerife, 1926) va ser una estrella precoç de l'arpa. Tot i despuntar de ben joveneta, mai va ser gens dòcil; **tenia mà esquerra** amb els poderosos i la seva tenacitat va causar admiració a tot el món.

7

Lluny del seu país, Esmeralda s'atreví a seguir lluitant des d'una perspectiva feminista pels drets dels treballadors i contra la pena de mort, s'oposà a l'esclavisme i a les elits que l'obviaven, i fins al dia que morí feu concerts benèfics per a totes les causes de bé possibles allà on pogué.

B. En parelles, feu que es fixin en les expressions destacades al text per descriure com era i què feia Esmeralda Cervantes. Demaneu-los que completin el quadre amb aquestes expressions. En acabat, feu que comentin si s'identifiquen amb algunes de les expressions. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe i demaneu-los si poden aportar algun sinònim o antònim a aquestes expressions. Per exemple, *ser un cul inquiet* podria ser un sinònim de *ser un belluguet*, mentre que *ser un baliga-balaga* podria ser un antònim per a la darrera expressió. Podeu fer fer els exercicis 19 i 20 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

COM ERA?	QUÈ FEIA?
era un belluguet.....	no parar quiet
no ser beneït.....	no deixar-se entabanar.....
tenir mà esquerra.....	saber tractar la gent
ser diligent en la feina	escarrassar-se..... molt a fer una cosa

C. En parelles, demaneu-los que llegeixin les frases i feu que les relacionin amb la frase del discurs directe a la qual corresponen. En acabat, feu que expliquin els canvis pel que fa als temps verbals i a les expressions temporals. Feu una posada en comú amb el grup-classe i, si ho creieu oportú, adreceu-los al Punt de suport. Convé remarcar la diferència semàntica quant a l'ús de l'imperfet i del condicional en el discurs indirecte. El condicional correspon al futur d'indicatiu i indica posterioritat respecte del moment de parla. L'imperfet correspon al present d'indicatiu usat amb un valor de futur i indica que la situació de les quals resulta fàcilment previsible o gairebé segura. Alhora, feu èmfasi en el fet que cal canviar també els marcadors temporals, per exemple, *demà* esdevé *l'endemà*. Podeu fer fer l'exercici 15 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

1 Van dir: «Demà fa tres concerts.»	1 Van dir que l'endemà feia tres concerts.
2 Van dir: «Demà farà tres concerts.»	2 Van dir que l'endemà faria tres concerts.

D. En parelles, adreceu-los novament al text de l'activitat **A**, feu que es fixin en els fragments destacats amb un número i demaneu-los que els reescriuin utilitzant el discurs directe. Demaneu-los que ho facin com en l'exemple. Passeu per l'aula per assegurar-vos que han entès la dinàmica. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu-los adonar, com s'ha vist a l'activitat **C**, que el condicional del discurs indirecte esdevé futur en el discurs directe, mentre que l'imperfet d'indicatiu esdevé present d'indicatiu (tot i que segueix mantenint el valor de futur, per fer referència a esdeveniments planificats o molt probables). Podeu fer fer l'exercici 16 del **Llibre d'exercicis** per seguir practicant aquests canvis.

SOLUCIONS

- L'escriptor Victor Hugo, després de veure-la, vaticinà que **seria** una artista prodigi al cap de pocs anys, o dècades, a tot estirar.
L'escriptor Victor Hugo, després de veure-la, vaticinà: «**Serà** una artista prodigi al cap de pocs anys, o dècades, a tot estirar.»
- Li havien dit que l'endemà hi feia tres concerts.
Li havien dit: «Demà hi **fas** tres concerts.»
- Els mestres d'aquesta arpista catalana van assegurar que en el futur **tindria** una vida farcida d'episodis excepcionals.
Els mestres d'aquesta arpista catalana van assegurar: «En el futur **tindrà** una vida farcida d'episodis excepcionals.»
- Li asseguraven que, si es quedava, li **pagaven** pensions vitalícies.
Li asseguraven: «Si et quedes, et **paguem** pensions vitalícies.»

E. En parelles, demaneu-los que llegeixin l'inici de les històries sobre un canvi de plans vitals i feu que les relacionin amb el final corresponent. A continuació, feu que busquin informació a internet sobre els testimonis i demaneu-los que comentin per què creuen que les seves vides són extraordinàries. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe i animeu-los a compartir amb la resta de companys les descobertes que han fet sobre aquests personatges.

SOLUCIONS

<p>1 «Era el millor moment de la meua carrera artística i aquell estiu actuàvem a centenars d'escenaris d'Europa. Tot estava a punt i jo, <i>la nina de l'espai</i>, hi arribava en el meu millor moment.</p> <p>2 «Després d'anys tumultuosos al País Valencià i a Catalunya, el trasllat a Amèrica va esdevenir inevitable. En la meua ment, arribar a Nova York em permetia assolir la fama immediata gràcies a la meua versió millorada i modernitzada de la volta catalana del segle XVII. A més, era un recurs constructiu a prova de foc.</p> <p>3 «Amb els episodis de la meua vida com a pintor, escenògraf i il·lustrador es podrien fer una dotzena de biografies, on explicaria grans històries amb persones com Frida Kahlo, Jackson Pollock o Mark Rothko. Abans de la guerra, preveia que el meu futur passava per Catalunya.</p>	<p>3 Els meus projectes quedaren estroncats, però. Els meus dibuixos són la memòria de les vivències als camps de concentració durant la segona Guerra Mundial i a l'exili a Mèxic, però també de grans esdeveniments internacionals als Estats Units.» <i>Josep Bartolí, escenògraf i dibuixant</i></p> <p>1 Però una lesió durant un entrenament em va deixar cega i vaig haver de deixar la meua passió. Mai he deixat de fer res —ballo, cuso, nedo, cuino, etc.—, excepte una cosa amb què somio cada dia: tornar a pujar al trapezi.» <i>Carmen Sánchez, trapezista</i></p> <p>2 Ràpidament, però, vaig entendre que hauria de picar molta pedra per patentar la meua idea. Actualment hi ha més de tres-cents punts a Nova York on es pot admirar com vaig introduir una tercera dimensió en els edificis civils de la ciutat.» <i>Rafael Guastavino, mestre d'obres</i></p>
---	--

F. En parelles, adreceu-los de nou a l'activitat anterior i feu que es fixin en les formes verbals destacades. Demaneu-los que llegeixin el quadre i que marquin l'opció correcta pel que fa a l'ús de l'imperfet d'intenció. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, per tal d'assegurar-vos que han entès aquest temps i aquest ús, els podeu demanar que anotin dues frases explicant alguna cosa de les seves vides emprant aquest temps verbal en aquest sentit. Després poden compartir-les amb la resta de grup-classe.

Podeu fer fer l'exercici 17 i 18 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

L'imperfet d'intenció assenyala situacions:

- que fan referència a un projecte que es va realitzar en el passat.
- que es preveia que es realitzarien, però que han estat cancel·lades.

TASCA INTERMÈDIA En parelles, demaneu-los que pensin en una persona coneguda o anònima, però amb una trajectòria vital interessant a qui les circumstàncies vitals van obligar a fer un canvi de plans. Feu que expliquin quins va dir que eren els seus projectes inicials i què va passar finalment. Poden cercar informació a internet. Si voleu, podeu demanar-los que ho anotin. Passeu per l'aula per resoldre dubtes. Tot seguit, feu que comparteixin la història amb els companys, que han d'endevinar el motiu que va ocasionar el canvi de plans. Si voleu, podeu dur l'activitat a un context més personal i demaneu als alumnes que diguin si prevenien que farien algunes coses, però no es van aconseguir.

PUNT 3

Persones singulars

OBJECTIU A partir d'estratègies d'escaneig d'informació en dos textos (una entrevista escrita i una conversa oral), es pretén que els alumnes aprenguin a derivar mots, a detectar sufixos i a discernir entre els pronoms del complement directe i del complement indirecte en verbs psicològics, mentre s'introdueix vocabulari nou i es presenten continguts socioculturals.

A. En parelles, feu que llegeixin les paraules següents. Expliqueu-los que aquests mots apareixen als textos d'aquest punt per parlar de la vida de dos pianistes catalans, Tete Montoliu i Clara Peya. Assegureu-vos que n'entenen el significat i, si cal, feu que busquin les definicions als diccionaris. Si voleu, podeu demanar-los que cerquin algun sinònim o també podeu fer que anotin aquests mots a la llista de paraules noves. Demaneu que busquin contextos en què puguin fer-les servir i feu-los adonar que n'hi ha que són sinònims.

En acabat, demaneu-los que busquin informació sobre aquests dos artistes i feu que pensin en altres artistes que coneguin que hagin hagut de fer front a algun obstacle. Podeu fer que emprin aquests mots nous per explicar les trajectòries dels articles que hagin seleccionat. Feu una posada en comú amb el grup-classe per tal que comparteixin les seves descobertes. Si voleu allargar l'activitat, podeu crear el debat sobre si és complicat ser un artista i obtenir el reconeixement merescut.

B. En parelles, feu que llegeixin l'entrevista al pianista Tete Montoliu i demaneu-los que hi col·loquin els fragments que hi falten. Després feu que escriguin un destacat de l'entrevista. Si voleu, podeu dir que han d'emprar unes trenta paraules. Passeu per l'aula per a resoldre dubtes lingüístics. L'objectiu és que els alumnes triïn la informació més destacada de l'entrevista, que és una manera de treballar la comprensió lectora. Finalment, feu una posada en comú amb el grup-classe i feu que comparin els seus destacats amb els dels companys. Si voleu, podeu fer que triïn el millor text o, també, podeu fer que intercanviïn els textos per tal que els companys els revisin. Així, es fomenta la col·laboració i l'avaluació entre iguals.

SOLUCIONS

CONVERSANT AMB

EL PIANISTA TETE MONTOLIU

En quin moment va saber que el que li interessava era el jazz?

A la meua mare li encantava. Quan jo tenia set anys em vaig quedar bocabadat amb un disc de Charlie Parker. Vaig descobrir que tenia aptitud per la música i d'aleshores ençà sempre he sabut que volia dedicar-me al jazz per expressar els sentiments que tinc. La meua fita és tocar jazz i viure.

El seu pare també era músic, oi?

Sí. De fet, era millor músic que jo. **2**

Vostè va endinsar-se en la música de ben petit. La incursió en l'estudi del piano va ser fàcil?

El conservatori no era una escola per a cecs. Des de direcció consideraven que era un problema que jo hi accedís. Això va suposar una bona trifulga, tot i que jo no me'n vaig adonar.

4 Tanmateix, hi vaig poder estudiar gràcies als mestres, que van insistir a donar-me una oportunitat.

L'ENTREVISTA DE LA SETMANA

Quina és la seva relació amb el piano? N'ha arribat a conèixer tots els límits?

El meu pare em va ensenyar a estimar-lo. Em va dir que no el maltractés quan alguna cosa no em sortís bé, perquè el piano plorava igual que podia plorar jo. Això em va causar una commoció i aleshores el vaig començar a respectar molt. Ara el piano i jo som amics. Quan toco, explico històries i em sento comprès. Crec que vaig néixer amb un piano —en lloc d'un pa— sota el braç. **5**

Quina és la seva relació amb el públic? Li sap greu que hi hagi gent que no sàpiga escoltar?

Busco que hi hagi sempre una comunicació. Crec que tothom sap escoltar, però hi ha qui no escolta. Escolta amb els ulls. **6** La gent que només mira allò que veu i allò que té al davant no veu res.

La ceguesa va suposar un trasbals per a la seva vida? Com la va assimilar?

Home... per poder assimilar-ho, primer has d'haver-hi vist. **1**

Quines altres coses l'apassionen o l'entusiasmen?

Soc un fanàtic del futbol i de la lectura. M'empipa l'escassetat de llibres en braille. He de confessar també que quan tinc depressió o dèries —que en tinc moltes— m'haig de comprar un aparell de ràdio. En tinc disset a casa.

Hi ha alguna cosa que li requiri?

3 Les coses estudiades i preparades no m'agraden gens. Per a mi, és essencial improvisar i tocar amb bona tècnica i netedat. Una improvisació és una història que expliques. I cada dia no pots explicar la mateixa història.

C. En parelles, adreceu novament els alumnes al text de l'activitat **B** i feu que busquin les paraules derivades dels adjectius de la llista. En acabat, demaneu-los que en marquin el sufix que denota 'qualitat de'. A continuació, feu que escriguin altres exemples, podeu demanar que n'anotin, com a mínim, un més per a cada sufix. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe. Si hi apareixen mots nous, anoteu-los. Per exemple, hi ha altres mots amb aquests sufixos com ara *riquesa*, *amargura* (expliqueu que s'empra únicament en sentit figurat) o *honestedat*.

Podeu fer per l'exercici 21 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

alt - **altura**
 amarg - **amargor**
 apte - **aptitud**
 àvid - **avidesa**

cec - **ceguesa**
 escàs - **escassetat**
 lúcid - **lucidesa**
 net - **netedat**

D. En parelles, demaneu-los que es fixin en les formes verbals destacades al text de l'activitat **B** i feu que diguin quina semblança comparteixen totes pel que fa al significat. Si cal, feu-los adonar que tots són verbs psicològics, això és, són verbs en què hi ha un complement que experimenta un sentiment, un neguit, una preferència, un plaer, etc. A continuació, feu que es fixin també en el pronom que acompanya els diferents verbs i demaneu-los que completin la taula i escriguin a quin complement corresponen.

Aprofiteu aquesta activitat per revisar algunes qüestions sobre les estructures d'aquests verbs. Per exemple, és interessant recordar que en català el verb *agradar* té un subjecte postverbal (m'agraden *les històries de superació personal*). Alhora, també convé fer èmfasi en què el subjecte dels verbs subratllats de l'activitat **B** és allò que causa l'estat psicològic i l'experimentador pot ser CD (i, per tant, els pronoms de tercera persona singular són *el/la*) o CI (i, per tant, el pronom de tercera persona singular és *li*) i en alguns casos totes dues opcions són correctes. Feu una posada en comú amb el grup-classe i, si cal, adreceu-los al Punt de suport.

Quant als verbs que accepten tots dos complements, com ara *encantar* o *interessar*, podeu demanar-los que en busquin les entrades al diccionari per veure els significats de cada verb segons si té un sentit transitiu o intransitiu. Si voleu, per assegurar-vos que ho han entès, podeu animar-los a escriure una frase per a cada sentit d'aquests dos verbs.

Podeu fer per l'exercici 23 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

	a. COMPLEMENT CD	b. COMPLEMENT CI
	el / la	li
AGRADAR	☐	☐
APASSIONAR	☒	☐
ENCANTAR	☒	☒
ENTUSIASMAR	☒	☐
INTERESSAR	☒	☒
PLAURE	☐	☒
RECAR	☐	☐
SABER GREU	☐	☐
XOCAR	☐	☐

E. En parelles, feu que es fixin en les dues frases següents i demaneu-los que les relacionin amb les estructures **a** i **b** del quadre de l'activitat anterior segons el pronom que correspongui en cada cas. És a dir, han d'indicar quina frase regeix un complement directe i quina demana un complement indirecte. En acabat, demaneu-los que comentin en què es diferencien les dues oracions, tenint en compte que tenen el mateix significat. Feu una posada en comú amb el grup-classe i assegureu-vos que entenen la idiosincràsia dels verbs psicològics, especialment dels que poden regir CD i CI.

Podeu fer fer l'exercici 24 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

- a El jazz interessava / encantava **la meva mare**.
- b El jazz interessava / encantava **a la meva mare**.

F. Expliqueu als alumnes que escoltaran l'explicació de l'entrevista a la pianista Clara Peya. Demaneu que relacionin les expressions de la columna esquerra amb la reacció corresponent del testimoni. Poseu l'àudio una vegada, tot seguit, feu que comparin la resposta amb la d'un company. Seguidament, feu una posada en comú amb el grup-classe. Els podeu demanar si hi ha cap paraula que desconexien i si entenen tots els matisos de cada significat.

SOLUCIONS

1 L'empipa	1 que se silenciïn les malalties mentals.
2 L'interessen	5 el lligam entre artistes i públic en els concerts.
3 L'ha sorprès	4 l'asimetria entre homes i dones artistes.
4 Li xoca	3 que fer concerts pugui ser angoixant.
5 Li encanta	2 els artistes compromesos.

Com a transició a l'activitat següent feu que es fixin en els pronoms emprats al davant de cada verb i relacioneu-los amb el que s'ha treballat a l'activitat **D**.

Podeu fer fer l'exercici 22 del **Llibre d'exercicis**.

G. En parelles, demaneu als alumnes que escriguin al quadre els pronoms de les frases 1, 4 i 5 de l'activitat anterior en tercera persona del plural en un registre formal. Després, expliqueu-los que tornaran a escoltar el comentari de l'entrevista i feu que es fixin en la forma pronominal de complement indirecte que sovint s'usa en els registres informals. Demaneu que l'escriguin al quadre. Poseu l'àudio una vegada. Després, feu que comentin quin canvi es produeix. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu adreçar-los a les transcripcions de les pàgines 200 i 201 del **Llibre de l'alumne**. Feu-los notar que el pronom *hi* apareix en els registres informals per representar un complement indirecte plural, però que cal obviar aquesta forma, en aquest cas, en registres formals. Si voleu, podeu projectar la fitxa de l'Optimot «Combinacions de dos pronoms: *els hi*».

Podeu fer fer l'exercici 25 del **Llibre d'exercicis**. També podeu fer fer l'exercici 26 del **Llibre d'exercicis**, com a avaluació.

SOLUCIONS

Pronom de complement indirecte de tercera persona del plural

registre formal: *els*

registre informal: *els hi*

TASCA INTERMÈDIA

En grups de tres o quatre alumnes, demaneu que busquin i escoltin dues obres de Tete Montoliu i Clara Peya i pregunteu als companys del grup si els han agradat i quina sensació els han transmès. Després, feu que expliquin les impressions del grup a la resta de grup-classe i que les contrastin. Si voleu, podeu escoltar tots junts alguna de les peces d'aquests músics. L'objectiu és que reutilitzin de manera adequada els verbs del punt i els pronoms.

PUNT SOCIOCULTURAL

Respon el qüestionari Proust i et diré com ets

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes coneixin el caràcter de tres escriptors fonamentals de la literatura dels Països Catalans del segle XXI (Mercè Rodoreda, Blai Bonet i Joan Fuster), mentre activen estratègies de comprensió lectora.

- A.** En parelles, demaneu-los que llegeixin el títol del qüestionari, *Respon el qüestionari Proust i et diré com ets*, i feu que comentin quina finalitat creuen que té el test. Després, feu-los llegir la introducció del text, on s'explica de què es tracta, i comenteu si han encertat o no. Demaneu-los que comentin quines creuen que són les preguntes que ajuden a descriure millor la personalitat d'una persona. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
- B.** Demaneu als alumnes què saben d'aquests tres escriptors (Mercè Rodoreda, Blai Bonet i Joan Fuster) i comenteu-ho. Després, en parelles, feu que llegeixin les respostes que donen els tres escriptors i demaneu-los que les relacionin amb les preguntes següents. Recomaneu-los que marquin les paraules noves i que les anotin, més tard, en el glossari. Feu-los adonar que hi ha una pregunta que correspon a dues respostes. Si voleu, podeu fer que comparin els resultats amb una altra parella. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Si voleu allargar l'activitat, podeu aprofitar aquests textos per practicar diversos aspectes de la llengua. Per exemple, per tal de treballar la precisió lèxica, podeu demanar-los que, per al primer text, proposin un sinònim d'*embadalir* (com *meravellar* o *fascinar*) o de *daltabaix* (com ara *trasbals*). A més, podeu animar els estudiants a buscar trets del mallorquí en el text de Blai Bonet, com ara *jo som*, o la forma verbal *parl*. Alhora, també podeu aprofitar aquesta activitat per revisar alguns aspectes de la gramàtica, per exemple, els podeu demanar que diguin el referent del pronom *hi* en la frase «les moltes ens hi acosten», en el text de Joan Fuster, que es refereix «a la vida». Quant a la part més cultural, podeu demanar-los que citin una obra de cada autor i, si no en coneixen cap, podeu fer que en cerquin a la xarxa.

SOLUCIONS

- 1/4** Quina és la seva ocupació preferida?
- 3** Quin és el principal tret del seu caràcter?
- 5** Quina seria la seva pitjor desgràcia?
- 6** Quina qualitat prefereix en un home?
- 2** Quin és el seu somni?

- C.** En paralles, demaneu als alumnes que es fixin en les dues frases de Joan Fuster que apareixen al text i feu que expliquin quin significat tenen per a ells. Tot seguit, demaneu-los que busquin alguna frase representativa dels altres textos i feu que comentin quina lectura en fan amb la resta del grup. Podeu aprofitar aquesta activitat per avaluar o analitzar el nivell d'expressió oral dels alumnes. Feu que comparteixin les opinions amb la resta del grup-classe.

Si voleu allargar l'activitat, podeu utilitzar les postals literàries de la Institució de les Lletres Catalanes (<https://cultura.gencat.cat/ca/ilc/que-fem/publicacions/postals-literaries/>). Podeu demanar-los que en busquin alguna que els commogui i que expliquin per què. És un bon moment per conèixer autors de la literatura catalana.

- D.** Finalment, demaneu als alumnes que pensin en un personatge i que preparin les respostes que donarien a totes les preguntes anteriors. Podeu aprofitar per recordar tots els personatges que han vist a la unitat i que poden aprofitar-ne algun per fer aquesta activitat, si no els en ve cap altre al cap. Passeu per l'aula per a respondre dubtes lingüístics. Proposeu que intercanviïn les preguntes i les respostes amb el company i que endevinin quin personatge és cadascú.

PUNT DE SUPORT

LÈXIC

1. Demaneu als alumnes que completin els mapes conceptuals amb paraules, expressions o combinacions lèxiques que s'avinguin a aquestes expressions. Podeu passar per ajudar-los en cas que necessitin un lèxic determinat. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

2. Demaneu als aprenents que completin les estructures amb el lèxic que coneixen i que han treballat a la unitat. Podeu moure-us per la classe per ajudar-los en cas que necessitin un lèxic determinat. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

POSSIBLES SOLUCIONS

tenir		esquerra
tenir la	MÀ	foradada
posar la		al foc

VEURE'S

veure's amb cor / les orelles

FONÈTICA

1. Expliqueu als alumnes que escoltaran les paraules següents i feu que es fixin en com es pronuncia la darrera consonant de cada paraula. Poseu l'àudio un cop. En acabat, feu que comentin quina diferència hi ha entre la forma ortogràfica i la pronúncia i demaneu-los que completin la regla. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu-los notar la diferència entre els sons sords i sonors. Si voleu, podeu demanar-los que es posin la mà a la gola per notar si les cordes vocals vibren o no. Podeu tornar a posar l'àudio i demaneu als alumnes que repeteixin els mots. També, podeu demanar-los si en les llengües que coneixement també existeix aquest fenomen. Si voleu anar més enllà, els podeu explicar que es tracta d'un fenomen fonètic anomenat ensordiment que consisteix en el fet que les consonants sonores es pronuncien sordes a final de mot.

SOLUCIONS

Les lletres **b**, **d** i **g** a final de paraula es pronuncien sordes, com si fossin **p**, **t** i **c**, respectivament.

2. Expliqueu als aprenents que escoltaran les paraules de la primera columna i feu que es fixin que les consonants destacades es pronuncien igual. Poseu l'àudio una vegada. Després, demaneu-los que es fixin en els derivats i feu que completin la norma per saber la consonant que cal escriure a final de mot. Feu que comparin les solucions amb un company.

Si voleu, podeu demanar-los que llegeixin les paraules en veu alta. Feu una posada en comú amb el grup-classe i, si ho trobeu convenient, podeu fer-los notar que les consonants **p**, **t** i **c** són oclusives sordes, mentre que **b**, **d** i **g** són les seves correspondències sonores. Podeu explicar que un so oclusiu és aquell en què hi ha un tancament total del pas de l'aire durant un moment. Si voleu allargar l'activitat, podeu demanar als alumnes que busquin altres exemples en català a partir dels que hi ha a la llista.

SOLUCIONS

Després de vocal o diftong tònic, escrivim: **p**, **t**, **c**

Després de consonant o de vocal àtona, escrivim la mateixa lletra que apareix en els **derivats**

3. Expliqueu als alumnes que escoltaran els sintagmes del quadre i demaneu-los que es fixin en com es pronuncia en cada cas la essa del mot *els*. Poseu l'àudio una vegada i demaneu-los que marquin com es pronuncien, això és, si la essa és sorda [s], sonora [z] o si no sona [∅]. Feu que comparin les solucions amb les d'un company. Si voleu, demaneu-los que, en parelles, intentin descobrir per què la essa sona d'aquestes maneres. Podeu dir-los que es fixin en el so que hi ha després d'aquesta consonant. També és un bon moment per presentar als alumnes la pàgina web de l'EsAdir (<https://esadir.cat/>) si no la coneixen. Podeu projectar la secció sobre fonètica i comentar alguns sons i alguns símbols (<https://esadir.cat/textosgenerals/fonetica>), ja que aniran apareixent al llarg del manual. Podeu projectar aquestes fitxes i explicar-los que en aquesta activitat es treballa el so de la essa en l'enllaç de paraules (<https://esadir.cat/gramatica/criteris/conscontactenllac>) i que es pot donar una sonorització (https://esadir.cat/gramatica/criteris/cons_sfinalenllac), com en el primer cas; una elisió (<https://esadir.cat/gramatica/criteris/encontres>; <https://esadir.cat/gramatica/criteris/encontresj>), com en el segon cas, o un ensordiment, com en el tercer cas.

Després, poseu l'àudio una altra vegada i feu que els repeteixin en veu alta. Passeu per l'aula per assegurar-vos que la pronúncia és correcta.

		SORDA	SONORA	NO ES PRONUNCIA
SOLUCIONS	1 els artistes	☐	☒	☐
	2 els reconeixements	☐	☐	☒
	3 els sentiments	☒	☐	☐
	4 els genis	☐	☐	☒
	5 els hi atorguen	☐	☒	☐

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

- A.** En primer lloc, en grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que facin una pluja de personatges no gaire coneguts, però que hagin tingut una vida interessant, i feu que en triïn un. Després, feu que busquin informació a internet per escriure'n una biografia. Poden buscar informació sobre el lloc i la data de naixement, la seva formació, els motius que els fan interessants, etc. Després, demaneu-los que seleccionin la informació que volen donar i feu que l'ordenin cronològicament i per temes.
- B.** En segon lloc, feu que redactin la biografia, amb un estil literari. Aviseu-los que cal tenir en compte el temps verbal que utilitzen i les expressions temporals que ajuden a ordenar el text. Animeu-los a emprar l'imperfet narratiu i les expressions temporals treballades al llarg de la unitat. També poden prendre com a exemple els textos de la unitat. Recordeu-los que mirin que cada paràgraf tracti una informació i que tots tinguin una llargària similar. Podeu demanar-los que s'inventin un títol per a la biografia. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. També podeu demanar-los que afegeixin alguna fotografia, si ho creuen rellevant.
- C.** En tercer lloc, demaneu-los que revisin els aspectes ortogràfics i morfosintàctics. També, feu que comprovin que la riquesa lèxica sigui adequada al registre del text. Per fer-ho, animeu-los a emprar diccionaris, diccionaris de sinònims i llistes de connectors textuais. Alhora, demaneu-los que revisin la puntuació i la cohesió del text. Passeu per l'aula per a resoldre dubtes lingüístics i per a revisar els textos. Podeu animar-los a fer una revisió del text amb el grup de treball de manera que cada integrant es fixi únicament en una qüestió, com ara l'ortografia, la normativa, la cohesió o la puntuació. És un bon moment per compartir alguns codis de correcció de l'expressió escrita (errors morfològics, ortogràfics, lexicals, de coherència i cohesió, sintàctics, etc.) perquè els alumnes siguin conscients de les diferents revisions que han de fer d'un text, ja que en aquest curs és molt important donar-los les eines perquè puguin corregir un text. Un cop hagin revisat el text, feu que els enviïn als companys. Poden enviar-lo per correu electrònic o bé mitjançant les eines de l'aula virtual, si n'hi ha.
- D.** Finalment, demaneu-los que llegeixin les biografies dels altres grups i que les comentin. Si voleu, podeu demanar-los que diguin la biografia que els ha sorprès i que ho justifiquin o que deixin algun comentari en els textos dels companys.

TASCA INDIVIDUAL

- A.** Primer, demaneu als alumnes que triïn un company de classe per fer-li una entrevista sobre la seva vida o la vida d'algú que ell conegui. Feu que facin una pluja de preguntes per obtenir informació i expliqueu-los que poden seguir criteris temàtics, cronològics, etc. Feu que redactin les preguntes definitives que li volen fer.
- B.** Segon, feu que facin l'entrevista i l'enregistrin. Poden fer-ho amb el telèfon mòbil o també amb l'ordinador. Després, demaneu-los que l'escoltin i transcriguin les parts de les respostes que els semblin més interessants per presentar a la resta de companys. Podeu animar-los a tenir cura de l'edició i de la presentació de l'entrevista. Per exemple, poden afegir alguna foto, algun titular, presentar el text en dues columnes, etc.

- C.** Tercer, demaneu-los que afegixin a les parts transcrites un destacat de l'entrevista, tal com han vist al llarg de la unitat. Animeu-los a fer una darrera revisió del text. En acabat, feu que comparteixin el text amb els companys de classe mitjançant les eines del campus virtual. Si no en teniu, els poden enviar via correu electrònic. Demaneu-los que llegeixin les entrevistes dels companys i que hi escriguin un comentari, per exemple, explicant quina informació els ha sorprès, si comparteixen alguna vivència, afició o pensament amb l'entrevistat, etc.

Fem balanç

- 1.** Un cop realitzades la tasca col·lectiva i la tasca individual, demaneu als aprenents que reflexionin sobre els punts que han après. Feu-los llegir els tres ítems que apareixen a la taula d'avaluació. Demaneu-los que marquin el «cor» en el cas que considerin que saben realitzar tranquil·lament / perfectament la funció comunicativa que s'esmenta; la «cara somrient» en el cas que considerin que han après i poden realitzar la funció comunicativa, encara que sigui amb algunes incerteses; la «cara trista» en el cas que creguin que encara els falta treballar per poder assolir la funció comunicativa. Segurament haureu d'ajudar els alumnes a entendre les funcions comunicatives. Podeu donar-los exemples de les funcions.
- 2.** Demaneu als aprenents que comentin la tasca. A l'apartat amb la cara somrient els alumnes hauran d'afegir els comentaris positius sobre la tasca: què els ha agradat, què ha resultat fàcil, els aspectes que consideren útils i funcionals, etc. En canvi, a l'apartat amb la cara trista, els alumnes hi hauran d'escriure què no els ha agradat, què millorarien, tant de la tasca com de la seva execució, i quins aspectes consideren innecessaris.
- 3.** Comenteu als alumnes que hauran d'avaluar els resultats de la tasca individual d'un dels companys. Llegiu els tres criteris d'avaluació a l'aula per assegurar-vos que els alumnes els entenen. L'objectiu és que reflexionin sobre el resultat obtingut i siguin conscients que hi ha uns criteris perquè la tasca tingui èxit. Un cop hagin fet l'avaluació, deixeu que la comparteixin entre ells.

Art en estat pur

PUNT DE PARTIDA

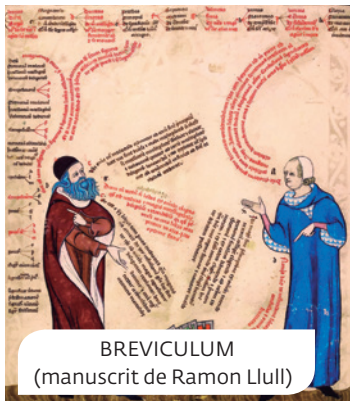
Què és (l')art?

OBJECTIU

L'objectiu d'aquest punt és que els alumnes aprenguin a comentar què creuen que és (l')art. Es presenten obres emblemàtiques de la cultura catalana i artistes dels Països Catalans, i s'introdueix lèxic específic d'aquest camp temàtic.

- A.** En parelles, com a escalfament, podeu demanar als alumnes que llegeixin en veu alta el títol de la unitat, *Art en estat pur*, i digueu-los que comentin si els agrada l'art i quin tipus d'art els agrada (escultòric, pictòric, etc.). També podeu demanar-los si saben res sobre l'art català. Tot seguit, digueu-los que observin les imatges i diguin si les reconeixen i si saben on es troben les obres fotografiades. Feu que comentin quina els crida més l'atenció. Si no les coneixen, feu que en cerquin informació a internet. Podeu demanar que busquin on són i que les situïn en un mapa i, també, quan van ser creades o alguna singularitat de l'obra. Feu una posada en comú amb el grup-classe i feu que comparteixin la informació que han anat recollint. Si hi ha lèxic nou, especialment si és sobre art, anoteu-lo a la pissarra o al suport que empreu. Si voleu allargar l'activitat, podeu demanar-los que ordenin les obres de més antiga a més moderna o que busquin una altra obra que ells creguin que és rellevant en la cultura catalana. També podeu fer llegir el poema «No és veritat» de Mireia Calafell i demanar als alumnes a quina obra fa referència (<https://www.catorze.cat/biblioteca/no-es-veritat-163700/>).

SOLUCIONS

BREVICULUM
(manuscrit de Ramon Llull)

DAMA D'ELX

EL MÓN NEIX EN CADA BESADA
de Joan Fontcuberta

GRAFIT de Soma

LA CARÍCIA D'UN OCELL
de Joan Miró

PANTOCRÀTOR de l'absis de Sant Climent de Taüll

- B.** Digueu als alumnes que observin les imatges i que marquin les paraules amb les quals les relacionen. Assegureu-vos que entenen tots els mots, ja que és vocabulari nou. Si cal, animeu-los a emprar els diccionaris. Feu que les comparin amb les que ha marcat el company. Tot seguit, feu llegir les bafarades d'exemple i feu que comentin quines altres paraules els suggereixen les imatges. Demaneu que utilitzin les estructures *em suggereix / em fa pensar*, que es reprendran al Punt 1. Feu una posada en comú amb el grup-classe i anoteu a la pissarra o al suport que empreu les paraules noves. Podeu crear columnes a partir dels diferents camps temàtics.

Si voleu allargar l'activitat, podeu demanar-los si poden relacionar aquestes paraules amb altres obres d'art que els vinguin a la ment, ja siguin catalanes o d'altres cultures que ells coneguin.

Podeu fer fer l'exercici 1 del **Llibre d'exercicis**.

- C.** En parelles, feu que llegeixin el que han dit alguns artistes catalans sobre l'art i digueu-los que comentin si hi estan d'acord. Podeu demanar-los si coneixen els artistes i que busquin informació de l'obra. Feu llegir la bafarada d'exemple i, tot seguit, feu que comentin què és l'art per a ells i quins creuen que en són els límits. Si voleu, podeu demanar-los que triïn la informació en què estan més d'acord. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar que escriguin una frase amb la definició d'art i que la compareixin amb els companys.

PUNT 1

OBJECTIU

L'objectiu és que els aprenents siguin capaços de descriure i donar la seva opinió sobre una obra d'art seguint una estructura cohesionada. Es pretén activar estratègies d'escaneig d'informació a partir d'una crítica d'art, així com estratègies de deducció de regles gramaticals com l'ús dels pronoms *de* i *en*. També es presenta la derivació en els colors.

Art a judici

- A.** Com a escalfament, podeu demanar-los que llegeixin el títol del punt, *Art a judici*, i demaneu-los de què creuen que tractarà aquest punt. Després, en grups de tres o quatre alumnes, proposeu-los que cerquin a la xarxa les obres *La masia*, de Joan Miró, i *Utopia*, de Jaume Plensa, i feu que comentin què els suggereixen. Feu llegir les expressions de les bafarades i demaneu-los que les usin. Podeu proposar-los que parlin dels colors, de la tècnica o de si els evoca cap record.

Si voleu, podeu allargar aquesta activitat tant com vulgueu; per exemple, podeu demanar-los que indiquin on es troben avui dia aquestes obres, les tècniques que s'hi han emprat, etc. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Per a la posada en comú, podeu projectar aquestes dues obres. A la vegada, podeu fer que comentin què saben d'aquests artistes i si coneixen altres obres seves.

I si ho creieu convenient, podeu recomanar als alumnes l'article del diari *Ara* titulat «La història de 'La masia' de Joan Miró: una obra mestra centenària amb una força irresistible» (https://www.ara.cat/cultura/art/historia-masia-joan-miro-obra-mestra-centenaria-forca-irresistible_1_4337852.html) en què s'explica la història d'aquesta pintura de Miró.

- B.** En parelles, feu que llegeixin les crítiques de les obres de l'activitat anterior i feu que comentin quina és la finalitat dels textos. Feu que subratllin els mots nous i animeu-los a deduir-ne el significat pel context. Si voleu, podeu demanar-los que diguin si han canviat les sensacions que han descrit a l'activitat **A** sobre aquestes obres, ara que ja n'han llegit les crítiques i les descripcions. Si voleu, podeu fer dos grups. Cada grup llegeix una crítica, aclareix dubtes de comprensió i diu quina és la finalitat del text. Després demaneu per parelles (un alumne de cada grup) que s'expliquin la crítica que ha llegit cadascú. Feu una posada en comú amb el grup-classe i assegureu-vos que han entès quina és la finalitat dels textos, això és, informar i descriure des d'un punt de vista crític aquestes obres d'art.
- C.** En parelles, adreceu-los de nou als textos de l'activitat **B** i demaneu-los que hi busquin els fragments en què podem trobar informació sobre aquests aspectes. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu comentar si creuen que es tracten tots els punts rellevants per a fer una crítica completa o si, per contra, opinen que cal parlar d'alguna altra cosa. L'objectiu és que l'alumne vegi quins aspectes es poden tractar en una crítica d'art.
- D.** En parelles, demaneu-los que busquin exemples de les estratègies que s'utilitzen als textos de l'activitat **B** i feu que les escriguin al quadre. En acabat, feu que comparin els exemples amb els d'una altra parella. Podeu demanar que pensin altres estructures, verbs i lèxic específic d'art que no apareix als textos, ja que l'objectiu és que tinguin recursos per fer la tasca intermèdia.
- Podeu fer fer els exercicis 3, 4 i 5 del **Llibre d'exercicis** per treballar les parts d'una crítica d'art, els connectors i el resum. A més, els exercicis 4 i 5 poden servir com a model d'examen per a les proves oficials del C1.

SOLUCIONS

Estructures per ordenar la descripció de l'obra: *Observant l'obra, al centre del llenç, a cada paret s'hi poden veure...*

Verbs amb sentit metafòric: *signar, dialogar, fusionar...*

Lèxic específic d'art: *llenç, composició pictòrica, quadre, element figuratiu, iconografia, peça, relleus, escultura...*

E. En parelles, demaneu-los que llegeixin els comentaris següents i feu que els relacionin amb una de les dues crítiques de l'activitat **B**: Miró (M) i Plensa (P). Demaneu-los que en justifiquin la tria. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

☒	☐	1	El brancatge groguenc contrasta amb l'atzur del cel.
☐	☒	2	En podem veure quatre, de cares esculpides a la pedra.
☐	☒	3	No podem parlar d'un reflex blanquinós, sinó que la llum que desprèn el marbre és engegadora.
☒	☐	4	Sembla que els tons vulguin representar la nit i el dia perquè n'hi ha de blavosos i de rogens.
☐	☒	5	D'obres, no en fan de tan immenses com aquesta.
☐	☒	6	Si voleu veure talles d'aquest artista, en trobareu de repartides per molts països.

F. En parelles, adreceu-los als comentaris de l'activitat anterior i feu que hi busquin els adjectius derivats de colors i que completin el quadre. Després, demaneu-los que n'encerclin els sufixos i que marquin quin matís de significat aporten.

En acabat, feu que escriguin altres adjectius derivats de colors. Per exemple, trobem *blavós* o *blavenc*. Per tant, per a una cosa que s'aproxima al blau podem emprar dos sufixos. Si voleu allargar l'activitat, podeu demanar-los com es construeixen aquests adjectius en les llengües que coneixen.

Podeu fer fer l'exercici 11 del **Llibre d'exercicis**.

G. En parelles, demaneu als aprenents que es fixin en els pronoms destacats dels comentaris de l'activitat **E**. Digueu-los que en busquin el referent i feu que reescriuin el comentari sense el pronom *en*. Feu que segueixin l'exemple. Després, feu que comentin quins canvis es produeixen en les estructures amb el pronom *en* i demaneu-los que completin la norma. En acabat, demaneu-los que diguin com funciona aquesta estructura en alguna altra llengua que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe i demaneu-los que diguin el tipus de complement que substitueix *en* en aquestes frases. Si voleu, podeu adreçar-los al Punt de suport. Feu-los notar que tant *de* com *en* s'apostrofen davant de vocal o hac.

SOLUCIONS

- Aproximadament, tirant a.
 Extremament intens.

groc → groguenc
 blanc → blanquinós
 blau → blavosos
 roig → rogens

Podeu fer fer els exercicis 6, 7, 8, 9 i 10 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

Podem veure quatre cares esculpides a la pedra [...] perquè hi ha tons blavosos i rogens
 [...] no fan obres tan immenses com aquesta.
 Trobareu obres d'aquest artista repartides per molts països.

La preposició *de* s'utilitza en els casos següents:

- precedint l'element dislocat a la dreta o a l'esquerra de l'oració.
- precedint el complement constituït per un adjectiu o un participi, el nucli nominal del qual ha estat substituït pel pronom *en*.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, digueu-los que triïn una obra d'art que els agradi i feu que n'escriguin una crítica. Recomaneu-los que tractin tots els aspectes enumerats a l'activitat **C** i que emprin estructures detallades a l'activitat **D**. També podeu demanar-los que emprin adjectius derivats de colors i oracions amb el pronom *en*. Si els cal lèxic específic, podeu adreçar-los al *Diccionari de les arts: arquitectura, escultura i pintura*, disponible en línia a: <https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/147>. Demaneu-los que abans d'escriure, facin una pluja de les informacions que volen utilitzar i que facin un esquema per ordenar la informació. Podeu revisar els esquemes i ajudar-los a ordenar la informació que volen donar.

Passeu per l'aula per a resoldre dubtes lingüístics. Tot seguit, feu que s'intercanviïn les crítiques entre el grup-classe i feu que comentin si hi ha tots els elements que caracteritzen aquest tipus de text. Si voleu, podeu fer que cada parella llegeixi la crítica a tot el grup-classe mentre projecta l'obra d'art que han seleccionat. Si hi ha vocabulari nou, anoteu-lo a la pissarra i comenteu l'estructura dels textos.

PUNT 2

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes es familiaritzin amb el lèxic relatiu a l'art urbà i puguin donar-ne la seva opinió. Es treballen les característiques dels textos informatius mitjançant comprensions lectores, es presenten els prefixos amb valor d'oposició i també es presenten els verbs amb formes velaritzades.

Art al carrer

A. Com a escalfament, en parelles, feu llegir el títol del punt, *Art de carrer*, i feu que comentin què entenen per art al carrer i si els agrada. Tot seguit, feu que llegeixin el missatge que ha publicat un tuitaire sobre els grafitis i demaneu-los si hi estan d'acord. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu parlar sobre quines ciutats que han visitat han vist més grafitis al carrer i per què creuen que hi ha opinions tan diferents sobre l'art de carrer.

B. Podeu introduir l'activitat demanant que busquin informació sobre el poble de Penelles i que la comparteixin amb els companys. Després, en parelles, feu llegir el següent text sobre el petit poble de la comarca de la Noguera i demaneu-los que resumeixin cada paràgraf. Si voleu, els podeu dir que cada paràgraf s'ha de resumir en un màxim de quinze paraules. Després, feu que proposin un títol per al text. Passeu per l'aula per resoldre dubtes. Demaneu que expliquin a la resta del grup per què han triat aquest títol i quina informació del text els ha ajudat a escollir-lo.

Podeu explicar-los que en l'examen del C1 és important saber sintetitzar i jerarquitzar el contingut de les comprensions lectores per tal de poder respondre les preguntes, que sovint són d'opció múltiple. Finalment, feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu allargar l'activitat, podeu preguntar si coneixen alguna iniciativa similar a la de Penelles o si creuen que és una bona idea per revitalitzar i fomentar el turisme en els entorns rurals i despoblats.

C. En parelles, feu que comentin quina finalitat persegueix el fet que l'article de l'activitat **B** comenci amb una pregunta. Si voleu, podeu demanar-los que pensin en altres estratègies per tal de captar l'atenció del lector, com ara un títol suggeridor. També podeu fer que comentin quines maneres coneixen per iniciar un text. Podeu comentar que el text de l'activitat anterior comença amb una pregunta retòrica, ja que no s'espera que sigui contestada. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

- Generar controvèrsia
- Cridar l'atenció del lector
- Situar el tema

D. En parelles, demaneu-los que tornin a llegir el text de l'activitat **B** i feu que marquin en el quadre les característiques que es compleixen. També, feu que detectin fragments que ho exemplifiquin. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu recuperar la qüestió dels registres, que hem treballat en la unitat 1, i demanar-los quin registre lingüístic creuen que s'empra en aquest text. També podeu preguntar-los per què aquest text no pot tenir un contingut objectiu, ni emprar un llenguatge col·loquial ni un to reivindicatiu. L'objectiu és treballar les característiques discursives del text informatiu. Podeu fer fer els exercicis 12 i 13 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

☐ Contingut objectiu	☐ Llenguatge col·loquial
☒ Intenció de persuadir	☒ Text informatiu
☒ Llenguatge clar i directe	☐ To reivindicatiu

E. En parelles, adreceu-los al text de l'activitat **B** i feu que es fixin en les paraules destacades. Demaneu-los que marquin els prefixos que aporten un valor d'oposició. A continuació, feu que comentin com es formen aquests mots en alguna altra de les llengües que coneixen. En acabat, demaneu-los que busquin exemples d'altres mots catalans amb aquests prefixos, com ara *desaprofitat*, *il·limitat*, *antidepressiu* o *increïble*. Feu una posada en comú amb el grup-classe i anoteu a la pissarra els mots nous. Feu notar els canvis ortogràfics. Podeu fer fer els exercicis 16 i 17 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS desús, il·legal, desaprofitar, irrepensible, impensable, antiestètic, indispensables, imparables, contracorrent

F. Demaneu als aprenents que busquin al text de l'activitat **B** els termes relacionats amb l'art. Tot seguit, feu que comparin els resultats amb els d'un company. Assegureu-vos que entenen tots els significats. Podeu adreçar-los de nou al *Diccionari de les arts: arquitectura, escultura i pintura*, disponible en línia a: <https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/147>. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu allargar l'activitat i demanar-los que creïn frases amb aquests mots i expressions. Podeu fer-los comparar el lèxic que havien trobat al text del Punt 1 també sobre art. Podeu comentar que podem fer referència a obres d'artistes famosos per mitjà del nom de l'autor precedit per l'article indefinit o, si és el cas, un numeral (un dalí, un picasso) i que, com que el nom propi s'utilitza com a genèric, s'escriu en minúscula i es pot pluralitzar.

SOLUCIONS art urbà, grafit, gargots, il·lustra, murals, pintures, obres d'art, llenç, artistes, obra d'art, pintada, un dalí, un picasso, Street Art, expressió artística i decorativa, art a contracorrent, patrimoni...

G. Expliqueu als alumnes que veuran un vídeo sobre art urbà a Palma. En parelles, demaneu-los que anotin i que comentin tres aspectes que creguin que hi apareixeran. Per exemple, un grafit o un artista. Feu llegir les informacions del quadre i expliqueu-los que hauran de marcar qui diu les informacions següents. Després, mireu el vídeo una vegada. Feu que comparin els resultats amb els d'un company. Si cal, torneu a posar el vídeo. Per a corregir l'activitat, podeu adreçar els alumnes a les transcripcions, a les pàgines 201 i 202 del **Llibre de l'alumne**.

Si voleu allargar l'activitat, podeu preguntar als alumnes què vol representar el grafiter Soma en els seus grafit; quin és l'objectiu que es proposa des de l'àrea de Joventut de l'Ajuntament; com creuen que es pot diferenciar art i vandalisme; quins símbols fa servir Soma; què caracteritza les obres de Soma; on sol fer Soma les seves intervencions, o què va fer Tembo per al 8 de març.

Aquest vídeo és un document real extret d'un telenotícies d'IB3 i està pensat, també, per treballar les variants dialectals i els registres. Lingüísticament pot ser interessant fer notar que la locutora parla balear en un registre formal, perquè és una notícia d'IB3; els grafiters Soma i Tembo parlen en valencià el primer i en balear el segon en un registre informal-col·loquial. Un cas especial és l'Aligi Molina, que utilitza la variant balear en un registre formal, però fa alguns errors fonètics. Si voleu, podeu avançar-los que a l'apartat de Fonètica del final de la unitat es treballarà un d'aquests fenòmens. Alhora, si voleu, podeu recomanar aquest vídeo sobre LilyBrik, una grafitera de Lleida (<https://www.youtube.com/watch?v=hIPNOKouHwU>).

	Soma	Aligi Molina	Tembo
SOLUCIONS Diferenciar art i vandalisme no és fàcil.	☐	☒	☐
Es tracta d'un poema visual dedicat a la dona.	☐	☐	☒
Es recupera un espai mort.	☒	☐	☐
L'art urbà crea barri i comunitat.	☐	☒	☐
L'art urbà ha de ser vist com la resta d'expressions artístiques.	☒	☐	☐
La ruta ajuda a prestigiar l'art urbà.	☐	☐	☒
La ruta és un projecte viu.	☐	☒	☐
Cal minimitzar el risc per als artistes.	☐	☒	☐
En els grafit sol haver-hi crítica social.	☒	☐	☐

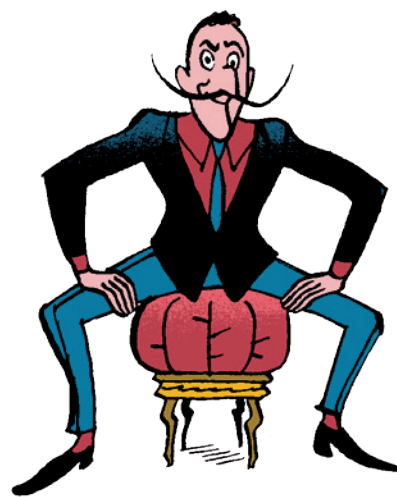

H. En parelles, demaneu-los que comentin si creuen que l'art de carrer és art efímer i si caldria preservar-ne les obres. Feu llegir la bafarada com a exemple. Podeu demanar als alumnes que posin exemples d'art efímer. Després, feu-los llegir el text i feu que comentin si consideren l'acció que s'hi descriu com a art efímer. Animeu-los a subratllar els mots nous, si n'hi ha. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Demaneu-los si creuen que les peticions de Dalí corresponen a excentricitats o a l'art. Si voleu, podeu projectar el vídeo següent: <https://www.rtve.es/filmoteca/no-do/not-718/1487157/>, que correspon al *NO-DO*, en què des del minut 1:15 fins al 2:20 es fan ressò d'aquest esdeveniment i mostren l'obra que Dalí va pintar allà mateix per homenatjar Antoni Gaudí. Òbviament, tingueu en compte que s'hi parla castellà, atès que correspon al noticiari del règim franquista. Podeu aprofitar-ho per revisar aspectes culturals i històrics.

Si els alumnes volen saber més sobre la conferència de Dalí al Park Güell i sobre l'obra que va pintar amb quitrà, podeu adreçar-los al final d'aquest breu article: http://www.publicacions.bcn.es/b_mm/bmm63/41.pdf.

I. En parelles, adreceu-los de nou al text de l'activitat anterior i feu que es fixin en les formes verbals destacades. Feu que diguin quina terminació consonàntica tenen en comú en la primera persona del present d'indicatiu, això és, totes acaben amb la consonant *c* (*depenc, aparec, moc, estic, estenc*). Tot seguit, demaneu-los que escriguin altres exemples, com ara *venc* o *sec*. Si voleu, podeu fer-los reflexionar sobre aquest canvi consonàntic, ja que a l'apartat de fonètica de la unitat anterior ja han treballat les oclusives sonores i sordes. Podeu adreçar-los al Punt de suport per comentar en quins temps verbals apareixen aquestes variants velaritzades. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu fer fer els exercicis 19, 20, 21 i 22 del **Llibre d'exercicis**. També podeu fer fer els exercicis 14, 15 i 18 del **Llibre d'exercicis** com a exercicis d'avaluació abans o després de fer la tasca intermèdia.

TASCA INTERMÈDIA

Demaneu als alumnes que facin fotografies de grafitis del lloc on viuen. Després, feu que les comparteixin amb els companys mitjançant les eines de l'aula virtual. Feu que les penguin amb un comentari en què indiquin on es poden veure i informació de l'artista i de l'obra, si la saben. Alhora, demaneu-los que escriguin comentaris de les fotografies de grafitis dels companys. Animeu-los a emprar el lèxic treballat en aquest punt.

PUNT 3

OBJECTIU

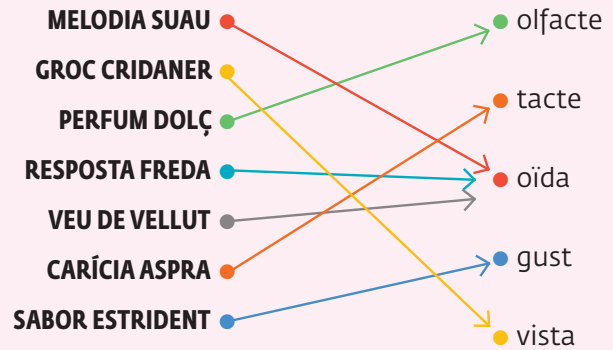
L'objectiu és aprendre què és la sinestèsia. Es pretén activar estratègies d'escaneig d'informació a partir d'un text, així com estratègies de deducció de regles gramaticals, com ara l'ús i l'estructura dels quantificadors indefinits. També es treballa l'ús de la preposició *de* per enllaçar els complements dels noms que tenen a veure amb les percepcions i sensacions.

Sinestèsia artística

A. En parelles, feu llegir els conceptes del quadre i feu que n'expliquin el significat. Després feu que els relacionin amb els sentits corresponents. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los que anotin un concepte i que el relacionin amb un sentit.

Podeu fer fer l'exercici 23 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

B. En parelles, feu que comentin si saben què és la sinestèsia. Després, feu que en llegeixin la definició i diguin si coneixen alguna persona que sigui sinestèsica. En acabat, demaneu-los si creuen que és un inconvenient o un avantatge ser-ho. Feu una posada en comú amb el grup-classe i animeu-los a compartir experiències. Si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo a la pissarra. Podeu fer notar que utilitzem quotidianament la sinestèsia com a procés metafòric pel qual es descriu o es caracteritza una modalitat de sentit en termes d'un altre com hem vist a l'activitat anterior. Demaneu-los que pensin altres exemples que coneguin: *sol brillant*, *color tranquil*, *to càlid*, etc.

C. En parelles, feu llegir l'article i demaneu-los que diguin quina finalitat té. Després, feu fer un esquema amb les idees que hi ha al text sobre els aspectes següents. També podeu demanar-los si creuen que hi ha més inconvenients que avantatges. L'objectiu és que els alumnes vegin com s'ha estructurat el text a partir de les informacions d'un esquema i fer-los adonar que és molt important fer una pluja d'idees i un esquema abans de començar a escriure un text. Podeu fer una anàlisi dels continguts que hi ha a cada paràgraf i comentar-ne la llargària.

Podeu comentar aspectes com el registre o també podeu revisar els diferents tipus de text que han anat veient al llarg de les unitats anteriors. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu continuar parlant de la sinestèsia, podeu fer visualitzar el vídeo següent: <https://www.ub.edu/ubtv/es/video/la-sinestesia> de la Universitat de Barcelona en què una noia que en té explica aquesta capacitat. Si el projecteu, en acabat, podeu preguntar al grup-classe per què la Mar opina que tenir sinestèsia és un avantatge.

Podeu fer fer els exercicis 25 i 26 del **Llibre d'exercicis**.

D. En parelles, feu que es fixin en les paraules destacades del text de l'activitat anterior i demaneu-los que completin el quadre i en busquin un sinònim. Tot seguit, pregunteu-los com les traduirien en alguna altra llengua que coneguin. En acabat, feu una posada en comú i comenteu els usos i les estructures d'aquests mots. Si cal, ho podeu fer des de l'apartat del Punt de suport. Feu notar que, a més de la diferència semàntica, cal fixar-se també en la posició del nom. Alhora, podeu comentar que l'ús de *varis* com a quantificador indefinit és incorrecte, ja que sol ser una errada d'aquest nivell i podeu mostrar-ho a partir d'aquesta fitxa de l'ésAdir (<https://esadir.cat/entrades/fitxa/id/2370>).

Podeu fer fer els exercicis 27 i 28 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

quantificador indefinit	
cert, certa, certs, <u>certes</u>	+ nom
<u>diverses</u> , <u>diversos</u>	
<u>diferents</u>	

adjectiu	
+ nom	diferent, <u>diferents</u>
	divers, diversa, diversos, <u>diverses</u>
	vari, vària, <u>varis</u> , vàries

- E.** En parelles, feu llegir els comentaris que fan persones sinestèsiques i digueu-los que comentin si s'identifiquen amb algun dels casos. Feu llegir les bafarades com a exemples. Tot seguit, feu una posada en comú amb tot el grup-classe. Podeu preguntar-los quin dels testimonis els ha sorprès més.
- F.** En parelles, feu que es fixin en les formes destacades dels textos de l'activitat anterior i digueu-los que completin el quadre. A continuació, demaneu-los que expliquin com funcionen aquestes estructures en alguna altra de les llengües que coneixen i, si voleu, feu-ne una comparació. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Recordeu que hi ha parlants que, incorrectament, empren la preposició *a* en aquestes estructures. Si cal, animeu-los a construir frases amb aquestes estructures. Podeu fer l'exercici 29 del **Llibre d'exercicis**. Per acabar, feu fer l'exercici 30 —abans o després de la tasca intermèdia— perquè pot servir com a avaluació de la unitat. També és un model d'examen que els alumnes poden trobar en les proves oficials del nivell C1.

SOLUCIONS

fer olor	<u>de</u>	+ nom
fer pudor	<u>de</u>	
tenir gust	<u>de</u>	

TASCA INTERMÈDIA En parelles, expliqueu-los que han de preparar una enquesta per saber si els companys són sinestèsics. Podeu demanar-los que dissenyin cinc preguntes amb quatre opcions cadascuna. Passeu per l'aula per a resoldre dubtes lingüístics. Podeu animar-los a emprar alguna eina en línia per fer enquestes, com ara els formularis de Google. Digueu-los que utilitzin vocabulari d'aquest punt per fer les preguntes. Feu que la passin als companys. Demaneu-los que en recullin els resultats i que preparin una breu exposició oral amb conclusions. Podeu demanar-los que mostrin els resultats mitjançant gràfiques o percentatges, cosa que ja mostra GoogleForms. Demaneu-los que facin la presentació davant del grup-classe.

PUNT SOCIOCULTURAL

OBJECTIU

L'objectiu és fer conèixer algunes dades i curiositats sobre les Falles, com a exemple d'art efímer, mentre activen estratègies de comprensió lectora i aprenen lèxic relacionat amb aquesta festivitat.

Falles, l'art de l'efímer

- A.** Com a escalfament, en parelles, demaneu-los que llegeixin el títol, *Falles, l'art de l'efímer*, i feu que comentin què s'entén per art efímer, que han vist al Punt 2. Després, digueu-los que parlin sobre què saben de les Falles. Feu llegir la bafarada com a exemple. Podeu fer que ho anotin a la llibreta. Tot seguit, feu que observin les fotografies i que intentin explicar el procés de les Falles seguint l'ordre de les fotografies. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Aquesta activitat us pot servir per determinar el nivell de coneixement que hi ha d'aquesta tradició entre el grup-classe. Si apareix algun lèxic específic nou, anoteu-lo a la pissarra o al suport que empreu. També podeu fer que busquin en quines localitats valencianes se celebren les Falles.
- B.** En parelles, demaneu-los que llegeixin el text i que anotin les característiques que fan de les Falles un art públic, segons l'autor. Alhora, podeu aprofitar aquest text per treballar la precisió lèxica; per exemple, podeu demanar si entenen el matís en «assoleixen amb escriure» o l'expressió «el poder associatiu». Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu comentar què els sorprèn més d'aquesta tradició o demanar-los que busquin més informació sobre els orígens d'aquesta festa.
- C.** En parelles, feu que comentin per què creuen que, fins no fa gaire, quan es deia «això és faller» tenia una connotació negativa i despectiva. També podeu fer comentar per què creuen que darrerament s'ha revalorat aquesta tradició i si coneixen altres tradicions que també s'hagin revalorat.
- D.** En parelles, feu que busquin al diccionari el significat dels termes següents relacionats amb la festa de les Falles. Podeu fer que els busquin al *Diccionari normatiu valencià* (<http://www.avl.gva.es/lexic-val/>), de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu demanar-los que busquin imatges d'aquests mots. També, podeu adreçar-los al *Vocabulari faller imprescindible* (<https://observatoridelallenguavalenciana.org/recomanacio/vocabulari-faller-imprescindible/>) i comentar-lo conjuntament.

SOLUCIONS

ninot: Cada una de les figures que formen part d'una falla o foguera, i que es crema el dia de Sant Josep i Sant Joan, respectivament.

masclèt: Disparada sincronitzada de molts masclèts i carcasses que prepara un pirotècnic en una via pública amb motiu de les festes valencianes.

comissió fallera: Associació fallera. Conjunt de persones que formen part d'una associació fallera oficialment constituïda.

casal: Local, seu permanent d'una associació fallera, on es fan diverses activitats festives o culturals al llarg de l'any.

fallera major: Fallera escollida democràticament per representar durant un any una comissió fallera o les festes falleres d'una població.

ninot indultat: Ninot de falla que, per votació popular, és indultat de les flames. Se sol exposar en un Museu Faller.

plantà: Acte d'erigir o muntar les falles de Sant Josep i les fogueres de Sant Joan en terres valencianes.

cremà: Acte de cremar les falles o fogueres.

- E.** En parelles, feu que parlin sobre si coneixen altres festes o celebracions que es considerin art públic. Podeu demanar-los que en busquin informació i imatges a la xarxa. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu fer que facin una breu exposició oral amb quatre dades rellevants i interessants (lloc, dates, història, què es fa, etc.) sobre aquestes celebracions.

PUNT DE SUPORT

LÈXIC

1. Demaneu als aprenents que completin els mapes conceptuals amb els termes específics del camp de l'art. Podeu passar per ajudar-los en cas que necessitin un lèxic determinat. També podeu demanar-los que escriguin les paraules que són més representatives d'aquest camp semàntic, i que hi afegeixin fletxes si en necessiten més.
2. Demaneu als aprenents que completin les combinacions amb els verbs i el lèxic que coneixen. Podeu suggerir-los que busquin alguna combinació als textos de la unitat. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

galeria d'
fomentar l'
museu d'
promoure l'

ART

urbà
abstracte
impressionista
figuratiu, realista

denunciar el
acte de
lluitar contra el
acció de

VANDALISME

systemàtic
urbà
intolerable
salvatge...

FONÈTICA

1. Expliqueu als alumnes que sentiran unes paraules i hauran de marcar si senten el so [ʒ], [ʎ] o [ʃ]. Assegureu-vos que entenen quin so representa cada símbol. Podeu demanar-los que diguin una paraula amb cada un d'aquests sons. Poseu l'àudio una vegada. En acabat, feu que comparin els resultats amb un company. Si voleu, podeu tornar a posar l'àudio i fer que escriguin el mot que es pronuncia. Si hi ha mots nous, feu que en busquin el significat. Feu una posada en comú amb el grup-classe. En acabat, feu que pronunciïn aquests mots en veu alta i que es fixin en la diferència fonètica de la grafia inicial de cada mot.

SOLUCIONS

	[ʒ]	[ʎ]	[ʃ]
1.	☒	☐	☐
2.	☐	☐	☒
3.	☐	☒	☐
4.	☒	☐	☐
5.	☐	☒	☐
6.	☐	☐	☒
7.	☐	☒	☐
8.	☒	☐	☐
9.	☐	☐	☒
10.	☒	☐	☐
11.	☐	☐	☒
12.	☒	☐	☐
13.	☐	☒	☐
14.	☐	☐	☒
15.	☒	☐	☐

2. Demaneu-los que completin les paraules següents amb les lletres *j*, *g* o *ll*. Després, feu que comparin els resultats amb els d'un company. Finalment, poseu l'àudio i feu que escoltin les frases per comprovar si ho han fet bé. Podeu tornar a posar l'àudio i demanar-los que repeteixin les paraules en qüestió. Si voleu, podeu fer-los notar que alguns parlants del català confonen els sons [ʒ] i [ʎ]; així, en lloc de pronunciar [ʎ]um, diuen [ʒ]um. Podeu demanar que busquin paraules amb aquests sons i les escriguin. Després, que les dictin als companys, que les han d'escriure.

SOLUCIONS

1. Tembo és un grup de quatre **j**oves dissenyadors.
2. El **ll**enç és la façana de l'edifici.
3. A tots ens agradaria pintar a plena **ll**um del dia i a cara descoberta.
4. Des de l'àrea de **j**uventut promouen l'art urbà.
5. És un plaer que la **g**ent pugui observar la nostra obra.
6. És un pro**j**ecte que es pen**j**arà a la pà**g**ina web.
7. Esperem que el **j**ovent s'animi a participar a l'acte.
8. L'ob**j**ectiu és donar a conèixer artistes catalans.
9. No es permet pintar a **ll**ocs públics.
10. Fan un esbós en **ll**apis abans de pintar la paret.

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

- A. En primer lloc, en grups de tres o quatre alumnes, expliqueu-los que han de fer una proposta per a una exposició amb el tema *Què és l'art?* Demaneu-los que facin una pluja d'idees i feu que escullin la que més els agradi. Després, feu que decideixin quin format i quin suport pot tenir la seva proposta (imatges, textos, àudios, etc.). Animeu-los a emprar eines TIC.
- B. En segon lloc, feu que escullin els continguts que volen incloure-hi i que els estructurin. Poden seguir l'esquema de temes que s'ha treballat al llarg de la unitat. Feu que es reparteixin les tasques i demaneu-los que elaborin la seva col·laboració per a l'exposició. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Animeu-los a emprar connectors textuais per tal de cohesionar les diverses parts de l'exposició.
- C. En darrer lloc, feu que exposin totes les aportacions elaborades, en format presencial o virtual, mitjançant les eines del campus virtual. Després, feu que tots els grups visitin totes les exposicions i demaneu-los que facin petites presentacions per explicar les propostes. Pot ser una activitat d'avaluació de l'expressió oral, si voleu. També pot ser una activitat en què s'avaluin entre iguals: podeu dissenyar unes graelles d'avaluació i repartir-les entre els grups.

TASCA INDIVIDUAL

- A. Primer, demaneu-los que escullin una obra d'art que els agradi (pintura, escultura, etc.) i feu que busquin informació de l'obra, de l'autor, de l'època, etc. per fer-ne una descripció detallada. Expliqueu-los que l'objectiu és que una persona amb discapacitat visual pugui percebre-la i establir-hi una relació. Si voleu, podeu demanar que triïn una obra d'un artista dels Països Catalans.
- B. Segon, feu que facin un guió amb la informació que vulguin donar: context de l'obra i temàtica, composició i perspectiva, intensitat del color i llum (utilitza metàfores visuals), sensacions que pot produir, interpretació, termes orientatius, lèxic específic d'art, etc. Podeu animar-los a emprar diccionaris específics, com els que s'han anat presentant al llarg de la unitat. També recordeu-los que facin un esquema amb la informació que volen utilitzar.
- C. Tercer, recordeu-los que a l'hora d'escriure el text tinguin en compte que sigui senzill, directe, concret i fluid, amb un registre formal, evitant un punt de vista subjectiu. Un cop l'hagin escrit, feu que el revisin i que modifiquin el que calgui. Digueu-los que intentin evitar les repeticions mitjançant l'ús de pronoms o de sinònims. Passeu per l'aula per a resoldre dubtes lingüístics.
- D. Finalment, demaneu-los que enregistrin el text i l'enviïn als companys de classe a través de l'aula virtual. Feu que escoltin els enregistraments dels companys i demaneu-los que s'imaginin les obres que descriuen. Podeu crear un fòrum a l'aula virtual perquè hi penguin les obres que creuen que s'ha descrit. Finalment, feu que comparin les obres originals amb les que s'havien imaginat.

Fem balanç

- 1.** Un cop realitzades la tasca col·lectiva i la tasca individual, demaneu als aprenents que reflexionin sobre els punts que han après. Feu-los llegir els tres ítems que apareixen a la taula d'avaluació. Demaneu-los que marquin el «cor» en el cas que considerin que saben realitzar tranquil·lament / perfectament la funció comunicativa que s'esmenta; la «cara somrient» en el cas que considerin que han après i poden realitzar la funció comunicativa, encara que sigui amb algunes incerteses; la «cara trista» en el cas que creguin que encara els falta treballar per poder assolir la funció comunicativa. Segurament haureu d'ajudar els alumnes a entendre les funcions comunicatives. Podeu donar-los exemples de les funcions.
- 2.** Demaneu als aprenents que comentin la tasca. A l'apartat amb la cara somrient els alumnes hauran d'afegir els comentaris positius sobre la tasca: què els ha agradat, què ha resultat fàcil, els aspectes que consideren útils i funcionals, etc. En canvi, a l'apartat amb la cara trista, els alumnes hi hauran d'escriure què no els ha agradat, què millorarien, tant de la tasca com de la seva execució, i quins aspectes consideren innecessaris.
- 3.** Comenteu als alumnes que hauran d'avaluar els resultats de la tasca individual d'un dels companys. Llegiu els tres criteris d'avaluació a l'aula per assegurar-vos que els alumnes els entenen. L'objectiu és que reflexionin sobre el resultat obtingut i siguin conscients que hi ha uns criteris perquè la tasca tingui èxit. Un cop hagin fet l'avaluació, deixeu que la comparteixin entre ells.

Treballar o fer feina?

PUNT DE PARTIDA

OBJECTIU

En aquest punt s'introdueix lèxic relacionat amb el món laboral i amb el món educatiu. L'objectiu és activar els coneixements lèxics sobre aquests temes i introduir les sigles vinculades a aquests entorns.

Fugir d'estudi

A. Com a escalfament, feu llegir el títol de la unitat, *Treballar o fer feina?*, i demaneu als alumnes si saben què vol dir *fer feina*. Si no ho saben, podeu explicar-los que és un geosinònim de *treballar*, és a dir, un sinònim geogràfic, típic de les Illes Balears. Així, a Mallorca, per exemple, no diuen «en Miquel treballa de professor», sinó «en Miquel fa feina de professor». Tot seguit, feu llegir el títol d'aquest punt, *Fugir d'estudi*, i pregunteu-los si coneixen què vol dir aquesta expressió. Si la desconeixen, podeu dir que la busquin a la xarxa. En acabat, podeu demanar-los si ells solen fugir d'estudi en converses incòmodes, per exemple, i que contextualitzin l'expressió en una conversa.

Després, en parelles, feu que observin les fotografies i que les relacionin amb els enunciats següents. A continuació, digueu-los que comentin si hi ha alguna foto amb la qual se sentin identificats. Feu una posada en comú amb el grup-classe i animeu-los a compartir les seves experiències. Si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo a la pissarra. Podeu allargar aquesta activitat tant com vulgueu: podeu demanar-los si han anat mai a una manifestació, si els agrada fer colzes, si encadenen contractes temporals, etc.

B. En parelles, feu que llegeixin les sigles següents i demaneu-los que diguin les que coneixen. Poden buscar a la xarxa el significat de les que desconeixen. En acabat, feu que comentin i anotin si saben altres sigles en català. Feu una posada en comú amb el grup-classe i anoteu les sigles que hi vagin apareixent. També podeu demanar en quins contextos les han sentit o les empen. Per exemple, també podeu comentar que els noms dels partits polítics s'escurcen amb sigles i demanar-los si en coneixen cap.

Podeu fer fer l'exercici 1 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

MÓN EDUCATIU	MÓN LABORAL
AMPA (ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES D'ALUMNES)	IVA (IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT)
PAU (PROVA D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT)	SOC (SERVEI PÚBLIC D'OCCUPACIÓ DE CATALUNYA)
CEIP (CENTRE D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA)	SA (SOCIETAT ANÒNIMA)
ESO (EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA)	IRPF (IMPOST SOBRE LA RENDA DE PERSONES FÍSQUES)
IES (INSTITUT D'ESTUDIS SECUNDARIS)	PIME (PETITA I MITJANA EMPRESA)

C. En parelles, demaneu-los que classifiquin les sigles de l'activitat anterior segons si fan referència al món educatiu o al món laboral. Si a l'activitat anterior han afegit alguna altra sigla sobre aquests camps, també podeu demanar-los que les classifiquin. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer fer els exercicis 2, 3, 4 i 5 del **Llibre d'exercicis**. Aproveiteu —abans de fer els exercicis— per repassar les regles d'apostrofació, ja que es treballa l'apòstrof davant de les sigles. Podeu remetre els alumnes al Resum gramatical del **Llibre de l'alumne**, a les pàgines 177-178.

D. En parelles, demaneu-los que parlin sobre quins avantatges i inconvenients creuen que té la vida d'estudiant i la vida de treballador. Si voleu, podeu proposar-los que facin dues columnes per a cada opció, una en què anotin els avantatges i, en l'altra, els inconvenients. Aneu passant per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Feu una posada en comú i decidiu què prefereix el grup-classe. Si voleu, també podeu proposar-los que imaginin com seria el seu estat ideal si poguessin triar els avantatges de cada tipus de vida.

PUNT 1

OBJECTIU

L'objectiu és fer que els alumnes siguin capaços de parlar sobre la seva experiència a l'escola. S'introdueixen les oracions de relatiu i lèxic de mots compostos. Alhora, s'activen estratègies d'escaneig d'informació a partir d'un text escrit i un d'oral.

L'escola d'ahir

- A.** En parelles, feu que comentin quins records tenen de l'escola a partir de les paraules del quadre. Alhora, demaneu-los que escriguin altres paraules o combinacions lèxiques relacionades amb l'escola. Si voleu, podeu demanar-los si creuen que el sistema escolar ha canviat gaire des que ells eren alumnes. És una bona oportunitat per a allargar l'activitat i fer que comparin el sistema actual al d'abans o, si voleu, el de diferents països, si teniu estudiants que hagin cursat els estudis en altres països. Feu una posada en comú amb el grup-classe i anoteu a la pissarra el lèxic nou. Quant a la precisió lèxica, si ho creieu convenient, podeu demanar-los si coneixen la diferència entre *renyar* i *renyir*, per exemple. L'objectiu és presentar el lèxic que necessitin sobre el món educatiu per parlar de la seva experiència a l'escola.
- B.** En parelles, demaneu-los que llegeixin el següent text i feu que comentin si els records que té l'autor de l'escola són positius o negatius. Alhora, demaneu-los que busquin exemples per justificar-ho. Podeu demanar que contextualitzin el moment històric de la narració i aprofiteu per parlar de l'autor i de l'obra. En acabat, feu que diguin si els records que descriu l'autor s'assemblen als records que tenen ells de l'escola. Podeu treballar més profundament el lèxic del text i demanar-los quin sentit creuen que té l'adjectiu *insuls*, per exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu —si als alumnes els agrada aquesta temàtica— podeu recomanar llegir la novel·la *Les veus del Pamano*, de Jaume Cabré, que explica la vida del mestre Fontelles a Torena durant i després de la Guerra Civil Espanyola. Podeu fer fer l'exercici 6 del **Llibre d'exercicis**.
- C.** En parelles, adreceu de nou els alumnes al text de l'activitat anterior i feu que es fixin en les expressions destacades. Demaneu-los que n'expliquin el significat amb les seves paraules. És una manera de comprovar la comprensió del text i parafrasejar parts del text. Passeu per l'aula per resoldre dubtes. Podeu demanar que expliquin altres expressions del text, si ho creieu convenient. En acabat, feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los que creïn nous contextos en què es puguin emprar aquestes expressions.
- D.** En parelles, feu que llegeixin el testimoni següent i demaneu-los que busquin al text de l'activitat **B** l'adjectiu al qual fan referència les oracions destacades. Assegureu-vos que entenen els significats d'aquests adjectius; podeu demanar-los —com en l'activitat anterior— que els emprin en altres contextos o oracions. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer fer l'exercici 8 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS 1. constant, 2. monòton/monòtones, 3. despietat, 4. insípid, 5. insuls i/o apàtic, 6. profitosa

- E.** En parelles, expliqueu als alumnes que per fer descripcions podem fer servir adjectius, tal com es fa en el text de l'activitat **B**, o oracions de relatiu amb preposició o sense, com hem vist en el text de l'activitat anterior. Demaneu-los que escriguin una oració de relatiu per substituir els adjectius *fastigós*, *atraient*, *estimulant* i *desolador* del text de l'activitat **B**. Passeu per l'aula per resoldre dubtes i assegureu-vos que han entès què han de fer. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si cal, anoteu algunes de les respostes a la pissarra o al suport que empreu. Podeu fer fer l'exercici 7. Per fer els exercicis 9 i 10 del **Llibre d'exercicis**, caldrà que repasseu l'ús de les oracions de relatiu explicatives i especificatives, i l'ús dels relatius.

- F. En parelles, feu que llegeixin els textos següents i que els relacionin amb un dels temes del quadre. Feu-los adonar que hi ha quatre temes i cinc textos; per tant, hi haurà un tema que apareixerà dues vegades. Tot seguit, demaneu-los que comentin si s'identifiquen amb algun testimoni o si creuen que alguna d'aquestes opinions és generalitzada entre la població actual. També podeu demanar-los si creuen que els alumnes abans creien més o si ara s'ha perdut respecte cap als professors.

Si voleu, podeu aprofitar els textos per treballar el vocabulari que hi va apareixent. Com us heu adonat, en aquesta unitat hi ha molts adjectius sobre sentiments i sensacions; podeu animar els alumnes a crear un glosari. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

	4	assetjament escolar
2	3	disciplina i respecte
	1	interessos i necessitats
	5	tipus d'alumnat

- G. En parelles, demaneu-los que es fixin en els mots compostos destacats dels textos de l'activitat anterior. Feu que n'expliquin el significat i diguin quines dues paraules les formen. Podeu comentar si els ha sorprès algun dels significats. En acabat, demaneu-los com són en alguna altra de les llengües que coneixen. Feu llegir les bafarades com a exemples. És un bon moment per comentar l'ús del guionet en català; podeu fer-ho a partir dels quadres de l'ésAdir (<https://esadir.cat/entrades/fitxa/node/guionet>) o de l'*Ortografia catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (https://www.iec.cat/llengua/documents/ortografia_catalana_versio_digital.pdf).

Podeu fer fer els exercicis 11, 12, 13, 14 i 15 del **Llibre d'exercicis**. Per fer els exercicis 16 i 17 del **Llibre d'exercicis** haureu d'explicar com es formen els adverbis acabats en *-ment*.

- H. En parelles, expliqueu-los que escoltaran la cançó «La mestra», del grup valencià Zoo. Poseu-la i demaneu-los que diguin com creuen que era el context de l'escola que es comenta a la cançó. Pregunteu-los per què es descriu la mestra com a rebel, decidida i valenta. Feu que ho relacionin amb el context sociopolític dels anys 70. També, demaneu als alumnes que descriguin com s'imaginen aquesta mestra.

Si voleu, podeu fer-los saber que aquesta cançó explica una història real, la de la mestra Marifé Arroyo. Podeu animar els alumnes a llegir el breu article de la revista musical *Enderrock* (<https://www.enderrock.cat/edr/numeroggg/noticia/84>) en què s'explica el significat de la cançó. Alhora, és una bona oportunitat per treballar i recordar la música en valencià a partir de grups com Obrint Pas, la Gossa Sorda, Orxata Sound System o el Diluvi. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu obrir un debat en què es comentin els canvis pedagògics des dels anys 70 fins a l'actualitat, també quant a la llengua vehicular que s'empra a l'aula.

- I. En parelles, demaneu-los que llegeixin els fragments destacats de la cançó i feu que n'expliquin el significat. Tot seguit, feu que comentin per què creuen que formen part de la tornada. Per exemple, podeu demanar-los que comentin qui creuen que són i eren els «contrabandistes de verbs clandestins», què era «el verí» que escampaven i quin era l'«idioma proscrit». Feu una posada en comú amb tot el grup-classe. Si voleu, podeu preguntar-los si coneixen altres persones que contribuïssin a crear una educació allunyada de la preestablerta pel règim franquista. Per exemple, podeu adreçar-los a aquesta web (<http://www.memoria.cat/mestres/content/biografies-dels-mestres>) i comentar les biografies d'aquests mestres que van treballar durant la República i que van haver d'enfrontar-se a la dictadura.

TASCA INTERMÈDIA

En grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que comentin si han tingut un mestre o professor del qual tinguin un bon record o que els hagi marcat. Feu que el descriguin i que pensin en alguna anècdota. Si voleu, podeu demanar que ho anotin o si tenen cap record concret, que busquin alguna imatge o so que l'evoqui. Feu una posada en comú amb el grup-classe i animeu els alumnes a compartir la seva història amb la resta del grup-classe.

PUNT 2

Recorreguts professionals

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes siguin capaços de parlar sobre la seva trajectòria professional. Es pretén activar estratègies d'escaneig d'informació a partir d'un text escrit i d'un text oral, així com estratègies de deducció de regles gramaticals en les perífrasis verbals.

- A.** En parelles, feu llegir als alumnes els aspectes següents i demaneu-los que comentin quina importància han tingut o poden tenir en la seva trajectòria professional. Assegureu-vos que n'entenen el significat. Feu llegir la bafarada com a exemple. Si voleu, podeu demanar que ordenin aquests aspectes de més a menys important. Feu una posada en comú amb el grup-classe. També podeu demanar que comentin com creuen que ha canviat la importància d'aquests aspectes, com ara el teletreball.
- B.** En parelles, feu que es reparteixin les entrevistes de manera que cadascú en llegeixi una. Feu que les llegeixin i assegureu-vos que n'entenen el lèxic i les sigles. En acabat, feu que expliquin el contingut de l'entrevista i diguin què tenen en comú i en què es diferencien els recorreguts professionals de les dues persones. Podeu aprofitar aquest text per treballar el significat de mots com *aprenent*, *interí* o *oposició*. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar als alumnes si es reconeixen en cap dels dos personatges, si formen part de cap sindicat o si tenen pensat emprendre algun negoci, per exemple.

Podeu fer fer els exercicis 18, 19 i 20 del **Llibre d'exercicis**.

- C.** En parelles, demaneu que busquin a les entrevistes els fragments en què es fa una ironia sobre els funcionaris i els autònoms, respectivament. Després, feu que comentin quins altres tòpics estan associats amb aquests perfils laborals. Si teniu alumnes que han viscut o que són d'altres països, podeu demanar-los si hi ha diferències de percepció entre aquests col·lectius en aquests llocs. Feu una posada en comú amb el grup-classe. També podeu fer que comentin els avantatges i els inconvenients de ser funcionari i autònom. Si voleu, podeu explicar que fa anys es valorava l'estabilitat de ser funcionari, mentre que actualment, les generacions més joves aprecien més anar canviant de feina per conèixer altres sectors privats i altres maneres de fer.

SOLUCIONS FUNCIONARIS: Ja ho veus com és la vida d'un funcionari: fas les opos, te les treus i, un cop tens la plaça, a viure bé! **AUTÒNOMS:** Per sort els autònoms gaudim d'una salut de ferro per naturalesa, oi?

- D.** Adreceu novament els alumnes als textos de l'activitat **B** i feu que marquin les paraules, les expressions o les combinacions lèxiques que els poden servir per parlar de la trajectòria professional. En acabat, feu que les comparin amb les d'un company. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu animar-los a agrupar aquest vocabulari segons la seva categoria gramatical, per tal que sigui més fàcil d'aprendre'l. També podeu demanar que escriguin el lèxic que necessiten per parlar de la seva trajectòria professional i compartiu-la amb el grup-classe.

Podeu fer fer l'exercici 21 del **Llibre d'exercicis**.

POSSIBLES SOLUCIONS Auxiliar administrativa, departament d'educació, fer colzes, oposicions, funcionària, estic alliberada, delegada d'un sindicat laboral, teletreballar, patronista de professió, ascendir, gerent, feines mal remunerades, plegar, feines temporals, interina, convocaven oposicions, cobrir places d'auxiliar d'administració, deixar els estudis, accés a la universitat, Dret i ADE, mèrits, afiliats, jubilar-me, autònom, feina d'oficina, acomiadar, contracte fix, indemnització, prestació d'atur, mitja jornada, condicions precàries, incorporar-me a una fàbrica d'operari, fer d'informàtic, comercial, mercat laboral, sortides laborals, formació professional, estudis universitaris, carrera.

E. Expliqueu als alumnes que escoltaran el fragment d'un programa sobre el món laboral. Demaneu-los que prenguin apunts amb la informació que sentiran. Poseu l'àudio una vegada i, després, demaneu als alumnes si s'han trobat en una situació similar o si coneixen algú que s'hi hagi trobat. Acte seguit, demaneu-los que contestin les preguntes del quadre i feu que comparin les respostes amb les d'un company. Si cal, torneu a posar l'àudio per comprovar les respostes. Una altra opció és adreçar els alumnes a les transcripcions, a les pàgines 202 i 203 del **Llibre de l'alumne**, i fer la correcció a partir del text. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu aprofitar l'entrevista per treballar vocabulari com *bombolla immobiliària* o *anar-se'n en orris*. També podeu demanar als alumnes que subratllin el lèxic nou referent al món laboral.

SOLUCIONS

- ▶ Com s'anomena la nova classe social i quines característiques té?
El precariat. Tenen feines precàries, temporals i inestables, poc remunerades i sovint combinades amb l'atur.
- ▶ Quina és la trajectòria professional de la Carla?
Ha treballat de venedora de mobles, de caixa, de reposadora en un supermercat, de transportista, de telefonista...
- ▶ Per què parla d'esclavatge la Carla?
Sous molt baixos, sovint sense contractes laborals i amb pocs drets laborals.
- ▶ Quin és l'objectiu del curs al qual assisteix la Carla?
Ajudar els joves a descobrir el seu talent i a aplicar-lo per trobar feina.
- ▶ Quina opinió té la Carla sobre els cursos que fa?
Creu que són cursos que no serveixen per a ajudar-te a trobar feina.

F. En parelles, feu que llegeixin els tuits que han enviat els espectadors del programa de l'activitat **E**. Demaneu-los que comentin amb quin se senten més identificats. Podeu aprofitar aquesta activitat per parlar de la fuga de cervells i de si coneixen gent formada que hagi hagut d'emigrar per millorar les seves possibilitats i les condicions laborals. També podeu comentar el significat de l'expressió «ser d'una altra pasta». Feu una posada en comú amb el grup-classe.

G. En parelles, demaneu-los que es fixin en les perífrasis verbals destacades dels textos de les activitats **B** i **F** i feu que completin el quadre. Després, demaneu-los que relacionin cada perífrasi amb el significat corresponent. En acabat, feu que diguin com són aquestes estructures en alguna altra llengua de les que coneixen. Podeu fer la posada en comú des del quadre que hi ha al Punt de suport. Podeu fer fer els exercicis 22 i 23 del **Llibre d'exercicis**.

H. En grups de tres o quatre alumnes, feu que segueixin el fil de l'activitat **F**. Demaneu-los que escriguin la seva opinió sobre la precarietat i feu que utilitzin les perífrasis de l'activitat anterior. Podeu demanar que siguin opinions basades en fets reals. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Demaneu-los que anotin sis frases, per exemple. En acabat, feu una posada en comú amb tot el grup-classe.

SOLUCIONS

① començar...		a
① posar-se...		
① arrencar...		
⑥ acostumar...		
① esclafir...		
② deixar...		+ infinitiu
② parar...	de	
③ haver...		
⑥ soler...		∅
④ deure...		
⑤ gosar...		

TASCA INTERMÈDIA En grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que preparin tres preguntes sobre el recorregut professional d'una persona. Tot seguit, digueu-los que les facin a un familiar o a un conegut. Després, feu que comparin les diferents experiències a la classe.

PUNT 3

Videocurrículum: saber-se vendre

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes siguin capaços de redactar la seva carta de presentació i fer el seu videocurrículum. Es treballa el vocabulari que s'empra en entrevistes i ofertes laborals i es reflexiona sobre els trets que ha de complir una carta de presentació. S'introdueixen noves perífrasis verbals i es recuperen els continguts dels punts anteriors de la unitat.

- A.** Com a escalfament, en parelles, feu llegir el títol, *Videocurrículum: saber-se vendre*, i demaneu als alumnes si saben què és un videocurrículum i si n'han fet mai cap o si n'han vist cap per les xarxes. Si voleu, podeu demanar-los que busquin a la xarxa exemples de videocurrículums. També, com a escalfament, podeu fer visualitzar aquest videocurrículum original (<https://www.youtube.com/watch?v=ocm4x88upLI>) i comentar-lo amb el grup-classe. Pregunteu-los, també, si se saben vendre i com ens podem vendre.

En acabat, demaneu-los que llegeixin l'anunci i comentin quines qualitats no són imprescindibles per a la feina. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu demanar-los quines de les qualitats dels quadres creuen que sempre són imprescindibles per treballar de cara al públic, per exemple.

Podeu fer fer l'exercici 24 del **Llibre d'exercicis**.

- B.** Demaneu-los que llegeixin la carta de presentació i feu que relacionin les preguntes amb el paràgraf corresponent. Abans, però, pregunteu-los si saben què és una carta de presentació, quina funció té i quina informació hi ha. Tot seguit, demaneu-los si creuen que la persona que escriu la carta és una bona candidata per a l'oferta de feina de l'activitat anterior. Si voleu, digueu-los que ho justifiquin a partir de les aptituds de l'activitat anterior. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Aquest text permet ser treballat des de diverses perspectives. Per exemple, podeu fer que es fixin en els connectors textuais, en l'estructura del text, en la puntuació, en les formes personals que s'empren per a dirigir-se al receptor, etc.

Podeu fer fer l'exercici 25 del **Llibre d'exercicis**. Recordeu als alumnes que la dinàmica d'aquest exercici pot servir com a model d'examen, ja que és una tipologia d'exercici que poden trobar a les proves oficials del nivell C1.

SOLUCIONS

Benvolguts senyors,

- ② He llegit amb interès l'anunci publicat al web *Cercafeina* en el qual sol·licitaven un tècnic especialista en màrqueting digital a Girona.
- ④ Fa dos anys que treballo en el sector i, tal com demanaven, tinc experiència en la realització i execució d'estratègies de comerç electrònic, l'optimització natural i les campanyes publicitàries electròniques. Així mateix, he fet control i anàlisi de màrqueting i he treballat en projectes dins del mateix sector.
- ⑤ Soc graduada en Publicitat i Relacions Públiques i he fet un màster en Màrqueting i Investigació de Mercats per la UB. Ara per ara continuo formant-me amb diversos cursos complementaris sobre gestió de xarxes, atès que sento una gran motivació i interès per ampliar els meus coneixements en relació amb la matèria.
- ① Pel que fa a les aptituds i capacitats que em defineixen com a professional, remarcaria la meua habilitat de comunicació. Em caracteritzo per ser analítica i creativa, i mai no deixo de buscar solucions. Estic molt interessada a formar part del seu equip, ja que crec que els meus coneixements els seran de gran utilitat, tant per a l'adquisició i retenció d'usuaris com per a l'augment de trànsit web.
- ③ Per tot això, els agrairia que em donessin l'oportunitat de mantenir una entrevista personal per poder contestar qualsevol pregunta i ampliar la informació resumida al meu CV.

- C. En parelles, feu que marquin les característiques que té la carta de presentació de l'activitat anterior i demaneu-los que comentin per què les han marcat. Tot seguit, feu que diguin o llistin quines altres característiques ha de tenir una carta de presentació, com ara una presentació neta i clara, frases no gaire llargues ni enrevessades, l'ús adequat dels connectors textuais, etc. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, pregunteu-los si mai han escrit cap carta de presentació i si han seguit —de manera més o menys conscient— aquests consells.

També, podeu aprofitar la graella de l'activitat per revisar aquests conceptes. Per exemple, podeu demanar-los que diguin un exemple de cada tipologia textual, o que creïn contextos en què hagin d'emprar les diverses formes de tractament. Si voleu, podeu aprofitar aquesta activitat per distingir entre una carta de presentació i un CV escrit, atès que són dos documents que sovint es demanen alhora. Si ho creieu convenient, podeu projectar la pàgina web següent <https://www.educaweb.cat/continguts/laborals/ines-recursos-trobar-feina/curriculum-vitae-cv/> en què es detalla l'estructura que té un CV escrit.

Podeu fer l'exercici 26 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS	TIPOLOGIA TEXTUAL:	☒ expositiu	☐ conversacional	☐ argumentatiu	☐ instructiu	☐ descriptiu
	ÀMBIT D'ÚS:	☐ familiar	☐ acadèmic	☐ periodístic	☒ professional	☐ literari
	REGISTRE:	☒ formal	☐ informal	☐ col·loquial		
	TRACTAMENT:	☐ tu	☐ vostè	☐ vosaltres	☐ vós	☒ vostès

- D. En parelles, expliqueu-los que veuran dos videocurrículums i feu que completin les fitxes amb la informació que hi falta. Poseu el vídeo. A continuació, feu que comparin la informació que hi han escrit i que comentin quines diferències hi ha entre la trajectòria professional dels dos candidats. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, per tal de preparar-los per a la Tasca intermèdia, també podeu demanar-los que comentin què destaquen d'aquests dos videocurrículums, tant pel que fa a la forma com al contingut o a aspectes extralingüístics (mostren seguretat, el fons, etc.).

Podeu fer l'exercici 33 del **Llibre d'exercicis**. Aquest exercici també el poden fer al final de la unitat com a model d'examen i recordeu als alumnes que aquest tipus d'exercici el poden trobar a les proves oficials del nivell C1.

SOLUCIONS

Nom: Arnau Coll Borrell

Professió: administratiu comptable

Formació: Cicle Superior d'Administració i Finances

Experiència: 3 anys en una empresa editorial

Punts forts: responsable, organitzat i exigent

Nom: Sara Bondia Llorà

Professió: Educadora Social

Formació: Grau d'Educació i Integració Social

Experiència: voluntariat

Punts forts: comunicativa, empàtica i compromesa

- E. En parelles, feu que llegeixin les informacions següents, que corresponen als videocurrículums de l'Arnau i la Sara, i feu que diguin a qui dels dos fan referència. Feu que comparin les solucions amb les d'una altra parella i després feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu allargar l'activitat tant com vulgueu fent-los preguntes sobre l'Arnau i la Sara, com ara qui és més flan-trop, qui és més ambiciós, etc.

	ARNAU	SARA
Acaba de començar una formació addicional.	☒	☐
Continua treballant sense remuneració.	☐	☒
El vídeo ve a recollir la seva experiència professional.	☒	☐
Està fent un curs d'anglès.	☒	☐
Li agradaria tornar a treballar en un voluntariat.	☐	☒
Té fet un grau superior universitari.	☐	☒
Acaba acomplint els objectius que es proposa.	☒	☐
Ha acabat d'estudiar recentment.	☐	☒
Té acumulada una llarga experiència.	☒	☐
Va acabar per estudiar una carrera diferent de la que volia.	☐	☒

F. En parelles, adreceu-los de nou al quadre de l'activitat anterior i feu que es fixin en les perífrasis destacades de les frases. Feu que les tradueixin a alguna altra llengua que coneguin. Després, feu que les classifiquin en el quadre. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu analitzar i comparar les estructures d'aquestes frases en totes les altres llengües que coneixen. Podeu incloure les perífrasis del Punt 2. També podeu revisar totes les perífrasis verbals a partir del quadre del Punt de suport. Podeu fer fer els exercicis 27, 28, 29, 30 i 31 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

amb infinitiu	amb gerundi	amb participi
venir a recollir	estar fent	tenir acumulada
acabar de començar	acabar acomplint	tenir fet
acabar per estudiar	continuar treballant	
acabar d'estudiar		
tornar a treballar		

G. En parelles, feu que comentin quins dels punts següents cal tenir en compte a l'hora de fer un videocurrículum. Feu llegir les bafarades com a exemple. Digueu-los que tinguin en compte els aspectes que han valorat positivament en els videocurrículums de l'activitat **D** per tal que completin la llista amb altres aspectes que creguin que són importants. En acabat, torneu a posar els vídeos perquè comprovin si s'han tingut en compte. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu dir que convé ser naturals, que cal emprar un tractament formal i que és important ser clars i, alhora, tenir cura de la gestualitat, etc. Són aspectes que podeu analitzar en el vídeo de l'activitat **D**.

Podeu fer fer l'exercici 32 del **Llibre d'exercicis**, com a avaluació. També els podeu recordar que aquesta dinàmica d'exercici la poden trobar en les proves oficials del nivell C1.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, demaneu-los que preparin un videocurrículum per cobrir un lloc de feina. Cadascú fa un videocurrículum, però la preparació i l'enregistrament el poden fer junts. Feu un guió seguint l'estructura de la carta de presentació i digueu-los que es fixin en la que hi ha a l'activitat **B**. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics, d'estil i de format. Tot seguit, feu que s'enregistrin; aquesta part pot formar part dels deures. Digueu-los que pengin els vídeos a l'aula virtual i demaneu-los que comentin els resultats dels seus companys. Animeu-los a ser originals. Podeu fer que votin quin és el més innovador, per exemple.

PUNT SOCIOCULTURAL

El mètode Grönholm

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes coneguin una obra teatral catalana coneguda i venerada arreu del món. Es pretén que els aprenents consolidin els coneixements adquirits en la unitat i posin en pràctica els continguts en un altre context.

A. En parelles, feu llegir la informació de l'autor Jordi Galceran i demaneu si el coneixen, si han vist l'obra o si n'han sentit a parlar. Després, feu llegir el resum de l'obra *El mètode Grönholm* i que seleccionin les característiques de l'entrevista que fan els personatges. Si hi ha mots que desconeixen, digueu-los que els subratllin i els anotin al glossari. En acabat, feu que comentin si mai han estat en un procés de selecció com el que s'hi descriu o si han viscut alguna experiència sorprenent mentre buscaven feina. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe.

SOLUCIONS

- grupal
- a distància
- individual
- amb tribunal
- telefònica
- presencial

B. En parelles, feu llegir el fragment de l'obra i demaneu-los que comentin si pensen que la majoria de persones estan disposades a fer el que sigui per aconseguir un lloc de treball. Podeu fer notar com van vestits els personatges de l'obra a la fotografia. Després, feu que comentin què no farien mai per aconseguir una feina i, per contra, en quins aspectes estarien disposats a cedir. Per exemple, traslladar-se a un altre país, treballar tots els caps de setmana, haver de viatjar arreu del món, treballar durant les nits, durant els dies festius, etc. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Al final, podeu decidir quin company del grup és el que està disposat a arriscar més per la feina dels seus somnis. D'altra banda, podeu aprofitar aquesta activitat per parlar del teatre català. Per exemple, podeu demanar que busquin informació sobre les altres obres de Jordi Galceran o presentar altres dramaturgs catalans contemporanis com Marta Buchaca, Sergi Belbel, Jordi Prat i Coll, etc.

C. En parelles, feu llegir aquestes preguntes d'una entrevista de feina i demaneu-los que diguin quines creuen que es poden fer i quines no. Digueu-los que justifiquin les seves respostes. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu demanar-los si mai els han fet alguna pregunta inadequada i com van resoldre aquesta situació. Si hi ha estudiants que han viscut i treballat en altres països, podeu demanar-los si creuen que hi ha diferències en els processos de selecció per qüestions culturals. Per exemple, hi ha països en què es considera de mala educació demanar l'edat o preguntar si tens fills o si en vols tenir d'aquí a poc.

SOLUCIONS

- Què li agrada fer en el seu temps lliure?
- Què em pot dir de la seva última empresa?
- Fuma o té problemes d'alcohol?
- Si fos un animal, quin seria?
- Té alguna malaltia greu?
- Quina és la seva nacionalitat?
- És creient?
- Per què l'hauríem de contractar?
- A l'empresa hi ha un sindicat, s'hi afiliaria?
- Quines són les seves simpaties polítiques?

D. En grups de tres o quatre alumnes, animeu-los a pensar altres preguntes que es podrien fer en una entrevista de feina i d'altres que no. Per exemple, en poden escriure sis en total. Demaneu-los que les escriguin i compareu-les amb les dels altres grups. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe.

PUNT DE SUPORT

LÈXIC

- Demaneu als alumnes que escriguin al voltant dels cercles mots, expressions o combinacions lèxiques afïns a aquests dos camps semàntics. Hi poden afegir més fletxes. Feu una posada en comú.

FONÈTICA

- En parelles, feu que llegeixin les sigles següents i demaneu-los que indiquin si tenen una pronúncia lletrejada (es pronuncia el nom de les lletres que les formen) o una pronúncia sil·làbica (com si fossin una paraula). Després, poseu l'àudio i feu que ho comprovin.
- En parelles, feu que escriguin l'article definit davant de les sigles. Després, poseu l'àudio i demaneu-los que comprovin si ho han fet bé. Aproveiteu aquesta activitat per revisar les normes d'apostrofació i de pronunciació. Torneu a posar l'àudio i demaneu-los que les re-
peteixin.

	lletrejada	sil·làbica
1. AMPA	☐	☒
2. DNI	☒	☐
3. IVA	☐	☒
4. NBA	☒	☐
5. PAU	☐	☒
6. PIME	☐	☒
7. SA	☒	☐
8. ESO	☐	☒
9. IRPF	☒	☐
10. NIE	☐	☒

SOLUCIONS

SOLUCIONS

- .....l'..... AMPA
- .....el..... DNI
- .....l'..... IVA
- .....l'..... NBA
- .....les..... PAU
- .....la..... PIME
- .....la..... UB
- .....l'..... ESO
- .....l'..... IRPF
- .....el..... NIE

- En parelles, demaneu-los que escriguin l'article definit davant dels mots i feu que els apostrofin quan calgui. Després, poseu l'àudio i digueu-los que es fixin en l'apostrofació i en la pronunciació.

SOLUCIONS

1. ....la..... universitat	4. ....La..... unitat
2. ....la..... informació	5. ....La..... indemnització
3. ....l'..... institut	6. ....La..... impaciència

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

- A.** Primer i per contextualitzar la tasca, demaneu als alumnes que imaginin que en una escola necessiten un auxiliar de biblioteca i que un company de la classe haurà de cobrir la plaça.
- B.** Segon, dividiu el grup-classe en dos grups. Per una banda, un grup prepara les preguntes que faria en una entrevista de feina per escollir el millor candidat. Podeu demanar-los que preparin sis preguntes, per exemple. Animeu-los a ser originals. Per altra banda, el segon grup es prepara l'entrevista com a candidat, això és, el currículum i les aptituds del candidat. Passeu per l'aula per resoldre dubtes.
- C.** Tercer, feu que s'organitzin per entrevistar els candidats. Podeu decidir la tipologia de les entrevistes, això és, si es fa una entrevista individual, en parelles o grupal. Segons la tipologia del grup-classe pot ser més convenient fer entrevistes individuals. Tot seguit, feu fer les entrevistes i demaneu als entrevistadors que anotin els punts forts i febles de cada candidat.
- D.** Finalment, un cop fetes les entrevistes, demaneu al primer grup que decideixi qui és el millor candidat per a la vacant. Demaneu-los que preparin una justificació de la tria.

TASCA INDIVIDUAL

- A.** En primer lloc, demaneu que facin una composició d'imatges i text per explicar el sistema educatiu de l'època en què van estudiar. Demaneu que usin lèxic après al llarg de la unitat, sobretot al Punt 1. Podeu demanar-los que expliquin quina era la pedagogia que s'emprava, com era el tracte amb els docents i amb els companys, etc.
- B.** En segon lloc, feu que busquin imatges que representin moments de la seva etapa educativa i demaneu-los que escriguin un text breu per descriure-les. Podeu donar-los indicacions sobre l'extensió del text, com ara unes 150 paraules. Feu que revisin el text, tant pel que fa a les qüestions gramaticals com també quant als aspectes textuais de cohesió i coherència.
- C.** En tercer lloc, feu que comparteixin la composició amb els companys (poden utilitzar una pissarra col·laborativa digital o l'aula virtual del curs). Animeu-los a escriure comentaris de les composicions dels companys. Poden comentar si han viscut experiències semblants, diferents, si els ha sorprès res, etc.

Fem balanç

1. Un cop realitzades la tasca col·lectiva i la tasca individual, demaneu als aprenents que reflexionin sobre els punts que han après. Feu-los llegir els tres ítems que apareixen a la taula d'avaluació. Demaneu-los que marquin el «cor» en el cas que considerin que saben realitzar tranquil·lament / perfectament la funció comunicativa que s'esmenta; la «cara somrient» en el cas que considerin que han après i poden realitzar la funció comunicativa, encara que sigui amb algunes incerteses; la «cara trista» en el cas que creguin que encara els falta treballar per poder assolir la funció comunicativa. Segurament haureu d'ajudar els alumnes a entendre les funcions comunicatives. Podeu donar-los exemples de les funcions.
2. Demaneu als aprenents que comentin la tasca. A l'apartat amb la cara somrient els alumnes hauran d'afegir els comentaris positius sobre la tasca: què els ha agradat, què ha resultat fàcil, els aspectes que consideren útils i funcionals, etc. En canvi, a l'apartat amb la cara trista, els alumnes hi hauran d'escriure què no els ha agradat, què millorarien, tant de la tasca com de la seva execució, i quins aspectes consideren innecessaris.
3. Llegiu els tres criteris d'avaluació a l'aula per assegurar-vos que els alumnes els entenen. Demaneu als alumnes que triïn el resultat d'una de les dues tasques i que l'avaluin. L'objectiu és que reflexionin sobre el resultat obtingut i siguin conscients que hi ha uns criteris perquè la tasca tingui èxit. Un cop hagin fet l'avaluació, deixeu que la comparteixin entre ells.

Els petits canvis són poderosos

PUNT DE PARTIDA

OBJECTIU

En aquest punt s'introdueix el tema del canvi climàtic. L'objectiu és activar els coneixements lèxics sobre l'emergència climàtica i introduir vocabulari nou. Els alumnes amb coneixements d'alguna llengua romànica podran aprofitar estratègies d'intercomprensió per esbrinar el significat de les paraules.

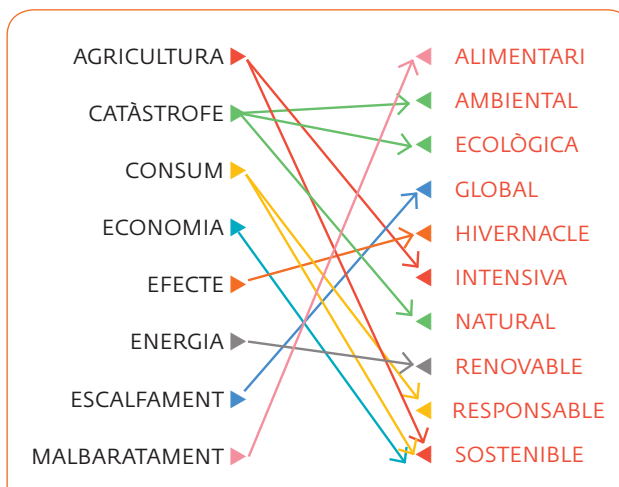
Canvi climàtic

- A.** Com a escalfament, feu llegir el títol de la unitat, *Els petits canvis són poderosos*, i demaneu als alumnes si creuen que aquesta informació és certa o és utòpica. Podeu comentar que és el lema del capità Enciam, un personatge de ficció creat als anys noranta per a TV3, que protagonitzava episodis curts en què es volia conscienciar els telespectadors sobre les utilitats del reciclatge, tot parodiant amb humor els superherois de còmic. Si voleu, visioneu-ne algun capítol —que podeu trobar a internet—, perquè els alumnes vegin que a Catalunya hi ha sensibilització pels problemes mediambientals des de fa molts anys.

A continuació, en parelles, feu llegir el títol, *Canvi climàtic*, i feu que comentin si estan preocupats pels efectes del canvi climàtic en la vida diària a mitjà i a llarg termini. En acabat, demaneu-los que llegeixin les paraules de la primera columna i que les relacionin amb paraules de la segona columna per obtenir totes les combinacions possibles. Feu-los saber que hi haurà mots que formaran part de més d'una combinació. Feu que comparin les solucions amb una altra parella. Si no entenen tots els significats, podeu demanar-los que els busquin a la xarxa. Podeu allargar aquesta activitat tant com vulgueu mentre comenteu els diversos temes.

Podeu fer fer l'exercici 1 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

- B.** En parelles, feu que observin les fotografies i que les descriguin emprant les paraules de l'activitat anterior. Tot seguit, feu que diguin quina troben que és la situació més greu i quines causes creuen que la provoquen. És molt possible que en aquesta activitat aparegui lèxic nou sobre aquest camp temàtic. Anoteu les paraules noves a la pissarra i, com en les altres unitats, animeu els alumnes a crear un glosari sobre aquest camp semàntic. Recomaneu-los que classifiquin les paraules segons la categoria gramatical. Molts d'aquests mots són cognats, per tant, podeu animar-los a marcar els cognats amb un símbol, ja que són mots que ja coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
- C.** En parelles, feu que observin de nou les imatges i que diguin si hi ha alguna fotografia amb la qual se sentin identificats, tenint en compte la seva manera de viure o alguna experiència que hagin tingut. Feu llegir la bafarada com a exemple. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe i animeu-los a compartir les experiències amb la resta de grup-classe.

PUNT 1

La terra es queixa

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes siguin capaços de parlar sobre els problemes del medi ambient. Es pretén activar estratègies d'escaneig d'informació a partir d'un text, així com estratègies de deducció de regles gramaticals com ara l'ús de *per* i *per a*. També s'amplia el lèxic per parlar del medi ambient.

A. Com a escalfament, en parelles, podeu fer llegir el títol, *La Terra es queixa*, i demaneu-los que comentin què creuen que vol dir aquesta frase. Després, feu que es fixin en el lèxic referent a fenòmens meteorològics extrems i feu que diguin quins creuen que són causats per l'acció directa dels humans. Tot seguit, feu que comentin quina relació tenen aquests fenòmens amb el canvi climàtic. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu demanar-los que comentin què es pot fer per tal de reduir l'impacte d'aquests fenòmens. Per exemple, per evitar els efectes de les pluges torrencials i de les inundacions cal que no es construeixi en barrancs o en les lleres dels rius. Podeu demanar si han presenciat algun d'aquests fenòmens en el lloc on viuen o en algun dels llocs en què han viscut. Podeu fer l'exercici 2 del **Llibre d'exercicis**.

B. En parelles, digueu als alumnes que observin les fotografies de les publicacions i que les relacionin amb el lèxic de l'activitat anterior. Després, feu llegir els textos i feu que diguin quina és la conseqüència del canvi climàtic que els preocupa més. Demaneu-los que marquin els mots nous, com ara *mitigar*. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu treballar el text des de diverses vessants: per exemple, podeu demanar els referents d'alguns pronoms febles, com ara en *tot hi suma* en el primer text o preguntar per un sinònim de *constant* en el segon text. A la vegada, podeu dir que marquin tots els connectors textuais que hi ha i en podeu comentar l'ús. També podeu demanar-los si els agrada llegir i documentar-se sobre aquest tema o si, per contra, prefereixen no pensar-hi gaire. Alhora, podeu demanar que pensin altres etiquetes per a cada text.

Podeu fer els exercicis 3 i 4 del **Llibre d'exercicis**.

C. En parelles, feu que llegeixin els comentaris de les publicacions anteriors i demaneu que diguin a quina fan referència. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si ho creieu convenient, podeu allargar aquesta activitat. Per exemple, seguint l'ordre de les publicacions, demaneu que pensin en una mesura per evitar l'ús del plàstic; animeu a llegir aquest article (https://www.ara.cat/societat/quatre-escoles-barcelona-exposada-contaminacio_1_1023804.html) sobre les conseqüències de la mala qualitat de l'aire a Barcelona; feu que proposin alguna alternativa per reduir els embolcalls dels regals; animeu a pensar alguna alternativa per reduir l'ús del transport privat, o proposeu buscar quins animals estan en perill d'extinció a causa del canvi climàtic. Aneu anotant les paraules noves a la pissarra o al suport que empreu. Si voleu continuar treballant el lèxic, podeu demanar-los que tornin a llegir els textos de les activitats **B** i **C** i que subratllin les paraules, expressions o combinacions de paraules que s'usen per parlar dels efectes del canvi climàtic. Podeu aprofitar per aconsellar l'ús del diccionari en línia del Termcat sobre el tema de la unitat: <https://www.termcat.cat/ca/diccionaris-en-linia/218/ca/A>

SOLUCIONS

arnau_g

1h respon

1

Jo he començat a ser més conscient del problema que suposen els residus, i en especial els plàstics, per casualitat. A la feina hi ha un company que ens envia cada setmana un article sobre aquest tema per correu electrònic i veig que és possible reduir-ne l'ús.

mireiao3

3h respon

3

Quan passejo per Barcelona no puc ni respirar perquè l'índex de contaminació de l'aire és altíssim. S'ha de lluitar per l'aire que respirem.

tonicases

3.20h respon

1

Per a mi que hi ha petits canvis que tots podem fer. Pels aniversaris i per Nadal gastem molts papers per embolicar regals. Podríem evitar-ho, reduir-ne l'ús o buscar alternatives.

natura_viva

4h respon

3

Les temperatures no paren de pujar per les constants emissions de gasos que produeixen la nostra activitat industrial, els transports i la climatització dels nostres habitatges.

martina_serra

6h respon

2

Aviat se celebraran les Primeres Jornades de Protecció de les Espècies en Perill d'Extinció i el nostre grup de recerca té moltes propostes que s'han de definir per a la setmana que ve. Treballem per millorar el món.

D. En parelles, digueu-los que es fixin en les preposicions destacades als textos de les activitats **B** i **C**. Feu que encerclin les que van davant d'un SN i que subratllin les que van davant d'un infinitiu. Podeu fer que ho marquin en diferents colors. Després, feu que completin els quadres següents i que escriguin un exemple de cada cas. Podeu demanar que l'exemple sigui diferent al que hi ha en els textos. Assegureu-vos que entenen tots els elements del quadre, com ara què vol dir ser l'agent de l'acció. Podeu donar-los algun exemple. Si ho creieu convenient, adreceu-los al quadre del Punt de suport. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Quant a l'ús de *per* o *per a* davant d'infinitiu, podeu explicar, tal com s'indica al Punt de suport, que al País Valencià i a les Terres de l'Ebre hi ha força contextos en què s'empra *per a* davant d'infinitiu.

Podeu fer fer els exercicis 5, 6 i 7 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

davant d'un SN	per	per a
Expressa espai, trajecte o localització.	☒	☐
Expressa una finalitat (objectiu, utilitat), destinació o destinatari.	☐	☒
Expressa la causa, el motiu.	☒	☐
Expressa l'opinió o el punt de vista.	☒	☒
Indica el temps en què esdevé una acció.	☒	☐
Expressa 'en pro de', 'a favor de'.	☒	☐
Fa referència a un termini temporal fix en el futur.	☐	☒
Expressa el mitjà o la manera.	☒	☐
Introdueix l'agent de l'acció.	☒	☐

Davant d'infinitiu podem utilitzar sempre: *per*

E. En parelles, feu que comparin els usos de les preposicions *per* i *per a* en català amb els de les preposicions equivalents en alguna de les llengües que coneixen. Demaneu-los si poden traçar algunes similituds entre les diferents llengües quant a l'ús de cada preposició. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu anotar a la pissarra algunes de les preposicions en altres llengües.

Podeu fer fer els exercicis 8, 9 i 10 del **Llibre d'exercicis**.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, demaneu-los que pensin en una de les conseqüències del canvi climàtic. Feu que hi cerquin una imatge que ho il·lustri i demaneu-los que escriguin un text per fer una publicació a les xarxes socials. Podeu dir que el text ha de tenir unes 100 paraules. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Animeu-los a emprar connectors per tal de cohesionar el text, tal com es fa en l'activitat **B**. Podeu demanar que ho publiquin a l'aula virtual de l'aula o, també, a les seves xarxes socials, si en tenen. Feu llegir les publicacions dels companys i demaneu que hi facin comentaris emprant el lèxic que han anat treballant en aquest punt.

PUNT 2

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes aprenguin a parlar i a donar la seva opinió sobre els efectes de l'escalfament global. Alhora, a través d'una comprensió lectora es treballa l'estructura d'un article divulgatiu i també l'ús i l'estructura de les expressions temporals.

Menjar-se el planeta

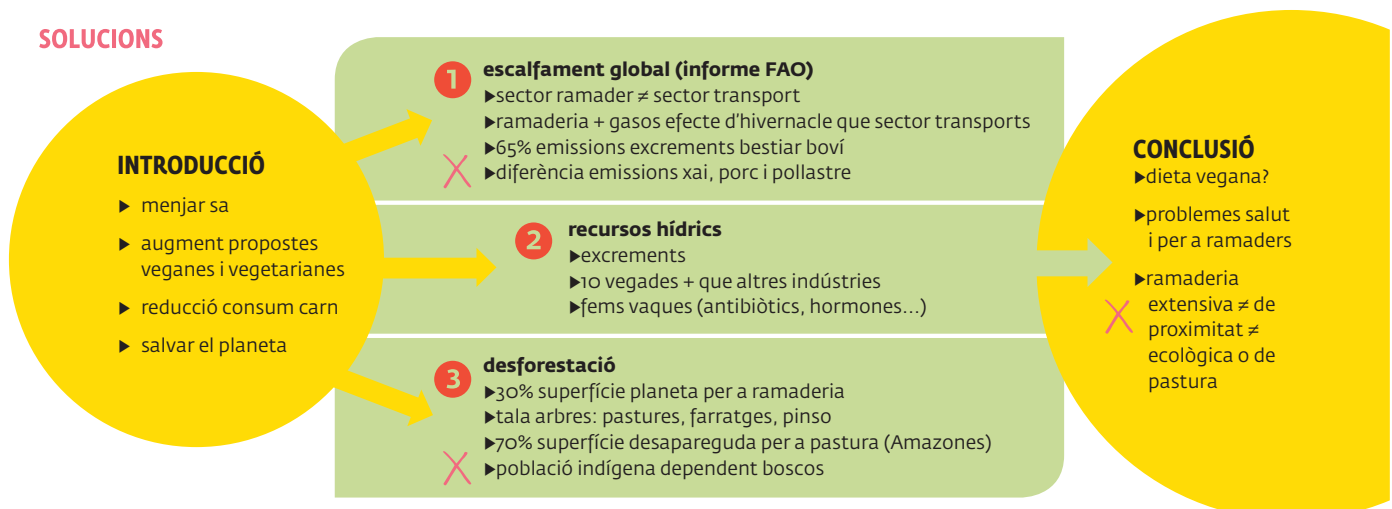
A. Com a escalfament, en parelles, feu llegir el títol, *Menjar-se el planeta*, i demaneu-los que comentin de què creuen que tractarà aquest punt. Tot seguit, feu llegir les paraules del quadre i assegureu-vos que en saben el significat. Expliqueu-los que veuran un anunci sense veu i que hauran de marcar les paraules de la llista que els suggereixi. Poseu el vídeo una vegada sense veu. Podeu fer que comparin i comentin el quadre de les paraules amb una altra parella. Després, torneu a posar-lo amb veu i feu que completin la llista amb les paraules que s'hi utilitzen relacionades amb el medi ambient. Feu que diguin quin és l'objectiu del rap. Podeu demanar-los que comentin si coneixen altres cançons o campanyes originals destinades a pal·liar els efectes del canvi climàtic i a conscienciar-ne la població. Si voleu, podeu adreçar els alumnes a la lletra de la cançó, a les pàgines 203 i 204 del **Llibre de l'alumne**, i comentar que la forma estàndard no és pas *engulls*, sinó *engoleixes*. Per assegurar-vos que han entès els significats dels mots, proposeu-los de fer frases amb aquests mots i estructures.

B. En parelles, feu llegir la pregunta del títol de l'article i feu que la contestin. Demaneu-los que escriguin els arguments per defensar les seves respostes. Feu llegir la bafarada com a exemple. Després, demaneu que llegeixin l'article i demaneu-los que contrastin les seves hipòtesis. Demaneu que subratllin els mots nous i els mots clau. Feu una posada en comú amb el grup-classe i comenteu si s'han validat o no les seves hipòtesis.

També podeu emprar el text per treballar altres qüestions lingüístiques, com ara demanar que proposin un sinònim per a *proliferar* i per a *doncs*. Quant al text, podeu demanar que comentin què els ha sorprès més i si creuen que haurien de modificar alguns dels seus hàbits per tal d'ajudar el planeta. Si els interessa el tema, podeu animar-los a llegir tot l'article (<https://www.eltiempo.cat/article/1960/consum-carn-destrueix-planeta>) o a mirar els dos capítols de 30 minuts sobre el canvi climàtic, titulats «Emergència climàtica: el crit de la terra» (<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/30-minuts/emergencia-climatica-el-crit-de-la-terra/video/6082852/>) i «Emergència climàtica, l'últimàtum del mar» (<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/30-minuts/emergencia-climatica-lultimatum-del-mar/video/6081621/>).

C. En parelles, feu que tornin a llegir l'article i que marquin els aspectes de l'esquema que no apareixen a l'article. Torneu a recordar que han de marcar els temes que **no** apareixen en el text. Tot seguit, feu que comentin si acostumen a fer esquemes abans d'escriure un text. Feu una posada en comú amb el grup-classe i comenteu la importància de planificar un text abans de redactar-lo. Feu notar la distribució dels paràgrafs, quina informació hi ha, els connectors que enllacen les idees, la llargària, etc.

SOLUCIONS

Si hi ha alumnes que s'han de presentar a algun examen oficial, recomaneu-los vivament que dediquin una estona a planificar l'expressió escrita, tant pel que fa als continguts i a l'estructura com a la llengua (connectors, sinònims per evitar repeticions, errors comuns, etc.). Per a la planificació del text, també és interessant establir paraules clau que aniran guiant i definint l'expressió escrita. Podeu demanar-los que comparteixin amb els companys alguns consells o dinàmiques que fan servir a l'hora d'escriure. També podeu aprofitar l'esquema per a comentar quin tipus de text creuen que és i les parts que hi destaquen.

Podeu fer fer l'exercici 11 del **Llibre d'exercicis**.

- D.** En parelles, expliqueu-los que veuran una entrevista a Marta Sunyer, una especialista en polítiques agroalimentàries. Abans, feu que llegeixin i comentin els enunciats del quadre. Després, poseu l'entrevista i demaneu-los que prenguin apunts per completar el significat dels enunciats en qüestió amb la informació de l'entrevista. Demaneu que expliquin els enunciats i els argumentin amb la informació obtinguda. L'objectiu és que reutilitzin el lèxic i les estructures que es presenten en aquest punt i que sàpiguen transmetre una informació. Si voleu, podeu adreçar els alumnes a la transcripció, a la pàgina 204 del **Llibre de l'alumne**, per fer una posada en comú. Aproveiteu-ho per resoldre dubtes de vocabulari.

Podeu fer fer l'exercici 12 del **Llibre d'exercicis**, que pot servir com a model d'examen de comprensió oral, ja que és una tipologia d'exercici que poden trobar a les proves oficials del nivell C1. També el podeu fer fer al final de la unitat perquè els alumnes no tinguin la informació de l'entrevista tan recent.

- E.** En parelles, demaneu-los que llegeixin els enunciats i feu que comentin amb quins hi estan d'acord. Després, torneu a posar l'entrevista de l'activitat anterior i feu que marquin les informacions que hi apareixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Aproveiteu l'activitat per obrir diversos debats al voltant d'aquest tema. Animeu-los a explicar si tenen en compte la sobirania alimentària a l'hora d'anar a comprar o si es fixen en l'origen dels productes, per exemple.

SOLUCIONS

- 1 Fins que no puguem decidir què mengem, no hi haurà sobirania alimentària.
- 2 No canviaran les coses fins que no tinguem consciència que menjar és un acte polític.
- 3 Tan aviat com passi la moda del veganisme, ja no es parlarà més dels efectes perjudicials de la carn.
- 4 Molta gent redueix el consum de carn tan aviat com sap la quantitat de gasos amb efecte d'hivernacle que genera el sector ramader.
- 5 Tan bon punt s'han avantposat interessos econòmics, l'alimentació s'ha convertit en un negoci.
- 6 De seguida que es crea la moda que el consum de carn és nociu, apareix un mercat nou que s'enriqueix.
- 7 Fins que no saps què hi ha darrere del sector ramader, no deixes de menjar carn.
- 8 De seguida que siguem conscients d'allò que hi ha darrere del que mengem, hi haurà un canvi social.

- F.** En parelles, demaneu-los que es fixin en les expressions temporals destacades de l'activitat anterior i feu que comentin la diferència de significat segons si el verb va en indicatiu o en subjuntiu. Alhora, demaneu-los que completin el quadre. Tot seguit, feu que comentin com es construeixen aquestes expressions en alguna de les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe. Feu-los adonar que, com sempre, el mode subjuntiu expressa una acció que encara no ha passat, que no es mou en el terreny de la realitat.

Podeu fer fer l'exercici 13 del **Llibre d'exercicis**. Podeu aprofitar per repassar els verbs amb formes velaritzades que s'ha treballat a la unitat 2.

SOLUCIONS

tan aviat com, tan bon punt, fins que (no)	+ indicatiu.	expressen una acció identificada de present o de passat
	+ subjuntiu.	expressen una acció de futur

- G.** En parelles, feu que escriguin dues frases utilitzant les expressions de l'activitat anterior que puguin acompanyar el vídeo de l'activitat **D**. Passeu per l'aula per resoldre dubtes i assegureu-vos que n'han entès la diferència. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Per tal de cerciorar-vos que s'ha entès, podeu escriure a la pissarra o al suport que empreu aquestes dues frases i demanar-los que n'expliquin el significat i les diferències: «Tan aviat com sàpiga els avantatges del veganisme, la Maria es farà vegana» i «La Maria, tan aviat com va saber com es tractaven els animals, es va fer vegana».

TASCA INTERMÈDIA

Abans de fer la tasca intermèdia, feu fer l'exercici 14 del **Llibre d'exercicis** perquè els pot ser útil per fer la tasca, ja que han d'analitzar la informació de cada paràgraf de l'article. En parelles, demaneu-los que triïn una de les informacions de l'esquema de l'activitat **C** que no apareix a l'article. Demaneu-los que la redactin i feu que l'afegeixin al paràgraf corresponent. Si cal, deixeu-los que cerquin informació a la xarxa. Passeu per l'aula per resoldre dubtes. Recordeu-los que el paràgraf ha de tenir coherència —que la informació s'ajusti al tema i als paràgrafs anteriors i posteriors— i que estigui cohesionat —que les frases del paràgraf estinguin ben enllaçades. En acabat, feu que comparin el resultat amb el d'una altra parella. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe. Podeu projectar les informacions que han redactat, comentar-les conjuntament i parlar sobre l'estructura del text.

PUNT 3

L'aigua, un bé escàs

OBJECTIU L'objectiu és que els alumnes siguin capaços d'interpretar i d'explicar gràfics i infografies. Es treballa la derivació nominal, les estructures comparatives i el valor emfàtic de *no pas*.

- A.** Com a escalfament, en parelles, demaneu que llegeixin el títol, *L'aigua, un bé escàs*, i feu que comentin si estan d'acord amb aquesta afirmació. Després, demaneu que observin els gràfics i que diguin la informació que mostren i com es presenta. Feu que comentin si hi troben a faltar alguna informació i en quina mena de textos podem trobar aquests gràfics. Podeu demanar-los que comentin si els ha sorprès cap de les informacions que es desprenen dels gràfics. També podeu fer que comentin la diferència entre els recursos disponibles i la demanda. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo a la pissarra o al suport que empreu.
- B.** En parelles, demaneu-los que llegeixin el text i feu que diguin quin gràfic de l'activitat anterior descriu. Després, feu que escriguin el número de cada paràgraf a l'etiqueta segons la seva funció. Animeu-los a subratllar el lèxic nou. Feu una posada en comú amb el grup-classe i comenteu l'estructura del text i les dades que convé tractar en cada part. Alhora, feu que comentin les dades del gràfic a partir de la interpretació que es fa en el text. També podeu demanar als alumnes si acostumen a haver d'interpretar gràfics i en quins contextos.

SOLUCIONS Descriu el tercer gràfic, el que fa referència a l'evolució del consum d'aigua potable a Barcelona.

- 3 **interpretació** (buscar factors que expliquen el fenomen i indicar-ne les causes i conseqüències)
- 1 **presentació** (introduir el tema, l'àmbit cronològic i l'espai geogràfic)
- 4 **conclusió** (fer un resum, comentar la importància dels fets o preveure l'evolució futura dels fenòmens representats)
- 2 **descripció** (identificar la variable, indicar amb quines unitats s'expressen les dades, descriure la tendència i comparar situacions)

- C.** En parelles, feu llegir un altre cop el text i demaneu-los que subratllin les estructures que s'hi fan servir per explicar un gràfic. En acabat, feu que comentin quines altres expressions coneixen que també podrien utilitzar. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer notar que moltes de les estructures tenen el mateix significat, però que s'empren per tal d'evitar repeticions i per guanyar riquesa lèxica.

Podeu fer fer l'exercici 15 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS ORIENTATIVES El gràfic mostra / Les corbes del gràfic il·lustren / Podem observar / Cal destacar que / es fa palesa / Resulta interessant posar en relleu / Les dades del gràfic són

- D.** En parelles, feu que busquin al text de l'activitat **B** els substantius dels verbs del quadre i feu que el completin. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu demanar que expliquin com es formen aquests mots i demaneu que en posin exemples. L'objectiu és enriquir el lèxic amb sinònims i donar-los eines per formar-ne de nous.

SOLUCIONS

↑	ascendir - l'ascens	↓	disminuir - la disminució..
	augmentar - l'augment.....		decréixer - el decreixement
	créixer - la crescuda..		davallar - la davallada...
	incrementar - l'increment.....		descendir - el descens.....
	créixer - el creixement		caure - la caiguda.....

- E.** En parelles, feu llegir les informacions següents i demaneu-los que marquin les que es reflecteixen en els gràfics de l'activitat **A**. Alhora, feu que indiquin a quin dels gràfics es refereixen. Si voleu, podeu avançar-los que hi ha alguna informació que no pertany a cap gràfic. En acabat, feu una posada en comú amb el grup-classe. Animeu-los a comentar les assumpcions que no es relacionen amb cap gràfic. Podeu allargar l'activitat i demanar-los, a propòsit de l'afirmació 6, quins hàbits i quins trucs creuen que podem adoptar per tal de reduir el consum d'aigua. Quant a l'afirmació 8, podeu demanar-los si creuen que és cert i, si voleu, podeu fer llegir l'article següent sobre el consum d'aigua dels turistes que visiten Barcelona: <https://www.lavanguardia.com/encatala/20220611/8332092/els-turistes-consumeixen-quatre-litres-d-aigua.html>.

SOLUCIONS

- 1 Bilbao consumeix gairebé tanta aigua com Barcelona.
- 2 Madrid és tan ecològica com Barcelona.
- 3 D'acord amb les xifres, l'any 2050 els recursos d'aigua seran menors del que seria desitjable.
- 4 Com més consciència hi hagi sobre l'escassetat d'aigua, menys en gastarem.
- 5 A Catalunya s'utilitza més aigua per a la neteja personal que no pas per a la de la llar.
- 6 És millor que ens dutxem que no que ens banyem.
- 7 El mes de desembre es consumeix menys aigua que no pas el mes de juliol.
- 8 Com més creixi la demanada turística a l'àrea metropolitana, més consum d'aigua hi haurà.

- F.** En parelles, demaneu-los que es fixin en els elements destacats de les estructures comparatives de l'activitat anterior. Si voleu, podeu fer que les classifiquin segons si indiquen superioritat, inferioritat o igualtat. Després, feu que diguin com es formen en una altra llengua que coneixen. En acabat, demaneu-los que es fixin en l'estructura *no pas* i feu que comentin la funció que creuen que fa.

També podeu demanar-los que pensin si aquesta estructura és emprada en alguna altra de les llengües que coneixen, ja que apareix en el francès i l'occità. Podeu fer la posada en comú des del quadre del Punt de suport. Assegureu-vos que entenen, d'una banda, quan s'empra la preposició *de* en les estructures comparatives i, de l'altra, quan convé emprar *no pas* i què indica.

Podeu fer fer els exercicis 16, 17, 18, 19, 20, 21 i 22 del **Llibre d'exercicis**.

Feu fer els exercicis 23, 24, 25, 26 i 27 del **Llibre d'exercicis** com a avaluació. Són cinc exercicis que treballen diferents habilitats (gramàtica i lèxic, mediació oral i escrita, expressió oral i escrita) i que recullen els continguts de la unitat. També serveixen de model d'examen, ja que són exercicis que els alumnes poden trobar a les proves oficials del nivell C1.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, demaneu-los que triïn un gràfic de l'activitat **A** i feu que n'escriuin una interpretació. Feu que prenguin com a model la interpretació de l'activitat **B**. Passeu per l'aula per resoldre dubtes. Podeu indicar que l'escrit ha de tenir unes 150 paraules. Animeu-los a emprar les estructures i els verbs recollits a l'activitat **C**. Després, feu que s'expliquin els gràfics respectius amb altres parelles. Recordeu-los que és una activitat de mediació i que és un exercici que poden trobar en les proves oficials del nivell C1.

PUNT SOCIOCULTURAL

OBJECTIU L'objectiu és fer sensibles els alumnes de la importància de reciclar i separar correctament, mentre reflexionen sobre els seus hàbits de reciclatge i reprenen els continguts lingüístics de la unitat.

Temps era temps

- A.** Demaneu als alumnes que llegeixin el títol del punt, *Temps era temps*, i comenteu que era l'eslògan d'una campanya publicitària. Podeu buscar-ne els anuncis a internet i fer-los veure. Després, en parelles, demaneu que observin els objectes de les imatges, que diguin què són —assegureu-vos que tinguin tot el lèxic— i a quin contenidor de reciclatge haurien d'anar. Si cal, feu que busquin la informació a la web *Residu on vas* (<https://www.residuonvas.cat/ca>). En acabat, feu que comentin quins altres contenidors coneixen i de quin color són. Si voleu, podeu demanar-los que diguin quins usen més o quantes vegades l'any van a la deixalleria. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
- B.** En parelles, feu llegir les descripcions de models de recollida selectiva i demaneu-los que les relacionin amb el nom corresponent. Tot seguit, feu que comentin quins avantatges i quins inconvenients té cada model. Per exemple, podeu proposar que tinguin en compte els horaris en què es permet llençar les escombraries, les olors, la comoditat, el cost del model, etc. En acabat, feu que expliquin quin model hi ha al lloc on viuen. Feu una posada en comú amb el grup-classe. També podeu fer que comentin quin model prefereixen o quin creuen que és el que promou més el reciclatge. Si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo a la pissarra.

SOLUCIONS

- 1 Contenedors de superfície
- 2 Contenedors soterrats
- 3 Porta a porta
- 4 Pneumàtica

- 4 Consisteix a disposar d'una sèrie de bústies d'abocament connectades mitjançant canonades subterrànies a un punt d'aspiració.
- 2 Consisteix a col·locar els contenidors sota el nivell del sòl. Des de la superfície solament és visible una bústia per contenidor per on els ciutadans lliuren els seus residus.
- 3 Consisteix a lliurar els residus al servei municipal de recollida davant de la porta de casa, en uns dies i hores determinats per a cada fracció.
- 1 Consisteix a ubicar a la via pública contenidors de diferent tipologia. Periòdicament, els contenidors es buiden seguint freqüències adaptades a la generació i característiques de cada fracció dels residus.

- C.** En parelles, feu que comentin quins altres sistemes de recollida de residus coneixen. Alhora, feu que reflexionin sobre si es consideren persones que reciclen com cal. Tot seguit, demaneu-los que comentin si creuen que hi ha diferències entre regions o països amb l'eficàcia del reciclatge. Si han viscut en diversos països, hi han anat de vacances o coneixen algú que viu fora dels Països Catalans, animeu-los a compartir experiències amb el grup-classe. També podeu fer que comentin com ha canviat la consciència sobre els residus en els darrers 30 anys o, també, si coneixen llocs en què es promogui la devolució dels recipients (Alemanya o Dinamarca en serien dos exemples). Feu una posada en comú amb el grup-classe.

PUNT DE SUPORT

LÈXIC

- Demaneu als alumnes que escriguin al voltant del cercle paraules relacionades amb el canvi climàtic. Hi poden afegir més fletxes. Podeu fer que comparin el seu mapa conceptual amb el d'un company. Feu una posada en comú.
- Demaneu als aprenents que completin les combinacions amb el lèxic que s'ha treballat al llarg de la unitat. Podeu moure-us per la classe per ajudar-los en cas que necessitin un lèxic determinat. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

- REDUIR** ...el consum, l'ús de plàstic...
- RECICLAR** ...el plàstic, el vidre...
- CONTAMINAR** ...l'aire, el mar...
- MALBARATAR** ...l'energia, l'aigua...
- DESTRUIR** ...els boscos, el planeta...

FONÈTICA

- Expliqueu als alumnes que sentiran unes paraules i demaneu-los que marquin amb una creu si senten el so [s] o [z] en la consonant que no hi és. Assegureu-vos que distingeixen aquests dos sons. Poseu l'àudio una vegada. Demaneu que completin les paraules amb les lletres ss, s, ç, c o z. Feu que comparin els resultats amb els d'un company i demaneu-los que llegeixin els mots en veu alta. En acabat, feu que comentin quins sons pot tenir cada lletra segons la posició d'aquest so. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar que busquin paraules derivades que mantinguin el so i la grafia.

SOLUCIONS

	[s]	[z]		[s]	[z]
1. desglaç	☒	☐	16. pai s atge	☐	☒
2. de s ertificació	☒	☒	17. analit z ar	☐	☒
3. e s calfament	☒	☐	18. anàli s i	☐	☒
4. de s apareguda	☐	☒	19. dot z e	☐	☒
5. ultrapro c e ss at	☒	☐	20. irrever s ible	☒	☐
6. re s idu	☐	☒	21. de ss alinització	☒	☐
7. emi ss ió	☒	☐	22. di ss oldre	☒	☐
8. o z ó	☐	☒	23. pre c isió	☒	☐
9. Ama z ones	☐	☒	24. o s cil·lar	☒	☐
10. encapç alar	☒	☐	25. tro s	☒	☐
11. anàli s i	☐	☒	26. c icló	☒	☐
12. col·li ss ió	☒	☐	27. raç a	☒	☐
13. medu s a	☐	☒	28. comerç	☒	☐
14. paï s os	☐	☒	29. endin s ar	☐	☒
15. te s i	☐	☒	30. enfon s ar	☐	☒

- En parelles, demaneu als alumnes que escoltin les frases i que les repeteixin en veu alta. Passeu per l'aula per assegurar-vos que l'entonació és correcta. Feu notar que es tracta d'estructures comparatives.

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

- A.** En primer lloc, en grups de tres o quatre alumnes, feu que triïn un tema per elaborar un gràfic o una infografia per a la setmana sobre el canvi climàtic del centre. Demaneu que facin un esquema de la informació que hi volen representar. Podeu fer que prenguin com a model l'esquema de l'activitat **C** del Punt 2, a la pàgina 67.
- B.** En segon lloc, demaneu-los que dissenyin el gràfic o la infografia. Poden emprar programes com l'Excel o el PowerPoint per dissenyar-lo. Feu que tinguin en compte que el gràfic ha de ser atractiu i fàcil d'entendre. Després, demaneu-los que redactin un text explicatiu que l'acompanyi. El text pot ser d'unes 200 paraules. Feu que tinguin en compte l'esquema i demaneu-los que vagin comprovant que hi hagi tots els punts i que les idees estiguin ben enllaçades en cada paràgraf (causa, conseqüència, exemple, etc.). Demaneu-los que emprin el lèxic i les estructures treballades al llarg de la unitat. Feu que hi cerquin un títol. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics.
- C.** En darrer lloc, feu que comparteixin la seva proposta amb els companys. Abans, però, demaneu-los que facin una correcció del text. Podeu passar i marcar els errors (d'ortografia, de lèxic, de sintaxi, etc.) i proposeu alguna millora, si cal. Demaneu-los que resolguin els errors o que enriqueixin el text. Finalment, demaneu-los que llegeixin els textos dels altres grups i comenteu-ne l'estructura i els recursos lingüístics que han utilitzat. Podeu fer que cada grup projecti els gràfics alhora que llegeixen el text explicatiu.

TASCA INDIVIDUAL

- A.** Primer, demaneu que facin algunes fotografies d'accions quotidianes relacionades amb el medi ambient i contextualitzades a la zona on viuen per presentar-les en una exposició. Podeu demanar quatre fotografies, per exemple. Poden ser imatges d'ecosistemes o que serveixin per denunciar alguna qüestió o mala pràctica relacionada amb el medi ambient.
- B.** Segon, feu que triïn un títol per a cada fotografia. Demaneu-los que el títol sigui impactant, que resumeixi la fotografia o que doni un missatge. Demaneu-los que s'assegurin que estigui ben escrit.
- C.** Tercer, demaneu-los que pengin les fotografies a l'espai virtual de la classe. Feu que mirin les fotografies dels companys i demaneu-los que les comentin i diguin què els semblen els títols que han triat. Podeu demanar que comentin què els sembla que els companys volen transmetre o denunciar amb aquella imatge, per exemple.

Fem balanç

- 1.** Un cop realitzades la tasca col·lectiva i la tasca individual, demaneu als aprenents que reflexionin sobre els punts que han après. Feu-los llegir els tres ítems que apareixen a la taula d'avaluació. Demaneu-los que marquin el «cor» en el cas que considerin que saben realitzar tranquil·lament / perfectament la funció comunicativa que s'esmenta; la «cara somrient» en el cas que considerin que han après i poden realitzar la funció comunicativa, encara que sigui amb algunes incerteses; la «cara trista» en el cas que creguin que encara els falta treballar per poder assolir la funció comunicativa. Segurament hauréu d'ajudar els alumnes a entendre les funcions comunicatives. Podeu donar-los exemples de les funcions.
- 2.** Demaneu als aprenents que comentin la tasca. A l'apartat amb la cara somrient els alumnes hauran d'afegir els comentaris positius sobre la tasca: què els ha agradat, què ha resultat fàcil, els aspectes que consideren útils i funcionals, etc. En canvi, a l'apartat amb la cara trista, els alumnes hi hauran d'escriure què no els ha agradat, què millorarien, tant de la tasca com de la seva execució, i quins aspectes consideren innecessaris.
- 3.** Comenteu als alumnes que hauran d'avaluar els resultats de la tasca individual d'un dels companys. Llegiu els tres criteris d'avaluació a l'aula per assegurar-vos que els alumnes els entenen. L'objectiu és que reflexionin sobre el resultat obtingut i siguin conscients que hi ha uns criteris perquè la tasca tingui èxit. Un cop hagin fet l'avaluació, deixeu que la comparteixin entre ells.

Mil paraules en una imatge

PUNT DE PARTIDA

OBJECTIU

L'objectiu és familiaritzar-se amb el lèxic del camp semàntic del disseny, ser capaç de comentar cartells gràfics i poder donar l'opinió sobre la inclusió de mots d'altres llengües.

Quan s'encén la llumeta

- A.** Com a escalfament, en parelles, feu que llegeixin el títol, *Mil paraules en una imatge*, i feu que comentin de què creuen que tractarà la unitat. Tot seguit, feu llegir les paraules del núvol i feu que diguin quines associen amb el concepte de disseny. Si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo a la pissarra. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
- B.** En parelles, demaneu-los que observin els cartells, feu que diguin què els suggereixen les imatges que hi apareixen i quina creuen que en pot ser la funció. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar que els descriguin, també, o que busquin informació sobre aquests cartells.
- C.** Comenteu que el món de la publicitat és un àmbit a través del qual ens arriben moltes paraules d'altres llengües i digueu que en pensin algunes. Escriviu les paraules a la pissarra. Després demaneu als alumnes que llegeixin el text i que comentin si creuen que, quan volem incorporar un nou concepte existent en una altra llengua, s'ha d'adaptar el mot estranger a la grafia catalana, cal traduir al català el terme nou mantenint-ne el sentit original o bé s'ha de buscar un mot nou en català. Per acabar, demaneu-los que pensin en altres termes com els que apareixen al text. Si voleu, podeu recomanar-los el glossari *50 termes del món digital* (https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/publicacions_en_linia/arxius/50_termes_mon_digital.pdf). També, podeu projectar-los la pàgina web de la *Neoloteca* (<https://www.termcat.cat/ca/neoloteca/presentacio>) en què hi ha tots els neologismes tècnics i científics normalitzats en català. Podeu aprofitar aquesta activitat per a comentar les diferències entre els manlleus, els calcs i els neologismes.

PUNT 1

La mar de curiós

OBJECTIU

L'objectiu és aprendre a explicar la funcionalitat del disseny d'un objecte quotidià, mentre s'activen estratègies de comprensió lectora. Alhora, es presenten estratègies per a evitar les repeticions i cohesionar els textos, es treballa la derivació i s'enriqueix el lèxic per descriure objectes.

- A.** Com a escalfament, en parelles, feu llegir el títol, *La mar de curiós*, i demaneu als alumnes si saben què vol dir l'expressió «la mar de». Podeu explicar que s'empra per descriure abundant i demaneu-los que posin alguns exemples contextualitzats en què aparegui l'expressió. També, com a escalfament, podeu demanar-los que busquin o si saben què són els gabinets de meravelles o curiositats; podeu projectar-ne imatges i comentar-les. Després, feu que observin els objectes de les imatges i que diguin quin aspecte innovador i quina funció especial creuen que amaguen els dissenys. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe i, si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo a la pissarra.
- B.** En parelles, feu llegir els textos següents i demaneu-los que els relacionin amb les imatges i els títols corresponents. Aviseu-los que hi ha més imatges i títols que textos. Feu que comentin quines paraules els han ajudat a relacionar-los. Quant a la riquesa lèxica i la qualitat del text, feu notar que els recursos per no repetir mots dels textos 1, 2, 3 i 4 fan referència al mateix concepte/mot, mentre que els del text 5 fan referència a diferents mots. Podeu fer que busquin i subratllin aquests mots. Podeu demanar que busquin sinònims per a *parar* (text 3) o comentar l'ús de la partícula *pas* (text 5). Feu una posada en comú amb el grup-classe.

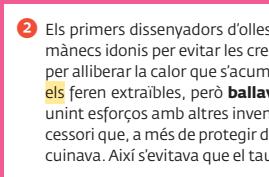
Comenteu quina informació els ha sorprès o quina ja coneixien. Podeu fer fer l'exercici del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

- 4 Del dret o del revés? 5 Així segur que rutil·larà. Una versatilitat molt avantatjosa. 1 Quanta pasta és prou pasta? 2 Com manegar-te-les per no ferir-te. 3 Qüestió d'higiene. Temperatura de consum òptima.

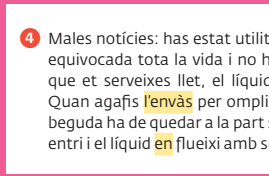
1 Us ha picat mai la curiositat saber quina és la funció del forat que hi ha al bell mig de moltes culleres de cuina? L'obertura en qüestió sol ser de forma ovalada i amb uns centímetres de diàmetre que no s'han escollit a l'atzar, sinó que corresponen exactament a una ració individual d'espaguetis, ni massa generosa, ni massa escarrassida. Si ets dels que sempre omple a vessar la nevera de carmanyoles per a tota una setmana, amb això podràs tenir una referència justa. Això sí, la quantitat d'acompanyament que hi vulguis afegir, l'hauràs de calcular tu.

2 Els primers dissenyadors d'olles i paelles tenien com a objectiu principal idear uns mànecs idonis per evitar les cremades. Inicialment, n'enginyaren uns amb un forat per alliberar la calor que s'acumulava a l'agafador i evitar que es fongués. Després, els feren extraïbles, però ballaven i sovint quedaven quexos. Progressivament, i unint esforços amb altres inventors, el forat d'aquest utensili es convertí en un accessori que, a més de protegir de les cremades, podia sostenir la cullera amb què es cuinava. Així s'evitava que el taulell de la cuina s'embrutés i quedés enganxifós.

3 Us havíeu parat mai a pensar per què els escuradents tenen aquesta forma? I per què la majoria tenen uns talls i unes ranures a la part superior, la que no és punxeguda? Aquest estri no s'aguanta dret per ell mateix, però el seu disseny amaga un secret que ens permet recolzar-lo d'una manera higiènica: si n'escapceu la punta de dalt, us servirà de suport per deixar-hi el furgadents (i, concretament, la part que toca el menjar) quan no l'estigueu utilitzant.

4 Males notícies: has estat utilitzant els brics de llet de manera equivocada tota la vida i no ho sabies. Per això cada vegada que et serveixes llet, el líquid surt tort i ho esquitxes tot. Quan agafis l'envàs per omplir un got, el forat per on surt la beguda ha de quedar a la part superior, de manera que l'aire hi entri i el líquid en flueixi amb suavitat, i no a borbolls.

5 Segur que n'heu vist a les baranes de ponts cèlebres, als armariets dels gimnasos, als quadres de les bicicletes aparcades, etc. Però us heu fixat mai en el foradet menut que s'amaga a la part de baix dels cadenats, al costat d'un dels cantells? No hi és pas per no res, sinó que té diferents funcions; entre elles, deixar que l'aigua s'escoli i el mecanisme intern no es rovelli ni es travi. A més, a través de l'orifici es pot lubricar el cadenat perquè estigui sempre a punt.

C. En parelles, feu que ordenin de més prioritària a més prescindible la característica especial del disseny de cada un dels objectes de l'activitat anterior segons l'ús que n'hagin fet. En acabat, feu que comparin les respostes amb la resta de companys. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

D. En parelles, demaneu-los que es fixin en els verbs en negreta del text de l'activitat B i feu que els busquin un sinònim entre els mots de la llista següent. Demaneu-los que triïn els quatre verbs de l'activitat que poden necessitar més en les seves vides quotidianes. Feu que comparin la seva tria amb la parella.

SOLUCIONS	tallar escapçar	encallar travar
	greixar lubricar	trontollar ballar
	oxidar rovellar	escatxigar esquitxar
	farcir omplir a vessar	desfer fondre

Podeu demanar-los que busquin altres sinònims per a cada verb i que comprovin si hi ha diferències d'ús segons el context. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu fer fer els exercicis 10 i 11 del **Llibre d'exercicis**.

E. En parelles, feu que llegeixin les definicions i que busquin als textos de l'activitat B l'adjectiu corresponent. Després demaneu-los que pensin en objectes que tinguin aquestes característiques. Podeu demanar-los que siguin objectes quotidians.

SOLUCIONS	
Que té forma oval. = ovalat	Que enganxa. = enganxifós
Que és escàs, poc abundant. = escarransit	Que fa punxa. = punxegut
Que es pot extreure. = extraïble	Que no és dret. = tort
Que estan situats torts. = guerxos	Que és de poc volum. = menut

Feu una posada en comú amb el grup-classe. També podeu demanar-los que pensin en més adjectius per descriure objectes quotidians.

Podeu fer fer els exercicis 8, 9 i 12 del **Llibre d'exercicis**.

F. En parelles, feu que es fixin en els elements destacats al text de l'activitat B. Feu que s'adonin que són recursos diferents per evitar les repeticions dels mots i que són recursos estilístics que podran fer servir en tots els textos que elaborin. Demaneu-los que identifiquin l'element al qual fan referència, això és, l'antecedent. Després, feu que comentin si funcionen de la mateixa manera en alguna de les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Aproveu aquesta activitat per revisar els recursos que s'han anat treballant per tal d'evitar repeticions, això és, els sinònims, els demostratius, els pronoms, les elisions, etc.

Podeu fer fer els exercicis 2, 3, 4, 5 i 6 del **Llibre d'exercicis**.

G. Pregunteu als alumnes si saben quina és la funció de la xapeta de les llaunes dels refrescos i feu una pluja d'idees. Després digueu-los que llegeixin el fragment sobre la utilitat desconeguda de la xapeta i contrasteu les hipòtesis que havien fet. En acabat, feu que, en parelles, reescriguin el text evitant les repeticions de la paraula *forat*. Demaneu-los que emprin les estratègies descobertes a l'activitat F. Passeu per l'aula per assegurar-vos que ho estan fent correctament. Feu una posada en comú amb el grup-classe o demaneu-los que comparin els resultats amb els companys. Podeu projectar alguns dels escrits i comentar-los conjuntament, atès que hi ha diverses opcions per tal de resoldre el text.

Podeu fer fer els exercicis 7 i 13 del **Llibre d'exercicis**.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, demaneu-los que pensin en el disseny i la funció d'un objecte de la vida quotidiana i feu que el descriguin. Demaneu-los que agafin de model els textos que han llegit en aquest punt. Animeu-los a emprar una imatge per tal d'acompanyar el text. Feu que revisin el text i que evitin les repeticions usant els recursos presentats en aquest punt. Després, feu que comparteixin els textos a l'aula virtual, feu que llegeixin els dels companys i demaneu-los que comentin si eren conscients de la funció del disseny.

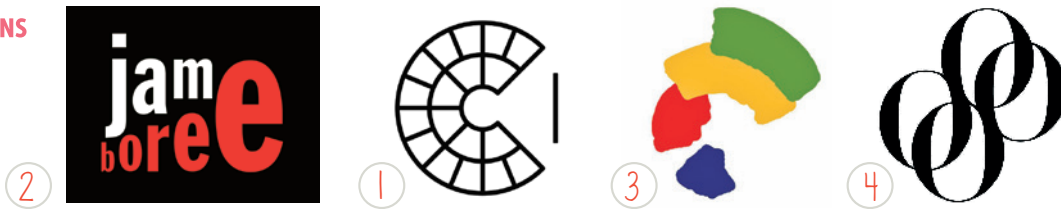
PUNT 2

OBJECTIU L'objectiu és aprendre a analitzar i comentar símbols, logotips i portades des d'un punt de vista estètic, de missatge comercial i d'identitat de marca. També es treballen els usos dels pronoms *en* i *hi* i el canvi i caiguda de preposició.

Identitat visual

A. En parelles, feu que observin els símbols i logotips següents i demaneu que els relacionin amb la institució corresponent. Després, feu que diguin quins elements s'hi utilitzen per representar la institució i en quins llocs creuen que els podem trobar. Podeu demanar-los que pensin en un altre logotip sobre una altra institució catalana. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

B. En parelles, expliqueu-los que sentiran el fragment d'un programa de ràdio dedicat al disseny i demaneu-los que confirmen les hipòtesis de l'activitat **A**. Poseu l'àudio una vegada. Després, feu que diguin quins són els elements que defineixen la identitat visual. Comenteu si han encertat o no el significat de cada logotip. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

C. En parelles, digueu-los que tornaran a escoltar l'entrevista i feu que relacionin cada frase de la primera columna amb l'element de la segona columna al qual fa referència el pronom destacat d'acord amb les respostes de l'entrevistada. Aviseu-los que a la segona columna hi ha dues expressions que sobren. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Feu-los notar que aquestes frases requereixen els pronoms perquè hi ha una coma que separa les dues oracions. Per exemple, podem dir «s'interessa per la identitat visual», però si fem una pausa cal anotar el pronom.

SOLUCIONS

S'hi interessa,	◀ pel Palau de la Música.
S'hi fixa,	◀ amb dissenyadors internacionals.
Hi col·labora,	◀ pel club de jazz.
Hi passa sovint,	◀ en la tipografia i els colors.
Se'n recorda sempre,	◀ amb músics.
	◀ del logotip del Palau.
	◀ per la identitat visual.

D. En parelles, adreceu-los de nou a l'activitat **C** i feu que es fixin en els pronoms destacats de les frases. Feu que comentin, per una banda, quina característica comparteixen els verbs que poden aparèixer amb el pronom *en* i, per l'altra, els que es combinen amb el pronom *hi*. En acabat, feu que completin la taula següent. Després, feu que comentin si hi ha estratègies similars de pronominalització en les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Pel que fa als pronoms, aviseu-los que l'explicació s'estén més enllà dels casos de complement de règim verbal, ja que qualsevol adjunt introduït per les altres preposicions (excepte *per a*) serà substituït per *hi* i qualsevol adjunt introduït per *de* serà *en*. Si cal, adreceu-los al Punt de suport. Alhora, cal ser conscient que aquesta explicació s'expandeix també en estructures com *estar familiaritzat amb* o *fer-se un fart de*, entre moltes altres.

Podeu fer fer els exercicis 14, 15 i 16 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

1 pronom en	1 verbs que es combinen amb la preposició de .
2 pronom hi	2 verbs que es combinen amb qualsevol altra preposició.

- E. En parelles, feu que comentin què significa l'expressió «el segell d'un autor». Després, demaneu-los que mirin les cobertes de la fotografia i que diguin si els agraden, si les havien vist, de quina època els sembla que són, etc. En acabat, demaneu-los que llegeixin els fragments del text i que els completin amb les frases següents. Per fer-ho, poden ajudar-se de les fotografies que acompanyen el text. En acabat, feu que comentin en què consisteix «el segell Fornas». Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu aprofitar l'activitat per comentar els significats dels verbs homòfons *revelar* i *rebel·lar*, per exemple. Si voleu, animeu els alumnes a pensar sobre les expressions «és un Picasso», «és un Kahlo» o «un Warhol». També podeu estirar el fil i demanar-los si coneixen el llibre *Nosaltres, els valencians* o si saben de cap títol publicat a la col·lecció «La Cua de palla».

SOLUCIONS

«El segell Fornas»: l'obra del pioner del disseny gràfic a Catalunya

Jordi Fornas fou una figura clau en la construcció gràfica de la cultura catalana dels seixanta. Va contribuir que la cultura catalana integrés nous corrents estètics en un moment de ressorgiment i augment de l'edició en català. 5 Algunes de les puntes de llança d'aquesta revifada del grafisme català foren la revista cultural *Serra d'Or* i la primera discogràfica catalana Edigsa.

Disseny gràfic: un ofici

Fornas trobà en el disseny una professió. El seu primer contacte fou amb l'empresa tèxtil Meyba, on aprengué l'ofici i les tècniques de dissenyador. Fou aleshores quan va trencar amb les composicions gràfiques clàssiques i rígides del moment. 2

Modernitat en l'àmbit editorial

Després de l'etapa en l'àmbit publicitari, va començar a treballar per a Edicions 62. En aquesta empresa 4 i així fou: Fornas va elaborar portades que incloïen narracions i enigmes visuals i recursos propers (casa seva, la seva família o amigats, objectes que recollia pel carrer, etc.). Dissenyà el primer títol de

l'editorial, *Nosaltres, els valencians*, de Joan Fuster, i, més endavant, s'encarregà de la col·lecció de novel·la negra «La Cua de Palla».

Canvis, viatges i nous estímuls

L'època en què visqué amb la seva mare a Eivissa el marcà profundament. En un inici, confiava que només serien uns mesos, però l'estada es va allargar uns quants anys. Aquella experiència va suposar un viatge de descoberta com a pintor, fora dels conceptes marcats per l'Escola de Belles Arts de l'època franquista. Fou també aleshores que va escriure molt sobre què representen la pintura i l'art per a ell; 1

Renovació gràfica en el camp discogràfic

Fornas també treballà a Edigsa, la principal plataforma difusora de la Nova Cançó i de nombrosos grups del moment.

3 Les portades dels àlbums que dissenyà llavors constaven de fotografies en blanc i negre amb un alt contrast (cremades) i una composició tipogràfica expressiva a partir de lletres en moviment, en diagonal, verticals, invertides, etc. Moltes d'aquestes característiques van acabar forjant «el segell Fornas».

- F. En parelles, feu que es fixin en les expressions destacades de l'activitat anterior i feu que completin els quadres següents i l'explicació gramatical. En acabat, feu que reflexionin sobre si passa el mateix amb les altres llengües que coneixen. Adreceu els alumnes al Punt de suport i comenteu conjuntament el canvi i la caiguda de preposició, atès que són errors típics en aquest nivell lingüístic. Atureu-vos a comentar la importància de tenir en compte el registre lingüístic quant al canvi de preposició. Alhora, feu-los adonar de les estratègies per resoldre els casos forçats i les alternatives que s'hi presenten. Feu una posada en comú amb el grup-classe. En definitiva, mai no hi pot haver una preposició davant de la conjunció *que*. Ara bé, cal que no es confonguin amb els pronoms relatius, en què la partícula *què* és tònica, això és, porta accent, i sí que accepta una preposició al davant.

Podeu fer fer els exercicis 17, 18, 19, 20 i 21 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

	a	SN
CONTRIBUIR	...a.....	infinitiu
	∅	que...

	en	SN
CONFIAR	...a.../de	infinitiu
	∅	que...

	amb.....	SN
COMPTAR	a...../de	infinitiu
	∅	que...

En registres formals, s'aconsella canviar les preposicions **en** i **amb** per **a** i **de** davant d'infinitiu.

En registres formals, les preposicions **a**, **de**, **en** i **amb** s'elideixen davant d'una oració introduïda per **que**.

TASCA INTERMÈDIA

Feu que busquin la coberta d'un llibre o àlbum de música que els agradi i demaneu-los que n'analitzin el disseny. Feu que es fixin en els colors, en la tipografia, en les imatges, etc. Després, feu que la presentin al grup-classe. Podeu fer que preparin una presentació en què hi aparegui la coberta i les dades més rellevants sobre el seu disseny. Podeu enregistrar alguna presentació oral i fer un treball d'anàlisi de la producció oral amb tota la classe.

PUNT 3

OBJECTIU

L'objectiu és aprendre a elaborar i a interpretar un eslògan. A partir de la comprensió lectora es treballen aspectes lèxics i els verbs predicatius i els pronoms que s'hi relacionen.

L'eslògan: clar i català

A. En parelles, demaneu-los que llegeixin els eslògans i feu que comentin quina idea suggereixen i a quin producte es podrien referir. Després, digueu-los que els relacionin amb el logotip i en justifiquin la tria. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los si coneixen cap d'aquestes marques. Feu-los notar que són marques que produeixen als Països Catalans. També podeu preguntar-los si saben quin producte venen. Feu que comentin, també, si hi ha cap joc de paraules en els eslògans.

SOLUCIONS

B. En parelles, demaneu-los que llegeixin el decàleg per aconseguir l'eslògan ideal i feu que diguin si els eslògans de l'activitat anterior compleixen tots els punts. Si no és el cas, feu que comentin, segons el seu parer, què els falta per ser un eslògan exitós. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

C. En parelles, feu que es fixin en les expressions destacades al text de l'activitat anterior i feu que les relacionin amb el significat corresponent. Després, demaneu-los que pensin com es relacionen les paraules que formen cada expressió amb el significat global que expressen. Si cal, feu que creïn més frases amb aquestes expressions per assegurar-vos que n'han entès el significat. Alhora, feu que comentin si coincideixen amb les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer que busquin més expressions amb el verb *fer*, per exemple.

SOLUCIONS

12 excedir-se	13 tenir un impacte	11 espatllar-se o perdre's
3 fer les coses ràpidament	6 estar molt bé	8 il·lusionar-se
9 convèncer o agradar	7 parlar d'allò essencial	10 fer el ridícul
5 unir-se amb una finalitat compartida	14 anar junts	4 amb gust, voluntàriament
	1 tenir pràctica o facilitat	2 sense cura

D. En parelles, feu llegir les reaccions d'alguns dissenyadors al «Decàleg de l'eslògan d'èxit» i feu que les relacionin amb la part que hi falta. Després, demaneu-los que es fixin en els pronoms destacats i feu que completin el quadre de gramàtica. Adreceu-los a la pàgina 188 del Resum gramatical, al **Llibre de l'alumne**, per explicar què és el complement predicatiu. Feu notar que en el complement predicatiu sovint s'hi expressa informació addicional sobre el subjecte o l'objecte directe. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer fer els exercicis 22, 23 i 24 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

- «M'agradaria tenir temps per revisar la feina feta. Sempre intento organitzar-me bé per no anar de bòlit, 3»
- «M'he ocupat jo de les noves campanyes publicitàries i les he fetes de bon grat! La veritat és 2»
- «Diuen que l'originalitat i l'èxit van de bracet, 1»

Els complements verbals que donen una informació addicional sobre el subjecte o l'objecte i que estan introduïts per la preposició *de* se substitueixen amb el pronom *hi* en lloc del pronom **en**.

- E.** En parelles, demaneu-los que uneixin les dues parts dels eslògans perquè tinguin sentit i feu que les relacionin amb la imatge corresponent. Feu notar el doble sentit i demaneu que l'expliquin i que pensin en el marc de quina campanya publicitària podrien aparèixer aquestes frases. Tot seguit, feu que pensin altres contextos en què aquests eslògans podrien funcionar. Per tant, cal que imaginin el significat del pronom *hi*. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu fer fer els exercicis 25 i 26 del **Llibre d'exercicis**. El podeu fer abans de la tasca intermèdia o al final de la unitat com a model d'examen; recordeu als alumnes que aquest tipus d'exercici el poden trobar a les proves oficials del nivell C1.

SOLUCIONS

1 Ara sí que te les hi deixaràs posar!	2 De bracet.
2 Hi van sempre!	3 De bòlit.
3 No hi aniràs mai més!	1 De bon grat.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, expliqueu-los que han d'elaborar un eslògan seguint el «Decàleg de l'eslògan d'èxit». Animeu-los a utilitzar una de les expressions destacades de l'activitat **B** per tal que juguin amb el doble sentit, com en els exemples de l'activitat **E**. Podeu proposar-los que creïn una presentació. Feu que el presentin a la classe, que haurà d'esbrinar de quin producte es tracta.

PUNT SOCIOCULTURAL

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes coneguin la història empresarial d'èxit internacional de la família Floris, mentre activen estratègies de comprensió lectora.

El món fa olor de Menorca

- A.** Com a escalfament, en parelles feu llegir el títol, *El món fa olor de Menorca*, i feu que comentin què deu voler dir aquest títol. Feu-los notar que empren la preposició *de* en l'estructura *fer olor*, que havien vist a la U2. Tot seguit, feu llegir la primera pregunta del text i demaneu-los que facin hipòtesis per respondre-la. Després, feu que llegeixin els textos i demaneu-los que comentin si han validat les seves hipòtesis. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
- B.** En parelles, expliqueu-los que els fragments següents afegeixen informacions que podrien servir com a reclams publicitaris addicionals al text que han llegit. Feu que els llegeixin i que escriguin el número del fragment als buits del text on quedarien millor. Podeu fer notar l'ús del passat simple, per exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

Doncs a tots els connecten les fragàncies i cosmètics sorgits de la rebotiga del número 89 de Jermyn Street, de la perfumeria Floris, de Londres. Fins aquí tot ben normal. El que pràcticament ningú al nostre país sap és que Floris és el cognom del menorquí Joan Femenies Floris. El 1730, Femenies Floris, que vivia a Ciutadella, viatjà des de Menorca —llavors sota el domini dels britànics— a Londres per menjar-se el món. Rere el taulell d'aquest destacat establiment de la capital londinenca, els Femenies Floris venien perfums, pintes, raspalls i articles d'afaitar fets amb les potingues més selectes. ③

Generació rere generació els Floris anaren guanyant prestigi. Per ubicació i l'infal·lible boca-orella engrandiren la nòmina de clients selectes. Entre els adeptes dels productes Floris, destacà Mary Shelley, l'autora de *Frankenstein*, que l'any 1818, mentre era de viatge, demanà a un amic si li podia fer enviar raspalls de Floris. Dos anys després, el rei Jordi IV d'Anglaterra va encomanar un producte molt especial als Floris: una pinta de pues suaus. ①

A més, hi ha qui diu que Marilyn Monroe es banyava amb oli Rose Geranium del negoci menorquí, i que David Bowie i Mick Jagger es perfumaven també amb efluvis balears. Nou generacions després, tot i haver perdut el cognom pel camí, els descendents segueixen rere el taulell de caoba adquirida a l'Exposició Universal de Londres de 1851, tot esperant, com a proveïdors reials que encara són, les comandes personalitzades de Buckingham Palace i Clarence House. ②

Més tard, Ian Fleming, l'autor de la saga de novel·les de 007, decidia, en el moment de construir el personatge de James Bond, que utilitzaria un dels seus perfums preferits: Floris N° 89. L'esmòquing de l'agent quedava així amarat d'un aire de taronja amarga amb oli essencial de neroli, bergamota, espígol amb notes de nou moscada picant, fusta de sàndal, cedre i planta de vetiver. També flairaven les aromes menorquines polítics britànics com Winston Churchill o Margaret Thatcher. ④

- C.** En parelles, feu que pensin un eslògan per als perfums Floris. Demaneu-los que tinguin en compte aquesta marca. Si voleu, també podeu demanar-los que en dissenyin una imatge corporativa. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
- D.** En petits grups de tres o quatre alumnes, feu que comentin si coneixen altres productes o marques amb històries curioses com la del text. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

PUNT DE SUPORT

LÈXIC

1. Demaneu als alumnes que escriguin al voltant del cercle paraules de la mateixa família. Hi poden afegir més fletxes. Podeu fer que comparin el seu mapa conceptual amb el d'un company. Feu una posada en comú.

2. Demaneu als aprenents que completin les combinacions amb el lèxic que coneixen. Podeu suggerir-los que busquin alguna combinació als textos de la unitat. Feu una posada en comú.

SOLUCIONS

FER

pinya, volar coloms, un gra massa, el pes...

ANAR

de bòlit, al gra, de bracet, de bon grat...

TENIR

cara i ulls, la mà trencada, mala lluna...

FONÈTICA

1. En parelles, expliqueu-los que sentiran les paraules i demaneu-los que les completin amb la consonant simple (c, d, g, l o s) o amb la consonant duplicada. Poseu l'àudio una vegada. Després, feu que comparin els resultats amb els del company i feu llegir els mots en veu alta. En acabat, feu que diguin com es pronuncien les consonants duplicades. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer que es fixin en la pronúncia de la ela geminada i podeu comentar que en registres informals es pot pronunciar com una ela simple, per bé que convé pronunciar-la geminada en registres formals.

SOLUCIONS

1. suggerir

8. addicional

15. elecció

2. accedir

9. hipòtesi

16. disseny

3. enginyaren

10. aconseguir

17. col·laborar

4. elements

11. adduir

18. agenda

5. construcció

12. registres

19. adornar

6. col·leccions

13. farcir

20. addicció

7. creació

14. associaria

21. tradicional

2. En parelles, demaneu-los que escoltin les frases i que es fixin amb l'entonació. Feu que les repeteixin en veu alta i que notin la pausa que marca la coma, que, de retruc, exigeix el pronom feble.

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

- A.** En primer lloc, en grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que triïn un producte, un esdeveniment, un lloc, etc., que els agradaria promocionar, per fer-ne un anunci.
- B.** En segon lloc, demaneu-los que facin una pluja d'idees de les característiques del producte i feu que escriguin un text per explicar-ne els aspectes més destacats. El text pot tenir unes 100 paraules. Demaneu-los que tinguin en compte que el text ha de ser directe i entenedor. Feu que apliquin les estratègies per a evitar repeticions.
- C.** En tercer lloc, demaneu-los que pensin un eslògan per fer-ne la publicitat. Recomaneu-los que consultin el decàleg del bon eslògan per tenir presents els punts forts que ha de tenir. Animeu-los a ser originals i a jugar amb el doble sentit, i que utilitzin els complements predicatius que han vist a la unitat.
- D.** Finalment, demaneu-los que enregistrin un anunci radiofònic o televisiu del producte o que en facin un cartell. Feu que comparteixin els resultats a l'aula virtual. Demaneu-los que mirin i escoltin les propostes dels companys i feu que les comentin. Podeu dir-los que escullin la millor proposta.

TASCA INDIVIDUAL

- A.** Primer, animeu-los a pensar en un anunci, un logotip, un cartell o un eslògan que els hagi marcat. Feu que en busquin informació a la xarxa, com ara l'autor, la data de publicació, quin producte o quina institució representa, etc. i que pensin per què l'han triat.
- B.** Segon, feu que escriguin dos textos: un en què n'expliquin la història, l'autor, les característiques, l'objectiu, etc., i un altre en què expliquin què representa per a ells i quins records els evoca. Podeu recomanar que cada text sigui d'unes 100 paraules. Feu que tinguin present quin registre han d'emprar en cada text i animeu-los a emprar lèxic après en la unitat. Abans de compartir els textos amb els companys demaneu-los que en facin una revisió lingüística. Podeu demanar-los que recordin o recuperin els dubtes o errors que han comès en textos anteriors i que comprovin que no els repeteixen.
- C.** Finalment, demaneu-los que comparteixin els textos i la campanya publicitària, el logotip, el cartell o l'eslògan que han escollit amb els companys, ja sigui a través de l'aula virtual o amb una presentació oral a l'aula. Demaneu que comentin els resultats dels companys.

Fem balanç

- 1.** Un cop realitzades la tasca col·lectiva i la tasca individual, demaneu als aprenents que reflexionin sobre els punts que han après. Feu-los llegir els tres ítems que apareixen a la taula d'avaluació. Demaneu-los que marquin el «cor» en el cas que considerin que saben realitzar tranquil·lament / perfectament la funció comunicativa que s'esmenta; la «cara somrient» en el cas que considerin que han après i poden realitzar la funció comunicativa, encara que sigui amb algunes incerteses; la «cara trista» en el cas que creguin que encara els falta treballar per poder assolir la funció comunicativa. Segurament haureu d'ajudar els alumnes a entendre les funcions comunicatives. Podeu donar-los exemples de les funcions.
- 2.** Demaneu als aprenents que comentin la tasca. A l'apartat amb la cara somrient els alumnes hauran d'afegir els comentaris positius sobre la tasca: què els ha agradat, què ha resultat fàcil, els aspectes que consideren útils i funcionals, etc. En canvi, a l'apartat amb la cara trista, els alumnes hi hauran d'escriure què no els ha agradat, què millorarien, tant de la tasca com de la seva execució, i quins aspectes consideren innecessaris.
- 3.** Comenteu als alumnes que hauran d'avaluar els resultats de la tasca individual d'un dels companys. Llegiu els tres criteris d'avaluació a l'aula per assegurar-vos que els alumnes els entenen. L'objectiu és que reflexionin sobre el resultat obtingut i siguin conscients que hi ha uns criteris perquè la tasca tingui èxit. Un cop hagin fet l'avaluació, deixeu que la comparteixin entre ells.

PUNT DE PARTIDA

Paratges

OBJECTIU

L'objectiu és introduir substantius referents als accidents geogràfics i, també, adjectius per poder descriure els paisatges.

- A.** En parelles, feu llegir les paraules següents i feu que les relacionin amb els paisatges de les fotografies. Si no n'entenen el significat, feu que el busquin al diccionari. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

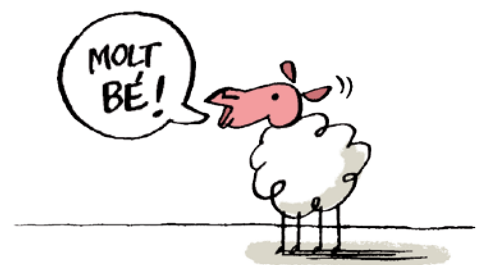
Si voleu, per tal que sigui més fàcil interioritzar aquestes paraules noves, podeu demanar que les classifiquin segons si estan relacionades amb l'aigua, com ara *gorg*, o amb la pedra, com *massís*. Com en les altres unitats, esperoneu-los a crear un glossari sobre aquest camp temàtic. També podeu demanar que busquin a la xarxa un exemple als Països Catalans de cada un d'aquests paisatges, que tradueixin les paraules a altres llengües que conegui no bé que les defineixin.

Podeu fer fer els exercicis 1, 2 i 3 del **Llibre d'exercicis**.

- B.** Demaneu als alumnes que mirin les fotografies i feu que escriguin una descripció breu d'un dels paisatges. Podeu fer que escriguin un text d'unes 50 paraules en el qual descriguin el tipus de vegetació, si hi ha aigua, si el terreny és àrid o humit, etc. Animeu-los a emprar algun mot de l'activitat anterior juntament amb algun dels adjectius següents. Assegureu-vos que entenen el significat de tots els adjectius. Passeu per l'aula per resoldre dubtes i per ajudar-los si necessiten més lèxic. A continuació, feu que s'intercanviïn el text amb un company perquè esbrini de quin paisatge es tracta. Podeu aprofitar aquesta activitat per promoure la coavaluació entre l'alumnat. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar que algú llegeixi la seva descripció a tot el grup-classe per tal que esbrinin quin paisatge s'ha descrit, o podeu projectar les descripcions. Si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo a la pissarra o al suport que empreu.

Podeu fer fer els exercicis 4 i 5 del **Llibre d'exercicis**.

- C.** En parelles, feu que pensin en un paisatge especial per a ells. Feu que comentin quan el van descobrir i per què és especial. També podeu demanar que diguin què els evoca, amb qui eren o si hi tornen sovint. Feu llegir la bafarada com a exemple i animeu-los a emprar el lèxic presentat en les dues activitats anteriors. Si voleu allargar l'activitat, podeu mostrar el mapa següent: <https://www.encyclopedia.cat/historia-natural-dels-paisos-catalans/els-espais-naturals-dels-paisos-catalans-introduccio> sobre els parcs naturals dels Països Catalans i feu que n'escullin algun que els agradi.

PUNT 1

Anar fins a la quinta forca!

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes siguin capaços d'explicar el recorregut d'una ruta. Es pretén activar estratègies d'escaneig d'informació a partir d'un text, així com estratègies de deducció de l'ús del gerundi, l'ús de les estructures *fins/fins a* i *cap/cap a*.

- A.** Com a escalfament, en parelles, feu llegir el títol, *Anar fins a la quinta forca!*, i demaneu-los si saben què vol dir aquesta expressió. Si cal, expliqueu-los que es refereix a un lloc quan és molt lluny. Si voleu, també podeu comentar que hi ha una expressió sinònima, que és *a on Déu perdé les espadenyas*, que té diverses variants al llarg del domini lingüístic (https://pccd.dites.cat/p/All%C3%A0_on_Cristo_va_perdre_les_espadenyas). A més, hi ha altres sinònims com ara *a les quimbambes*, *on Sant Pere va perdre l'espadenya*, *a l'altre cap del món*, *als confins de la Terra* o *qui sap on*.

Després, feu llegir el text i feu que diguin quina fotografia no correspon al paisatge que s'hi descriu. Demaneu-los que subratllin el lèxic nou, com ara *talaia*. Feu que comentin si els agradaria fer la ruta descrita i per què. Podeu demanar que situïn aquesta ruta en un mapa. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe. Feu notar l'ordre de la informació del text i també alguns trets lingüístics: el temps i la persona verbal, riquesa d'adjectius, lèxic específic, l'ús del guió, etc. Podeu demanar que proposin un sinònim d'algunes paraules, com per exemple *conservar* (*mantenir*), o antònims, com ara *d'abrupte* (*llis*).

Podeu aprofitar aquest text per treballar, també, aspectes culturals com ara la tècnica de la pedra seca o els forns de calç. A més, podeu comentar les feines que els humans feien a la muntanya, com la dels carboners, els calciners i els pastors.

Podeu fer fer els exercicis 6, 7 i 8 del **Llibre d'exercicis**.

- B.** En parelles, digueu-los que tornin a llegir el text i feu que encerclin el lèxic que faci referència als accidents geogràfics i a la vegetació. Podeu fer que busquin imatges de la vegetació, per tal que la reconeixin. Després, demaneu-los que el tradueixin a alguna llengua que coneixin. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo a la pissarra. Podeu allargar l'activitat i demanar que escriguin el nom en català d'arbres o flors, per saber qui en sap més i, d'aquesta manera, enriquir el lèxic.

SOLUCIONS ACCIDENTS GEOGRÀFICS: serra, cim, sendera, barranc, bancal, riu, vall, massís, foia. **VEGETACIÓ:** margallons, alzines, oliveres, garriga

- C.** En parelles, feu llegir les definicions següents i feu que busquin al text de l'activitat **A** els verbs o les expressions corresponents. Després, demaneu-los que triïn dos verbs que hagin escrit, que busquin un context en què els puguin utilitzar i que escriguin una frase o diàleg. Si voleu allargar l'activitat, podeu demanar-los que pensin un altre sinònim per a aquests verbs, com ara *circular*, *acostar-se*, *escalar*, *partir* o *retrocedir*. Si no en saben algun, podeu fer que el busquin al *Diccionari de sinònims* (<https://sinonims.iec.cat/o> <https://www.softcatala.org/diccionari-de-sinonims/>). Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu fer fer els exercicis 9 i 10 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

Passar per algun lloc: .....*transitar, discórrer*.....
 Aproximar-se a algun lloc: .....*apropar-se, atansar-se*.....
 Enfilar-se a algun lloc: .....*pujar, guanyar altitud, començar l'ascensió*.....
 Anar-se'n d'algun lloc: .....*sortir, abandonar, deixar*.....
 Anar enrere: .....*reular*.....

SOLUCIONS

- D.** En parelles, adreceu-los de nou al text de l'activitat **A** i feu que es fixin en els gerundis destacats. Demaneu-los que marquin quin dels sentits següents no pot indicar aquesta forma verbal. En acabat, feu que comentin si funciona de la mateixa manera en alguna de les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe i comenteu les diferències entre les llengües que dominen.

En aquest nivell és un error habitual que emprin el gerundi amb valor de posterioritat, ús que no és admès per la normativa. Podeu comentar-ho a partir dels exemples que hi ha al Punt de suport o també projectant la web dels Criteris de la Universitat de Barcelona (<https://www.ub.edu/cub/criteri.php?id=1136>), així coneixen altres recursos per consultar els dubtes. Podeu comentar els gerundis que s'acostumen a fer malament.

Podeu fer fer els exercicis 12, 13, 14, 15 i 16 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

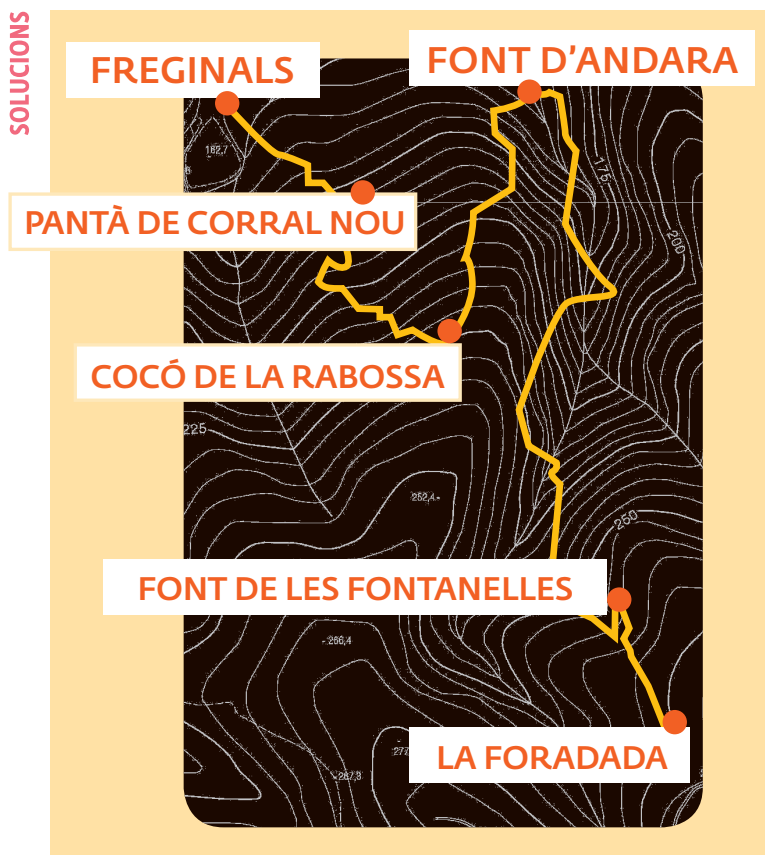
☐ simultaneïtat	respecte a la situació expressada en l'oració principal.
☒ posterioritat	
☐ anterioritat	

- E.** En parelles, feu llegir els comentaris següents i, tenint en compte la informació del text de l'activitat **A**, demaneu-los que escriguin al mapa els noms dels llocs de la ruta. Després, feu que comparin el resultat amb el d'una altra parella. Aproveu els comentaris per comentar qüestions de lèxic com ara el significat d'*arrambar-se* o de *a quatre passes* (podeu explicar que és un antònim de l'expressió que encapçala aquest punt). També podeu comentar que uns sinònims de *a quatre passes* poden ser *a dos dits d'aquí*, *tocant*, *a l'abast*, *a tret de canó* o *a les envistes*. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu fer que busquin la zona i que creïn un mapa mitjançant les eines de GoogleMaps.

També podeu comentar si han fet servir alguna aplicació per quedar amb gent per fer excursions o per demanar informació sobre algun itinerari.

Podeu fer fer l'exercici 11 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

F. En parelles, demaneu-los que es fixin en les preposicions destacades dels comentaris de l'activitat anterior i feu que marquin al quadre en quins casos es fa servir *fins*, *fins a*, *cap* i *cap a*. Després, demaneu-los que escriguin un exemple de cada cas. Si voleu, podeu demanar que es fixin en les similituds de l'ús que hi ha entre aquestes preposicions. Feu una posada en comú amb el grup-classe, si voleu, a partir de les informacions del Punt de suport. Podeu comentar que, com en les subordinades, la preposició *a* cau davant *que*.

Podeu fer fer els exercicis 17 i 18 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

	fins	fins a		cap	cap a
Per assenyalar el punt final d'un moviment o recorregut.	☐	☒	Per assenyalar orientació o direcció.	☐	☒
Davant d'un infinitiu.	☐	☒	Per indicar aproximació temporal o locativa.	☐	☒
Davant d'un numeral.	☐	☒	Davant d'adverbis (<i>aquí, allà, amunt, endavant, endarrere...</i>) i de demostratius (<i>aquest, aquell...</i>).	☒	☐
Davant d'expressions de límit de temps precedides de l'article.	☐	☒			
Davant d'adverbis de lloc i temps (<i>aquí, allà, abans, ara, ahir, demà, després, fa poc, més tard...</i>) i de demostratius (<i>aquest, aquell...</i>).	☒	☐			
Davant dels noms dels dies de la setmana (sense determinant).	☒	☐			
Davant de la conjunció que .	☒	☐			

TASCA INTERMÈDIA

En grups de tres o quatre alumnes, feu que expliquin la ruta de tornada de l'activitat **A**, des de La Foradada fins a Freginals. Demaneu-los que facin una nota de veu explicant el recorregut de la ruta amb les seves paraules, descrivint el paisatge i destacant algun aspecte de la ruta. Podeu fer que busquin fotografies del terreny per tal d'inspirar-se. Feu que utilitzin els verbs de direcció i el lèxic que han treballat en aquest punt. Podeu fer-los memòria dels continguts lingüístics que han analitzat al text de l'activitat **A**. Passeu per l'aula per resoldre dubtes. Tot seguit, podeu fer que pengin les notes de veu a l'espai virtual de l'assignatura. Feu que escoltin les notes de veu dels companys i demaneu-los que les comparin amb les seves. Podeu fer que decideixin quina nota és la més clara o quina és la més original. També podeu demanar que anotin si hi ha problemes lingüístics. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, també podeu demanar-los per què creuen que el lloc es diu La Foradada, podeu explicar-los que és perquè la talaia és un massís amb un forat.

PUNT 2

ALCARRÀS, a la pell de la frontera

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes siguin capaços de descriure un paisatge quotidià. Es presenten obres literàries i cinematogràfiques en què el paisatge és un element important. S'activen estratègies d'escaneig d'informació a partir d'un text escrit i estratègies per a la deducció de l'ús dels verbs *ser*, *estar* i *haver-hi*.

A. En parelles, feu llegir el text següent i demaneu-los que busquin una imatge a la xarxa per il·lustrar el lloc i la situació que s'hi descriuen. Feu que marquin tot el lèxic nou que hi ha al text. Després, feu que l'ensenyin a la classe i que justifiquin la selecció. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu demanar als alumnes que interpretin el títol del punt, *Alcarràs, a la pell de la frontera*, i podeu fer que busquin la situació d'Alcarràs en un mapa. Si cal, expliqueu que es tracta d'un municipi català fronterer amb Aragó. Si voleu allargar l'activitat, podeu demanar que pensin en altres indrets que apareguin en obres literàries, per exemple, o si coneixen obres que tractin el fenomen de frontera, com *Dies de frontera*, de Vicenç Pagès Jordà.

B. En parelles, demaneu-los que llegeixin de nou el text de l'activitat anterior i feu que responguin les preguntes següents. Si cal, poden buscar més informació sobre el llibre per verificar les respostes. Alhora, digueu-los que marquin el lèxic nou. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Si voleu allargar l'activitat, podeu visionar aquest vídeo (<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/via-llibre/francesc-seres-la-pell-de-la-frontera/video/5429982/>) del programa *Via llibre*, en què l'escriptor Francesc Serés parla d'aquest llibre. Podeu aprofitar aquesta activitat i el fet que Francesc Serés doni importància a l'acte de caminar per parlar de l'obra de no-ficció de Josep Maria Espinàs i Massip (<https://lletra.uoc.edu/ca/autor/josep-maria-espinas/detall>), en què comenta i recorre el territori.

SOLUCIONS

1. On creus que se situa el relat?

- a. En un suburbi que hi ha a prop d'una metròpoli.
- b. En un espai remot, que es troba lluny de la civilització.
- c. En una zona rural, que és a prop d'un nucli urbà.

2. Qui creus que és el narrador?

- a. Un treballador que ha vingut de fora de Catalunya, que s'està als pobles del Baix Segrià per feina i que explica l'experiència en un territori de contrastos.
- b. Un escriptor que vol fer un retrat cru del paisatge físic i humà de l'indret per donar una visió aprofundida de la realitat que s'hi viu i que passa desapercebuda per a molts.
- c. Un fotògraf de fora de Catalunya que està a la zona durant un temps per retratar les condicions de treball i de vida dels treballadors del camp més enllà de les captures que es difonen als mitjans.

3. Quina de les següents frases resumeix millor el significat del darrer fragment del text?

- a. Com que no hi ha fotografies del lloc, sembla que mai hagi existit i no se sap com era abans.
- b. L'espai del relat està situat a prop del narrador i de la societat, però el que hi passa roman en l'oblit, tàcitament, perquè no interessa o neguiteja.
- c. El lloc del relat, desconegut fins ara per l'autor, no ha estat mai descrit i, per tant, no se'n coneix la història.

- C.** En parelles, digueu-los que busquin en quins fragments del text de l'activitat **A** es fa referència als aspectes següents. Assegureu-vos que entenen bé el significat del lèxic del text. L'objectiu és, d'una banda, que els alumnes facin una lectura més detallada per trobar una informació concreta i, de l'altra, que s'adonin com s'han parafrasejat les informacions. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar si detecten cap figura retòrica en aquest text, aquí n'hi hi una llista: <https://educadors.text-laglera.cat/interact/public/guiesBAT2016/BAT1LG/Unitat10/BAT1LG10DOCo2.pdf>.

SOLUCIONS

1. La fragmentació de les localitats de la zona: «esquitxos que són pobles, engrunes de llogarets, com les peces d'un joc de construcció que un nen hagués oblidat recollir.»
2. La diversitat de la coloració del paisatge: «Contrastos de sec i humit i tot el ventall cromàtic que passa d'un extrem a l'altre.»
3. L'extensió dels habitatges pel territori: «Les cases i els blocs de pisos pugen pel turó i es deixen caure pendent avall, com si algú els hagués ruixat. Rodolen pel vessant fins que un altre turonet els atura i aleshores busquen la vall següent, que els porta fins al riu, fins a les carreteres i l'autovia, fins a l'autopista...»
4. El contrast entre els nuclis urbans i la perifèria: «de vegades només cal desplaçar-se uns mil·límetres del centre per caure als antípodes.»

- D.** En parelles, adreceu els alumnes al text de l'activitat **A** i feu que es fixin en l'ús dels verbs destacats i demaneu-los que completin el quadre. Després, feu que comentin amb quins verbs s'expressen aquestes nocions en alguna de les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe. És un bon moment per fer-los adonar o recordar-los que en català el verb *haver-hi* és invariable al nombre. Podeu demanar que comparin com es conjuga el verb *haver-hi* en altres llengües romàniques.

Si voleu, podeu fer la posada en comú des del Punt de suport. A més, per tal de reforçar la idea de permanència en els verbs *estar*, *estar situat*, *estar-se*, *romandre* i *trobar-se*, podeu fer que busquin en el text de l'activitat **A** les expressions temporals que acompanyen aquests verbs.

Podeu fer fer els exercicis 19, 20, 21, 22 i 23 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

Els verbs *ser* i *haver-hi* apareixen quan s'indica la simple localització d'alguna cosa.

En general, s'utilitza el verb *ser* quan el subjecte aporta informació coneguda.

En general, s'utilitza el verb *haver-hi* quan el subjecte aporta informació nova.

El verbs *estar*, *estar situat*, *estar-se*, *romandre* i *trobar-se* apareixen quan s'afegeix a la localització un matís de durada, permanència, fixació o resultat (que pot aparèixer reforçada a través d'una expressió temporal).

- E.** En grups de tres o quatre alumnes, feu llegir la fitxa tècnica de la pel·lícula *Alcarràs*, de Carla Simón, i demaneu-los que comentin quin creuen que és el tema que s'hi tracta i en què s'assembla o divergeix de l'obra *La pell de la frontera*, de Francesc Serés. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu allargar aquesta activitat i compartir amb els alumnes la sèrie d'articles següent sobre escenaris de pel·lícula: <https://www.ara.cat/tema/escenaris-de-pel-licula/>.
- F.** Expliqueu als alumnes que sentiran una entrevista a Laia Beà, en què parla de *La pell de la frontera* i de la pel·lícula *Alcarràs*, i demaneu-los que comprovin les hipòtesis fetes a l'activitat anterior. Poseu l'entrevista. Després, feu que relacionin les afirmacions següents amb una de les obres o amb totes

dues, si coincideixen en aquest aspecte. Feu una posada en comú amb el grup-classe. També podeu fer-ne la revisió des de la transcripció de l'entrevista, a les pàgines 206 i 207 del **Llibre de l'alumne**.

Si voleu, podeu visualitzar el vídeo següent: <https://www.youtube.com/watch?v=mhhfBStNTII> de la directora d'Alcarràs, Carla Simón, en què explica l'argument de la pel·lícula. Si voleu allargar l'activitat, podeu presentar en Jesús Moncada (<https://lletra.uoc.edu/ca/autor/jesus-moncada>) i la seva obra, sovint ambientada a Mequinensa, també a la Franja de Ponent. També podeu visualitzar el vídeo següent: <https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/programes/la-mequinensa-de-jesus-moncada-en-imatges/video/3303650/>.

SOLUCIONS

	La pell de la frontera	Alcarràs	Totes dues
1 Les divergències entre les situacions en el relat no estan en les persones, sinó en les circumstàncies que han modelat les seves vides.	☒	☐	☐
2 Es relata una història que està en un punt de no retorn i que constitueix l'avantsala d'una nova realitat.	☐	☐	☒
3 L'obra presenta com els protagonistes es troben en una conjuntura en què el futur de les seves vides deixa d'estar a les seves mans.	☐	☒	☐
4 L'atractiu central de l'obra està en l'empatia i en la coneixença de l'altre.	☒	☐	☐
5 El secret de la capacitat de l'autor/a de desllorigar la identitat humana està en el talent per representar realitats que li són properes.	☐	☐	☒

G. En parelles, demaneu-los que es fixin en les parts destacades a les afirmacions de l'activitat **F** i feu que completin l'enunciat. Animeu-los a pensar en altres contextos de localitzacions abstractes. Si voleu, podeu fer que comparin aquest ús amb els que s'han llistat a l'activitat **D**. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu fer fer l'exercici 24 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

Quan volem introduir localitzacions figurades o abstractes, normalment utilitzem el verb *estar*.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, demaneu-los que pensin en un lloc del seu paisatge diari que passi desapercebut, que en facin una fotografia i feu que el descriguin al company usant els verbs que han vist en aquest punt sense ensenyar-li la fotografia. Després, feu que li ensenyin la fotografia real del lloc i comentin si s'assembla al lloc que s'havien imaginat segons la descripció que havia fet. Si voleu, podeu demanar-los que, mentre el company descriu el paisatge, l'altre alumne dibuixi allò que sent i s'imagina. Després, és el torn de l'altre membre de la parella. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu recollir exemples dels usos de les estructures amb els verbs *haver-hi*, *ser* i *estar* que han fet servir i compatir-les amb el grup-classe.

PUNT 3

El paisatge a la CASSOLA

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes aprenguin a comparar plats i productes típics de diferents zones geogràfiques. Es pretén activar estratègies d'escaneig d'informació a partir d'un text, així com estratègies de deducció de l'ús de les estructures de relatiu de complement del nom i dels usos dels adjectius *prop* i *mateix*. També es presenta lèxic relacionat amb la manera de cuinar diferents aliments.

- A.** En parelles, feu que cerquin a la xarxa el significat de *Denominació d'Origen* i d'*Indicació Geogràfica Protegida* i demaneu-los que comentin les diferències entre aquests dos conceptes. Tot seguit, feu que expliquin si coneixen cap producte que tingui alguna d'aquestes etiquetes. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

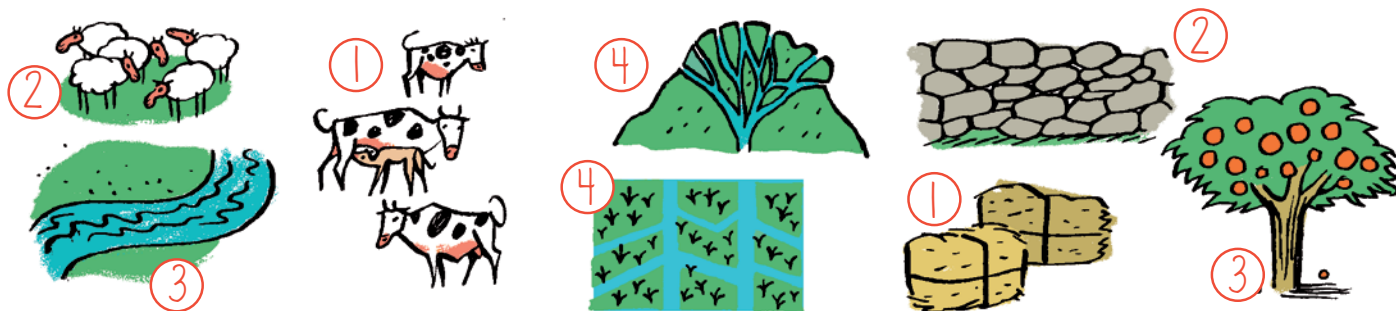
La diferència principal és que en la Indicació Geogràfica Protegida alguna part de la matèria primera o del procés de producció, transformació o elaboració pot provenir o es pot realitzar fora de la zona geogràfica indicada. Podeu demanar-los si a l'hora de fer la compra es fixen en l'origen dels aliments i en el seu procés de producció o fabricació.

- B.** En parelles, feu que llegeixin els textos sobre diferents productes dels Països Catalans i feu que escriguin el número del text al dibuix corresponent segons la informació. Comenteu que hi ha dues imatges per cada text. Animeu-los a subratllar el lèxic nou. Podeu fer que classifiquin el lèxic nou segons a quin element de la natura fa referència. Assegureu-vos que entenen tot el lèxic nou. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los si han consumit cap d'aquests productes.

Aprofiteu per destacar les descripcions de llocs que es fan al primer paràgraf de cada fitxa i que han treballat als punts anteriors, i la quantitat de lèxic nou que apareixen en els textos.

Podeu allargar aquesta activitat tant com vulgueu, com per exemple, podeu fer que situïn en mapes les àrees geogràfiques que es presenten en els textos, que busquin els paisatges i els descriguin, etc. Podeu fer que pensin en altres productes que tinguin la qualificació de Denominació d'Origen o que consultin la web sobre les Denominació d'Origen a Catalunya (<https://docat.cat/>), al País Valencià (<https://www.comunitatvalenciana.com/va/turisme-gastronomic/denominacio-origen>) i a les Illes Balears (<http://www.illesbalearsqualitat.es/iquafront/denominacio/l1listat/343>).

SOLUCIONS

- C.** En parelles, feu que es fixin en les frases següents i demaneu-los que segueixin les pautes per esbrinar com poden utilitzar les estructures de relatiu de complement del nom per unir oracions i evitar repeticions. Digueu-los que s'ajudin dels exemples destacats a l'activitat anterior. Guieu-los per tal que siguin ells qui dedueixin el funcionament de les estructures de relatiu. En primer lloc, feu que llegeixin les dues frases i subratllin quin és l'element repetit, això és, *sòls volcànics*. En segon lloc, feu que pensin quin dels dos cal mantenir i quin cal substituir per un pronom relatiu: cal conservar el primer. En tercer lloc, feu que emprin una estructura de relatiu i escriguin la frase resultant. Després, feu que

comentiu amb quin element ha de concordar el pronom relatiu i quina preposició l'introdueix, això és, amb el complement del nom i amb la preposició *de*. Feu una posada en comú amb el grup-classe i assegureu-vos que han entès el procediment i l'estructura de les estructures de relatiu. Feu èmfasi en el fet que això ens permet evitar les repeticions i, per tant, presentar textos amb més qualitat lingüística. També feu notar que aquestes estructures s'acostumen a fer servir en un registre formal.

Podeu fer fer els exercicis 25, 26, 27 i 28 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

Els terrenys idonis per al cultiu dels fesols de Santa Pau són els **sòls volcànics**. El caràcter poc àcid dels **sòls volcànics** incideix en les propietats organolèptiques d'aquest producte.

Els terrenys idonis per al cultiu dels fesols de Santa Pau són els sòls volcànics, el caràcter poc àcid **dels quals** incideix en les propietats organolèptiques d'aquest producte.

- D.** En parelles, feu que tornin a llegir els textos de l'activitat **B** i feu que es fixin en els adjectius en negreta. Demaneu-los que completin la norma i que comentin com funcionen en les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu-los adonar que, com a adjectius, aquests mots han de concordar amb gènere i nombre amb el substantiu que acompanyen.

Podeu fer fer els exercicis 29 i 30 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

Utilitzem l'adjectiu **propi** per indicar possessió.

Utilitzem l'adjectiu **mateix** quan volem emfasitzar la identitat d'algú o d'alguna cosa.

- E.** En parelles, demaneu-los que comentin què significa la citació de Josep Pla. Podeu aprofitar per parlar de l'autor i de la seva obra. Feu una posada en comú amb les diferents interpretacions de la citació i demaneu si hi estan d'acord. Després feu llegir els verbs i assegureu-vos que n'entenen el significat. Podeu fer fer els exercicis 31 i 32 del **Llibre d'exercicis** per reforçar la comprensió dels verbs.

Tot seguit, feu que comentin com acostumen a cuinar aliments com ara verdures, la carn o el peix. Feu llegir les bafarades com a exemples. Si voleu, podeu allargar l'activitat i fer que comentin quina tècnica de cuinar és més típica en les cultures que coneixen. També podeu explicar que hi ha menjars els noms dels quals són derivats d'aquests verbs, com ara l'estofat, l'escalivada, el rostit o l'esqueixada. Si no coneixen aquests menjars, podeu fer que en busquin la recepta. També, si voleu, podeu dirigir-los a la pàgina web següent: https://www.mhcat.cat/activitats/familiars_culturals/activitats_infantils_i_familiars/activitats_a_casa/receptes_de_cuina_amb_historia i fer que comentin les tècniques que s'empren per cuinar aquestes receptes històriques. Podeu demanar que escriguin altres verbs per cuinar aliments que no hi hagi al núvol i que els comparteixin amb els companys.

Podeu fer fer l'exercici 33 del **Llibre d'exercicis**, com a avaluació. El podeu fer abans de la tasca intermèdia o al final de la unitat com a model d'examen; recordeu als alumnes que aquest tipus d'exercici el poden trobar a les proves oficials del nivell C1.

TASCA INTERMÈDIA En grups de tres o quatre alumnes, feu que expliquin un plat típic d'una zona en què hi hagi un producte amb Denominació d'Origen o Indicació Geogràfica Protegida. Poden reutilitzar tot allò comentat en l'activitat **B**. Feu que comparin els plats dels altres grups i feu que comentin si hi ha maneres similars de cuinar el mateix producte en altres llocs. Podeu fer que projectin els plats amb els aliments que han comentat, per exemple.

PUNT SOCIOCULTURAL

Un territori LLAMINER

OBJECTIU

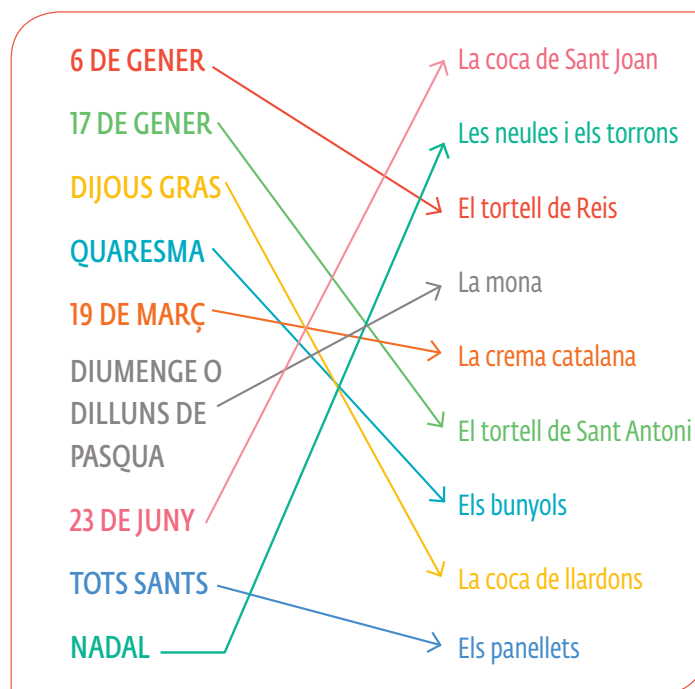
L'objectiu és fer conèixer dolços dels Països Catalans, mentre activen estratègies de comprensió lectora.

A. En parelles feu que llegeixin el títol, *Un territori llaminer*, i feu que comentin quina importància tenen els dolços en la gastronomia de la zona on viuen i en la seva vida. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Entre tots, podeu decidir qui és el més llaminer. Si voleu, com a curiositat, podeu explicar-los que un geosinònim de *llaminer* és *llépol*, típic de moltes zones del domini lingüístic. Si voleu, podeu projectar el mapa lingüístic següent: https://aldc.espais.iec.cat/files/2022/02/1292-2_El-llaminer-mapa.pdf en què apareixen les diverses variants que rep aquest significat. Podeu explicar, si ho trobeu oportú, la diferència entre *llaminer* i *golafre*, i derivats com *llaminadura*.

B. En parelles, demaneu-los que relacionin el dolç i el dia o l'època en què es menja. Després, feu llegir el text i demaneu-los que comprovin els resultats. En acabat, feu que comentin si saben si es mengen altres dolços en aquestes dates. També podeu demanar-los si n'han tastat cap o si tenen el costum de comprar-los per aquestes dates.

Si voleu, podeu explicar que al País Valencià, el dia de Sant Dionís (el patró dels enamorats), és típic menjar i regalar massapans amb forma de fruita (<https://www.comunitatvalenciana.com/va/inspirat/la-mocadora-de-la-comunitat-valenciana-per-sant-dionis>), una tradició que es remunta a l'època del rei Jaume I. Si voleu, podeu projectar aquesta infografia en què apareixen, en un mapa, els dolços típics de cada territori (https://diu-menge.ara.cat/diumenge/dolcos-nom-propi_1_2704952.html) i feu que la comentin.

SOLUCIONS

C. En parelles, feu llegir els noms dels dolços, demaneu-los que busquin a la xarxa de què estan fets i de quina zona són típics. Podeu fer que els situïn en un mapa. Després, feu que comentin si en voldrien tastar cap. Si n'han tastat cap, podeu demanar-los que comentin quan i on va ser i si els va agradar. També podeu fer que en busquin la recepta i que comentin si els ha sorprès res.

D. En grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que presentin un dolç típic d'alguna zona que coneixin. Feu que expliquin com es diu i quins ingredients duu; si està relacionat amb una festa o una època de l'any; de quina zona és típic, i si hi ha varietats del mateix dolç en altres llocs. Podeu demanar-los que creïn una presentació per tal que la projectin mentre fan la presentació davant del grup-classe. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

PUNT DE SUPORT

LÈXIC

1. Demaneu als aprenents que completin el mapa conceptual amb el lèxic o les combinacions per descriure com és el seu paisatge preferit. Podeu fer que comparin el seu mapa conceptual amb el d'un company. Si necessiten més fletxes, les poden dibuixar. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
2. Demaneu als aprenents que completin les combinacions amb el lèxic que coneixen. Podeu moure-us per la classe per ajudar-los en cas que necessitin un lèxic determinat. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

SOFREGIR ... la ceba, el pebrot, l'all, el carbassó...

ESCALIVAR ... el pebrot, l'albergínia, els tomàquets...

ESCALDAR ... les mongetes tendres, els pèsols, els bolets...

FONÈTICA

1. Feu llegir les frases i demaneu-los que marquin la t del gerundi que es pronuncia. Després, feu escoltar les frases i demaneu-los que comprovin si ho han fet bé. En acabat, feu que comentin en quins casos s'ha de pronunciar la t. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu comentar que en valencià, sempre es pronuncia aquesta consonant quan està a final de mot.

SOLUCIONS

1. Fent-ho com et dic, ho entendràs millor.
2. Han arribat demanant explicacions.
3. Vam fer l'excursió anant per la ruta més llarga.
4. He vist la Maria a la botiga comprant-hi.
5. Veient-ho així, potser sí que tens raó.
6. Conduint el teu pare, no ens marejarem.
7. Agafant-ho d'aquesta manera, no et cremaràs.
8. Qui vols que et senti, parlant així de baix?
9. Jugant-hi tu, guanyarem el partit.
10. Tu ves entretenant-lo, que nosaltres arribarem aviat.

2. En parelles, feu llegir les frases en veu alta i demaneu-los que accentuïn, quan calgui, els diacrítics destacats. Després, feu que escriguin els 15 diacrítics que s'accentuen i demaneu-los que es fixin si la pronunciació de les parelles de diacrítics és diferent. Després, poseu l'àudio i feu que repeteixin les frases. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu aprofitar per repassar les normes d'accentuació i adreçar els alumnes a la pàgina 176 del Resum gramatical del **Llibre de l'alumne**.

SOLUCIONS

1. L'excursió deu haver estat molt **bé**.
2. **Vós** escriviu el llibre a **mà**? Per l'amor de **Déu**!
3. Ha vingut pel carrer **més** estret.
4. Ell **sí** que vol conèixer **món**.
5. **Té**, queda-te'l tu perquè no **sé què** fer-ne.
6. L'aigua dolça es distribueix per tot el **sòl** de l'àrea.
7. Els cavalls de **pèl** negre de la zona **són** salvatges.
8. L'**ús** que facis dels teus **béns** no **és** cosa meva.

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

- A.** En primer lloc, en grups de tres o quatre alumnes, feu que triïn un lloc conegut perquè apareix en una pel·lícula o en una publicitat, es descriu en un llibre o és famós per algun altre motiu. Demaneu-los que n'escriguin una descripció, que n'expliquin les característiques i feu que comentin per què és conegut. Podeu demanar-los que la descripció tingui unes 200 paraules.
- B.** En segon lloc, feu que tinguin en compte l'ús del registre formal i animeu-los a buscar un cert to literari. Poden prendre com a exemple els textos que s'han treballat al llarg de la unitat. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Demaneu-los que revisin els aspectes ortogràfics i morfosintàctics, feu que comprovin que la riquesa lèxica sigui adequada al registre triat i que el text estigui ben puntuat. Podeu demanar-los que incloguin al text alguna oració de relatiu.
- C.** En tercer lloc, demaneu-los que editin un vídeo amb imatges de la zona i que enregistren el text. Recordeu-los que cal llegir el text de manera pausada i tranquil·la, controlant-ne el ritme, articulant les paraules correctament i amb l'entonació adequada per interpretar bé el significat del text.
- D.** Finalment, feu que pengin els vídeos a l'aula del campus virtual. Feu que mirin els vídeos dels companys i demaneu-los que comentin quin lloc els agradaria més visitar, si ja el coneixien, què els ha sorprès, etc. Podeu fer que votin a quin lloc haurien d'anar, quin els ha semblat més espectacular o quina ha estat la millor descripció.

TASCA INDIVIDUAL

- A.** En primer lloc, demaneu als alumnes que imaginin que els han demanat que escriguin un article per a una revista gastronòmica que està preparant un monogràfic per promoure el gastroturisme.
- B.** En segon lloc, feu que triïn un indret que coneguin i que expliquin la gastronomia i els productes típics del lloc a través de les característiques del paisatge, el clima, etc. Demaneu-los que tinguin en compte les estratègies per relacionar idees i evitar repeticions que s'han treballat al llarg de la unitat. Feu que tinguin en compte que el text té com a objectiu descriure minuciosament el paisatge i els productes del lloc triat, així com convèncer de l'interès de l'indret. Per tant, animeu-los a emprar adjectius. El text pot tenir unes 200 paraules. Animeu-los, també, a emprar connectors textuais.
- C.** Digueu als alumnes que facin parelles i que llegeixin els textos. Feu que revisin els aspectes ortogràfics i morfosintàctics, que comprovin que la riquesa lèxica sigui adequada al registre del text i que s'assegurin que el text estigui ben puntuat. L'objectiu és que s'adonin de com poden millorar el text amb un treball col·laboratiu i aprendre entre iguals. Un cop ja han revisat els textos, feu que afegeixin les esmenes i els suggeriments rebuts i demaneu-los que els comparteixin amb la classe. Animeu-los que proposin un títol per al monogràfic que han creat.

Fem balanç

1. Un cop realitzades la tasca col·lectiva i la tasca individual, demaneu als aprenents que reflexionin sobre els punts que han après. Feu-los llegir els tres ítems que apareixen a la taula d'avaluació. Demaneu-los que marquin el «cor» en el cas que considerin que saben realitzar tranquil·lament / perfectament la funció comunicativa que s'esmenta; la «cara somrient» en el cas que considerin que han après i poden realitzar la funció comunicativa, encara que sigui amb algunes incerteses; la «cara trista» en el cas que creguin que encara els falta treballar per poder assolir la funció comunicativa. Segurament haureu d'ajudar els alumnes a entendre les funcions comunicatives. Podeu donar-los exemples de les funcions.
2. Demaneu als aprenents que comentin la tasca. A l'apartat amb la cara somrient els alumnes hauran d'afegir els comentaris positius sobre la tasca: què els ha agradat, què ha resultat fàcil, els aspectes que consideren útils i funcionals, etc. En canvi, a l'apartat amb la cara trista, els alumnes hi hauran d'escriure què no els ha agradat, què millorarien, tant de la tasca com de la seva execució, i quins aspectes consideren innecessaris.
3. Comenteu als alumnes que hauran d'avaluar els resultats de la tasca individual d'un dels companys. Llegiu els tres criteris d'avaluació a l'aula per assegurar-vos que els alumnes els entenen. L'objectiu és que reflexionin sobre el resultat obtingut i siguin conscients que hi ha uns criteris perquè la tasca tingui èxit. Un cop hagin fet l'avaluació, deixeu que la comparteixin entre ells.

La llengua entremaliada

PUNT DE PARTIDA

Laboratori de paraules

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes reconeixin quins sentiments els evocuen la poesia, mitjançant versos de poetes catalans. També s'introdueixen mots que poden tenir doble sentit.

A. En parelles, feu llegir els versos de la imatge i demaneu-los que les relacionin amb els temes següents. Assegureu-vos que entenen tots els significats. Si cal, feu que emprin el diccionari. Després, feu que diguin quines paraules els han ajudat a esbrinar-ho. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Aquesta activitat dona peu a treballar dins l'aula aspectes literaris. Per exemple, podeu demanar que busquin els poemes íntegres a la xarxa i podeu fer que els recitin. També podeu comentar les obres dels diversos autors i les etapes literàries. Per exemple, podeu demanar que endrecin els autors de més a menys proper a l'època actual. També podeu demanar-los que comentin què es vol comunicar en els versos en què hi ha mots en majúscula i en minúscula, cosa que us pot ajudar a introduir els recursos literaris, que es treballaran al punt següent.

També podeu aprofitar aquesta activitat per mostrar i treballar les versions musicades d'aquests poemes. Així, «És quan dormo que hi veig clar», de J. V. Foix, és cantada per Joan Manuel Serrat i per Quim Armengol; «Els amants», de Vicent Andrés Estellés, és recitada per Ovidi Montllor (<https://www.youtube.com/watch?v=2ptTQJmK1io>) i també és musicada per Francesc Anyó i Borja Penalba (<https://www.youtube.com/watch?v=whQAN3Nkygw>).

Podeu fer fer els exercicis 1, 2 i 3 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS ORIENTATIVES

«És quan dormo que hi veig clar» (J. V. Foix) - somni
 «No hi havia a València dos amants com nosaltres» (V. A. Estellés) - amor
 «Res no és mesquí ni cap hora és isarda» (J. Salvat-Papasseit) - bondat / felicitat / bonhomia
 «I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel» (Maria-Mercè Marçal) - política
 «Molt he estimat i molt estimo encara» (Miquel Martí i Pol) - amor
 «Adeu-siau turons, per sempre adéu-siau!» (Carles Aribau) - enyorança
 «No tinc rellotge ni destí» (Felícia Fuster) - buidor/tristesia
 «Jo soc la dona forta de la Santa Escripura» (Maria Beneyto) - fermesa

B. En parelles, feu que comentin si saben cap poema de memòria. Feu que expliquin en quina llengua és, on el van aprendre i per què i quin tema tracta. També podeu fer que diguin qui n'és l'autor i quan el va escriure. Demaneu-los que l'escriuin i el llegeixin en veu alta. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, per a la posada en comú, podeu demanar-los que el projectin i, alhora, que el recitin, de manera que el grup-classe pugui anar seguint la lletra. També podeu fer que comentin si el poema que han escollit els evoca algun dels sentiments i sensacions que es llisten a l'activitat anterior. Si veieu que no saben cap poema, podeu demanar si saben un vers, com a l'activitat **A**.

C. En parelles, feu llegir el text de la vinyeta i feu que diguin quin significat tenen en aquest context les paraules *poesia* i *poema*. Podeu comentar que hi ha altres expressions amb aquests mots com ara «estàs fet un poema!». Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu notar el sentit figurat que es pot donar a les paraules en determinats contextos. Podeu preguntar-los si existeix algun equivalent en les llengües que coneixen.

- D.** En grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que pensin paraules o frases que acostumen a fer servir amb un doble sentit en el seu dia a dia. Feu que les escriguin i que les comparteixin amb els altres grups. Aproveiteu aquesta activitat per revisar els conceptes de sentit literal i sentit figurat, podeu fer-ho a partir de l'expressió «estar mort» (https://pccd.dites.cat/p/Estar_mort_a_canyades), per exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu fer fer l'exercici 4 del **Llibre d'exercicis**.

PUNT 1

Ritmes i rodolins

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes aprenguin a interpretar un poema i a detectar les figures retòriques que hi ha. També es treballa la derivació a partir de la combinació de sufixos i prefixos.

- A.** Com a escalfament, en parelles, feu llegir el títol, *Ritmes i rodolins*, i demaneu-los que comentin què és el ritme i què és un rodolí. Tot seguit, feu que comentin si els agrada la poesia i si en llegeixen, si no ho heu demanat al Punt de partida. Feu-los llegir les dues definicions de poesia que va fer el poeta Joan Brossa i feu que diguin amb quina s'identifiquen. Feu llegir la bafarada com a exemple. Després, demaneu-los que escriguin una definició de poesia. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu comentar quina definició és la més literària, quina és la més sorprenent, etc. Si voleu, també podeu projectar el poema «Què és la poesia», de Jacint Verdaguer (<https://www.verdaguer.cat/lleix/poemes/que-es-la-poesia/153>).
- B.** Feu quatre grups d'alumnes i demaneu-los que cada grup llegeixi un poema dels quatre que hi ha. Tot seguit, feu que busquin les paraules o expressions que no entenguin i feu que diguin quin és el tema que tracta el poema. Si voleu, podeu demanar-los que resumeixin el tema del poema en una paraula, per exemple, per assegurar-vos que han entès el poema. Feu una posada en comú amb cada grup.
- C.** Feu fer grups de quatre membres que hagin llegit un poema diferent. Tot seguit, feu que cada membre del grup llegeixi el seu poema, l'expliqui amb les seves paraules i resolgui els dubtes de lèxic als companys del grup. Després, demaneu-los que comentin quin és el tema que tenen en comú tots quatre poemes, que és l'acte i la necessitat d'escriure.

Si voleu allargar l'activitat, podeu fer que busquin més poemes d'aquests autors o, també, que busquin les postals literàries d'aquests autors (<https://drac.cultura.gencat.cat/handle/20.500.12368/15376>).

- D.** En parelles, demaneu-los que llegeixin les definicions i feu que les relacionin amb la figura retòrica corresponent. Després, feu que llegeixin les parts destacades dels poemes de l'activitat anterior i que diguin de quina figura retòrica es tracta en cada cas. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu proposar que busquin alguna d'aquestes figures en algun poema en concret o en el poema que han escollit al punt anterior. També podeu demanar-los si acostumen a fer servir figures retòriques quan parlen i que en diguin exemples.

Podeu fer fer els exercicis 5, 6 i 7 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

1. PERSONIFICACIÓ: Atribuir qualitats humanes a un ésser irracional o a una cosa inanimada. – «No em cal cap mot / sé dir-ho tot»
  3. METÀFORA: Emprar un mot per expressar un concepte diferent, però amb certa semblança amb el significat literal d'aquell mot. – «Tinc un tro / que em xoca a dins»
  4. SÍMIL: Fer comparacions entre dos o més conceptes. – «i sembra / la veu com una ombra compacta»
  2. PARALLELISME: Repetir literalment un mot o un conjunt de mots en diversos versos o estrofes. – «No dir la pluja, sinó banyar-se. / No el precipici, sinó caure.»
- E.** En parelles, demaneu-los que tornin a llegir els poemes de l'activitat **B** i feu que hi busquin els sinònims de cadascuna de les paraules del quadre següent. Demaneu-los que busquin al diccionari altres sinònims d'aquests mots i feu que comentin els diferents matisos de significat, si en tenen (https://sinonims.iec.cat/mobil/sinonims_mb.asp). Feu una posada en comú amb el grup-classe. Assegureu-vos que entenen els matisos en el significat. Podeu demanar que busquin sinònims d'altres pa-

raules dels poemes. També podeu comentar el registre en què es pot emprar cada mot, per exemple, a partir del mot *prenyada*.

SOLUCIONS

trencar: (esberlar) estripar, rompre.....	línies: (traços), trets, ratlles, gargots, guixades.....
embarassada: (prenyada), en estat, plena, gràvida....	cambres: (estances), habitacions, dormitoris, apartaments....
abís: (precipici), barranc, estimball, espatat...	brillar: (llambregar), resplendir, lluir, radiar...
dret: (dempeus), alçat, aixecat, palplantat...	viure: (habitar), raure, ocupar, estar-se, sojornar...

F. En parelles, demaneu-los que llegeixin els versos anònims que han estat escrits en diferents llocs públics. Feu que comentin en quins llocs els podríem trobar escrits i si n'han escrit mai cap (portes dels lavabos, taules de l'escola, façanes, etc.). També podeu fer que comentin quin creuen que és el missatge de cada pintada. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu allargar la discussió, podeu preguntar-los si creuen que s'haurien d'esborrar o no, i reprendre el debat que va sorgir a la Unitat 2 sobre què és considerat art.

G. En parelles, demaneu-los que es fixin en els verbs subratllats dels versos de l'activitat anterior i feu que els classifiquin segons els prefixos o sufixos que s'han afegit per formar aquests mots. Després, feu que escriguin en cada cas el mot base i l'infinitiu corresponent. Tot seguit, demaneu-los que escriguin altres exemples de verbs formats de la mateixa manera. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu adreçar-los al Punt de suport, on hi ha diversos quadres amb altres combinacions per fer més derivacions.

Feu que notin la diferència en l'ús dels prefixos *en-* i *em-*, segons la consonant que vagi al darrere. L'objectiu és que els alumnes tinguin eines per formar paraules a partir de prefixos i sufixos.

Podeu fer fer els exercicis 8, 9, 10, 11, 12 i 13 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

a-	en- / em-	in-
lluny → allunyar.....	car → encarir.....	nou → innovar.....
prop → apropar.....	petit → empètitir.....	
barat → abaratir.....	ric → enriquir.....	
-itar	-itzar	-ejar
dèbil → debilitar.....	digital → digitalitzar.....	clar → clarejar.....
	hipnòtic → hipnotitzar.....	fosc → fosquejar.....

H. Expliqueu als alumnes que sentiran els poemes de l'activitat **C** i feu que marquin el to amb el qual es recita cadascun. Poseu l'àudio una vegada. En parelles, després, feu que comentin quina intenció creuen que hi ha darrere de cada to. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu demanar-los que els recitin ells, ja sigui amb el mateix to o amb un altre de diferent.

SOLUCIONS

	afligit	seductor	colèric	sorneguer
Sordmuda de juraments	☐	☐	☒	☐
La poesia	☐	☐	☐	☒
Adam	☒	☐	☐	☐
Poètica	☐	☒	☐	☐

TASCA INTERMÈDIA

En grups de tres o quatre alumnes, feu que escullin un poema en català i demaneu-los que el llegeixin en veu alta. Si voleu, podeu demanar que siguin d'una època literària en concret o sobre una única temàtica. Abans, però, feu que es fixin en la puntuació del poema per variar l'entonació i interpretar-ne bé el significat. Demaneu-los que articulin les paraules correctament i feu que modulin el to de veu per donar-hi la intenció que vulguin adoptar. Aproveiteu per fer un treball fonètic i d'entonació i fer conscients els alumnes que és molt important que dominin aquests aspectes de la llengua. Feu que els recitin davant del grup-classe. Finalment, demaneu-los que valorin la interpretació dels companys tenint en compte l'entonació, la modulació i la intenció.

PUNT 2

OBJECTIU

L'objectiu és aprendre a explicar un acudit i a reflexionar sobre el paper que té l'humor en la nostra vida i en la nostra cultura. També es treballa l'ús de la coma i s'introdueixen algunes onomatopeies.

PETAR-SE de riure

- A.** Com a escalfament, en parelles, feu que llegeixin el títol, *Petar-se de riure*, i feu que comentin el significat d'aquesta expressió i que en busquin de sinònimes o en altres llengües. Feu que diguin què els fa petar de riure i quin és el paper de l'humor a la seva vida. Després, feu que completin el mapa conceptual amb les paraules o combinacions lèxiques que relacionin amb l'humor. Podeu fer que comparin els mapes conceptuals amb una altra parella. Passeu per l'aula per a resoldre dubtes lingüístics. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer que projectin alguns mapes conceptuals. Podeu aprofitar aquesta activitat per fer que comentin els diversos tipus d'humor, per exemple.
- B.** Expliqueu als alumnes que veuran l'entrevista a l'il·lustrador Pep Brocal i aprofiteu per comentar que, entre altres coses, és l'il·lustrador de l'*A punt* i demanar-los si els agrada l'estil. En parelles, digueu-los que llegeixin els enunciats del quadre i assegureu-vos que els entenen. Poseu l'entrevista. Feu que prenguin nota, que marquin els temes que tracta dels que hi ha al quadre i justifiquin les respostes amb el company. Podeu fer que ho comentin amb una altra parella. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Ho podeu fer des de les transcripcions, a les pàgines 207 i 208 del **Llibre de l'alumne**. Podeu demanar-los si entenen el significat de l'expressió «obrir un meló» o «tancar l'aixeta» o si hi ha hagut paraules o expressions que no hagin entès o els hagi sorprès. També podeu demanar si creuen que l'humor és un tret cultural que varia segons la cultura i fer que descriguin, com fa Pep Brocal, com és l'humor català. Si voleu, podeu aprofitar aquesta activitat per a demanar-los si coneixen altres il·lustradors dels Països Catalans, com ara Miguel Bustos o Paula Bonet.

Podeu fer fer els exercicis 14, 15 i 16 del **Llibre d'exercicis**. Recordeu als alumnes que la dinàmica de l'exercici 15 pot servir com a model d'examen, ja que és una tipologia d'exercici que poden trobar a les proves oficials del nivell C1. Si ho creieu oportú, podeu fer fer l'exercici 15 al final del punt o de la unitat.

SOLUCIONS

- Dona la seva opinió sobre quins han de ser els límits de l'humor.
- Parla de la relació entre l'humor i el riure.
- Explica les diferències entre drama i comèdia.
- Parla de l'humor com a tret identificador d'una societat.
- Aclareix que la novel·la gràfica és una estratègia de màrqueting del mercat editorial.

- C.** En parelles, feu que expliquin amb les seves paraules el significat del fragment següent extret de l'entrevista. Feu una posada en comú amb el grup-classe. L'objectiu és que utilitzin el lèxic que ha aparegut a l'activitat **B** i que parafrasegin i interpretin les paraules de l'il·lustrador Pep Brocal. Podeu aprofitar aquest fragment per fer que comentin si creuen que l'humor té o ha de tenir límits, per exemple.
- D.** En parelles, feu llegir les vinyetes còmiques i demaneu-los que diguin si és una mena d'humor que els fa riure o si el troben ingenu. Tot seguit, feu que comentin quin tipus d'humor els agrada. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los si entenen el significat del mot *gamarús* o de l'expressió *fot-li canya*. També podeu demanar-los si els agrada llegir còmics o vinyetes, o si segueixen algun autor de vinyetes. Podeu aprofitar-ho per a parlar d'autors com Picanyol i el personatge Ot (<https://cavallfort.cat/ot-el-bruixot/>) o de les vinyetes satíriques de Manel Fontdevila (<https://www.ara.cat/vinyetes/>). També podeu fer notar la dificultat de resumir una història en vinyetes i fent servir bafarades que contenen text molt curt.

E. En parelles, feu que llegeixin els usos de la coma i que marquin quin és el que correspon al text de les bafarades de les vinyetes de l'activitat anterior. Després, feu posar un exemple dels altres casos. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu notar que aquest quadre els pot servir per recordar l'ús de la coma.

Podeu aprofitar per a remarcar els usos més oblidats de la coma, que esdevenen errors comuns entre l'alumnat d'aquest nivell, com ara que sempre hi ha una coma davant de *sinó* i *però*. Alhora, podeu recordar que mai no hi ha una coma entre el subjecte i el predicat ni entre el verb i el complement directe. Si voleu, podeu projectar la pàgina següent: <https://www.upc.edu/slt/ca/recursos-redaccio/dubtes-freqüents/la-coma-errors-mes-freqüents> per tal de revisar l'ús d'aquest signe de puntuació. Podeu posar exemples de frases on la coma pot fer variar el significat: *No, volem saber la veritat; No volem saber la veritat; Veniu a menjar, nens; Veniu a menjar nens; Els alumnes, que han aprovat, faran una festa; Els alumnes que han aprovat faran una festa; etc.*

Podeu aprofitar per explicar l'ús del signe d'exclamació i d'interrogació que hi ha a les bafarades de les vinyetes.

Podeu fer fer els exercicis 17, 18 i 19 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

La coma indica una pausa breu en el discurs i s'utilitza per separar elements dins de l'oració.

- Separa elements d'una enumeració.
- Marca aclariments o explicacions.
- Remarca els vocatius, l'expressió amb què es reclama l'atenció d'algú.
- Marca l'elisió d'un verb, és a dir, que no hi posem el verb.
- Assenyalava un canvi d'ordre dels elements de l'oració.

F. En parelles, feu que comentin si els agrada explicar acudits i si en saben gaires. Després, feu que llegeixin els començaments dels acudits següents i que els relacionin amb els finals. Tot seguit, feu que se'ls expliquin. Demaneu-los que es fixin en l'entonació, això és, en l'entonació de les onomatopeies. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los que les llegeixin en veu alta. Si voleu, podeu fer que marquin els inicis de cada acudit, ja que són les estructures que s'usen per a començar-los, cosa que practican al **Llibre d'exercicis**.

Podeu fer fer l'exercici 21 del **Llibre d'exercicis**.

1 Això és un home que entra en un cafè...	3 un campari, un campari... i patapam!
2 Hi ha dos globus al desert i un diu	1 i fa patatxap!
3 Va un xaval que entra a un bar a tota velocitat i diu:	2 vigila amb el cact... fuu!
4 Diu que van dos tomàquets per la carretera i un li diu a l'altre: mira un...	4 ... xof, xof!

G. En parelles, feu que es fixin en les onomatopeies que apareixen a les activitats **D** i **F** i demaneu-los que les escriguin a sota de la il·lustració corresponent. A continuació, feu que comentin com són en alguna altra llengua que coneixen i quines altres onomatopeies en català coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu projectar les pàgines webs següents en què es llisten i es comenten onomatopeies: <https://www.auladecatala.com/les-onomatopeies/> i <https://www.cdlpv.org/fitxes/onomatopeies/>.

Podeu fer fer l'exercici 20 del **Libre d'exercicis**.

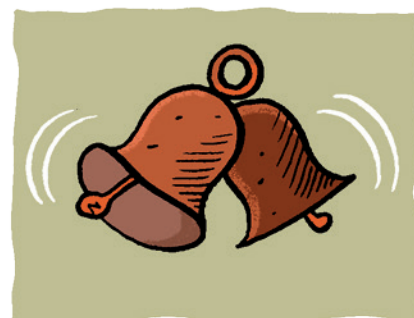
SOLUCIONS

xof

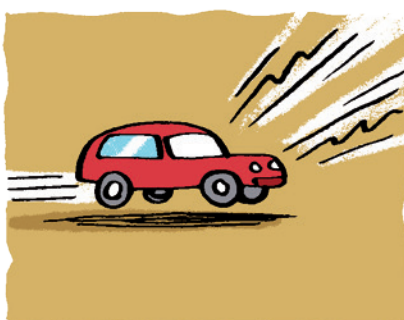
patapam

ning-nang

patatxap

mec-mec

fuu

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, feu que els alumnes pensin un acudit típic del seu país, del lloc on viuen, de la infantesa, que els faci riure, etc. i feu que l'expliquin en català al company. Després, feu que preparin l'estructura de l'acudit i s'assegurin de saber totes les paraules en català. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Podeu fer que emprin algun dels inicis de l'activitat **F**. Abans d'explicar-lo a la classe, feu que facin una prova amb el company. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer que escullin l'acudit més divertit. També podeu aprofitar aquesta tasca per reprendre el debat sobre si el tipus d'humor canvia segons la cultura.

PUNT 3

OBJECTIU

L'objectiu és aprendre a preparar un enigma lingüístic. Es treballen les paraules polisèmiques i els diversos jocs lingüístics. També es presenten verbs amb pronoms que fan que en canviïn el significat i es treballen els registres.

Entrenar la ment

- A.** En parelles, com a escalfament, feu que llegeixin el títol, *Entrenar la ment*, i feu que comentin si creuen que la ment es pot entrenar. Després, feu que diguin si les paraules següents són polisèmiques i repteu-los a identificar-ne els possibles significats. Si cal, expliqueu el concepte de polisèmia.

En acabat, feu que escriguin altres paraules polisèmiques. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu mostrar-los la llista següent: <https://blocs.xtec.cat/unapassejadapercinque/files/2018/10/polisemiques.pdf> i comentar conjuntament els diversos significats de cada mot.

Podeu fer fer els exercicis 22 i 23 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

vol ... *volar, voler*
 riu ... *aigua, riure, pipí*
 deu ... *IO, deure*
 caragol ... *animal, clau*
 carta ... *menú, epistolar, de joc*
 cap ... *testa, direcció, O, dispensari mèdic, geografia, superior laboral*

- B.** Demaneu als alumnes si coneixen Màrius Serra. Feu una pluja d'idees i aprofiteu per explicar qui és. Després, en parelles, feu llegir l'article i feu que diguin quina és la tesi principal de les tres que hi ha al requadre i que en justifiquin la tria. Abans, però, assegureu-vos que els alumnes saben que la tesi designa la proposició que algú manté amb raonaments i arguments per arribar a una conclusió vàlida, fundada.

Feu que marquin els mots nous i animeu-los a deduir-ne el significat tenint en compte el context. Després, feu que comentin quina és la posició de l'autor i que en posin exemples. També podeu demanar-los si els agraden els jocs lingüístics, si saben què és un anagrama o quin tipus de joc lingüístic coneixen. Si voleu, podeu recomanar jocs lingüístics en línia com el Paraulògic (<https://vilaweb.cat/paraulogic/>) o els mots encreuats de l'Avui (<https://www.elpuntavui.cat/serveis/entreteniments/mots-encreuats>).

Feu notar els referents culturals que hi ha al text i que si no es coneixen en poden complicar la comprensió: *El matí de Catalunya Ràdio*, *La Vanguardia*, *Tísner*, *Avui*, etc.

Podeu aprofitar aquest text per comentar aspectes lingüístics treballats en les unitats anteriors, com ara les oracions de relatiu, en la frase «cosa de què tots els seus seguidors [...]», o bé ortogràfics, com l'apostrofació i accentuació.

SOLUCIONS

- Gràcies a Màrius Serra, els catalans s'han aficionat a jugar amb les paraules.
- L'*Enigmàrius* s'ha convertit en un referent d'èxit dels jocs de paraules en català.
- L'èxit de Màrius Serra es deu a les publicacions sobre jocs de llengua.

- C.** En parelles, demaneu-los que expliquin amb les seves paraules el significat de les parts destacades del text de l'activitat anterior. Assegureu-vos que copsin el sentit d'aquest fragment, sobretot els sentits no literals. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu notar que aquesta activitat pot ser molt útil com a estratègia de mediació.
- D.** En parelles, feu llegir els comentaris sobre l'article de l'activitat **B** i feu que diguin si s'identifiquen amb algun testimoni. Feu que justifiquin per què. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los si han participat mai en un joc lingüístic a la ràdio o a la televisió, per exemple.
- E.** En parelles, demaneu-los que es fixin en les formes destacades de l'activitat anterior, feu que les relacionin amb el significat corresponent i feu que n'escriguin l'infinitiu. En acabat, feu que diguin quins elements s'afegeixen al verb per tal que se'n modifiqui el significat, això és, els pronoms. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu aprofitar l'activitat per comentar com canvia el significat d'aquestes estructures, per exemple, entre *veure* i *veure-hi*. Podeu demanar si coneixen altres verbs amb pronoms que fan que en canviïn el significat en català o en altres llengües.

SOLUCIONS

Salvar-se d'alguna dificultat. = *sortir-se'n*.....
 Tenir el sentit de la vista. = *veure-hi*.....
 No tenir seny, no entendre les coses. = *no tocar-hi*.....
 Atribuir la culpa. = *carregar-se-les*.....
 Trobar la manera d'actuar. = *entendre-s'hi*.....
 Arriscar-se. = *jugar-se-la*.....

Podeu fer fer els exercicis 24 i 25, 26 i 27 del **Llibre d'exercicis**.

- F.** En parelles, adreceu-los de nou als textos de les activitats **B** i **D**, feu que es fixin en aquests aspectes i feu que marquin en quin punt de les escales següents els situaries. Demaneu-los que justifiquin les tries amb exemples. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Aproveiteu aquesta activitat per comentar i treballar els diversos graus de formalitat i per detectar els elements lingüístics que ens permeten determinar el registre que cal emprar en cada ocasió o en cada tipologia textual.

Feu notar que alguns aspectes poden oscil·lar una mica. L'objectiu és que els alumnes s'adonin de com es presenten i quina funció tenen els aspectes que han de puntuar en els dos gèneres discursius.

SOLUCIONS

article activitat B

objectiu   subjectiu
 formal   informal
 culte   col·loquial

textos activitat D

objectiu   subjectiu
 formal   informal
 culte   col·loquial

- G.** En parelles, expliqueu-los que veuran la secció del programa *Què quicom* de TV3 en què Màrius Serra explica com es planteja els jocs de paraules. Podeu demanar si han vist mai o coneixen el programa i comenteu que és un programa sobre ciència, natura, salut i tecnologia que pretén despertar la curiositat cap a la ciència com una manera d'interpretar la realitat i com a eina per viure més bé.

Feu llegir les estratègies que Màrius Serra segueix per fer jocs de paraules i demaneu que marquin les que creuen que pot emprar. Després poseu el vídeo una vegada i feu que comentin si les estratègies que havien marcat coincideixen amb les que utilitza Màrius Serra. Si voleu, podeu fer que comparin els resultats amb una altra parella. Demaneu-los si els ha sorprès cap estratègia i feu una posada en comú amb el grup-classe.

Com que és un document oral bastant llarg, el podeu fer veure un segon cop perquè els alumnes apun- tin paraules o expressions que no entenguin o si necessiten aclariments sobre alguna informació.

Podeu aprofitar les transcripcions de les pàgines 208, 209 i 210, al **Llibre de l'alumne**, per a comen- tar el significat d'expressions com ara *donar una coça*, *saber-la llarga* o *filat prim* i per a comentar al- tres aspectes com ara què vol dir *parlar xava*. Tam- bé és interessant comentar els dos apunts que hi ha al final de les transcripcions, a la pàgina 210 del **Llibre de l'alumne**, sobre les formes estàndard. Aprofiteu-ho per parlar sobre els registres lingüís- tics i sobre el model de llengua que es pot emprar en cada situació comunicativa. També podeu fer escoltar alguns dels àudios de *l'Enigmàrius* (<https://www.ccma.cat/catrado/el-mati-de-ca- talunya-radio/mon-enigmarius/fitxa/5348/>).

SOLUCIONS

- Es basa principalment en la fonètica de les paraules.
- Divideix les parts que componen una paraula.
- Utilitza gairebé sempre paraules compostes.
- Joga amb els diversos significats de la paraula.
- Parteix de les definicions de les paraules.
- Utilitza una estratègia comuna a tots els que fan mots encreuats.
- Dona pistes visuals per ajudar l'oient.
- Joga amb paraules que comparteixen síl·labes.

H. En parelles, feu que llegeixin els enigmes següents i que n'escriguin la resposta. Feu que comentin quins indicis els han ajudat a resoldre'ls amb altres parelles. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu fer fer l'exercici 29 del **Llibre d'exercicis**. Feu fer també els exercicis 28 i 30 del **Llibre d'exerci- cis**, com a avaluació i revisió. Recordeu als alumnes que la dinàmica d'aquests dos exercicis pot servir com a model d'examen, ja que és una tipologia d'exercici que poden trobar a les proves oficials del nivell C1.

SOLUCIONS

Enigma: El pa més estudiat pels matemàtics, de 8 lletres.

Resposta: INTEGRAL

Indici: Associar el tipus de pa integral amb les operacions matemàtiques amb què comparteixen nom.

Enigma: La preposició que més toquen els carters, de 5 lletres.

Resposta: SOBRE

Indici: Identificar que la preposició *sobre* coincideix amb el substantiu que indica la bossa de paper on introduïm les cartes.

Enigma: El seient de les tempestes, de 5 lletres.

Resposta: TRONA

Indici: Adonar-se que el seient alt de les criatures conegut com a trona coincideix amb una forma verbal de tronar, un verb sorollós molt relacionat amb les tempestes.

Enigma: Aquesta no s'amoïna mai pel menú, de 13 lletres.

Resposta: PANXACONTENTA

Indici: Recordar que un panxacontent és algú que no s'amoïna mai per res, i si queda satisfeta amb el menú serà una panxacontenta.

TASCA INTERMÈDIA En grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que pensin un enigma i el plantegin a la resta de la classe. Passeu per l'aula per a resoldre dubtes. Després, feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu projectar els enigmes creats pels companys i fer que els resolguin.

PUNT SOCIOCULTURAL

Mapa poètic

OBJECTIU L'objectiu és que els alumnes es familiaritzin amb poetes catalans i, alhora, amb la literatura lligada al territori, mentre activen estratègies de comprensió lectora.

- A.** Demaneu als alumnes que llegeixin el títol, *Mapa poètic*, i que diguin què esperen trobar en aquest punt. Després, en parelles, feu que comentin si han visitat mai un lloc perquè hagin llegit algun llibre o vist alguna pel·lícula en què s'hi feia referència. Demaneu que comentin quin era, on han anat i què han visitat. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer recordar als alumnes que a la Unitat 6 es van treballar i mostrar diversos espais que van servir d'inspiració o d'escenari per a obres literàries o cinematogràfiques.
- B.** En parelles, demaneu-los que observin el mapa poètic dels Països Catalans i feu que llegeixin els versos de cada zona. Després, feu que diguin quines paraules vinculen els poemes a la geografia. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
Aquesta activitat servirà, també, per revisar els coneixements geogràfics dels alumnes. Aproveiteu aquesta activitat per treballar aquests autors i les seves obres. Podeu fer que busquin els poemes i que els comentin. També podeu treballar les biografies dels escriptors i comentar per què creuen que aquests escriptors lloen la seva terra, per exemple. Podeu demanar si coneixen altres autors de cada zona geogràfica, per exemple.

- C.** En parelles, demaneu-los que llegeixin els fragments dels poemes i feu que els relacionin amb la zona geogràfica dels Països Catalans a la qual podrien correspondre segons la informació que hi troben. Demaneu-los que en justifiquin l'elecció. Comenteu-los que poden buscar informació del poeta per tenir més pistes per saber de quina zona geogràfica pot parlar. Si voleu allargar l'activitat, podeu demanar-los que llegeixin l'article «Mapa poètic dels Països Catalans» del diari Ara (https://www.ara.cat/cultura/mapa-poetic-paisos-catalans-poesia-catalana-versos-geografia_1_1162912.html#Echobox=1587714410) per tal que comentin els diversos escenaris i autors.

SOLUCIONS

Mapa poètic

El lligam dels poetes amb diferents punts del territori sovint es reflecteix en els seus versos. Per a molts la geografia sempre és escenari i metàfora per a la poesia. Vegem el següent mapa poètic amb una petita mostra de l'atracció lírica que genera la geografia dels Països Catalans.

1. Molt bon d'avi, de la casa i de tot.

2. M'han fet marinera / fins a casa i fins lligut; / Cap de Creus és a la vora / -ahir no, hi vaig avui. / Marinera gent em volta, / Cadagàs m'ha pres el cor, / perquè la meua caseta / és gentí com un exvot.

3. Jo vaig escriure un nom damunt de l'aigua, / -cristall blau de la mar- / i una lleugera, matussera onada, / de pressa el va esborrar... / Viu la D i el vaig trobar... / de l'Alfons Tàrrer i Segura.

4. Viuràs la mar i fugirà la mort, / que semblarà més lluny entre palmeres. / i el sol romprà temes de les primeres / il·lusions que ens envia la sort.

5. Oh! sí: que quan a lloure bramulen les ventades / i sembla entre l'escuma que tombi el seu penyall, / llavors ell no i canta més fort que les onades / i, vencedor, espolsa damunt les nuvolades / sa cabellera real.

Hi ha al mur de l'estiu / gavines dissecades / en un vol de ciment.

«M'han fet marinera» / de l'Ismaïna Ardena

«Viu la D i el vaig trobar» / de l'Alfons Tàrrer i Segura

«Oh! sí: que quan a lloure bramulen les ventades...» / de Manuel Costa i Llorens

SARDENYA

- D.** En parelles, feu que comentin si coneixen alguna obra (poesia, novel·la, etc.) que parli del lloc on viuen o d'alguna zona que coneixen. Podeu fer que en busquin un fragment. Després, feu una posada en comú per tal que ho expliquin als companys. Poden projectar el fragment com a suport mentre ho comenten al grup-classe.

PUNT DE SUPORT

LÈXIC

1. Demaneu als alumnes que anotin lèxic del camp semàntic de la poesia i de l'acudit als mapes conceptuals. Podeu dir-los que poden ser verbs, substantius o combinacions lèxiques. Si cal, hi poden afegir més fletxes. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

FONÈTICA

1. En parelles, feu llegir les frases següents i feu que marquin, en cada oració, la lletra que sigui muda (és a dir, que no es pronuncii). Després, poseu l'àudio, demaneu-los que les escoltin i que comprovin si ho han fet bé. Si voleu, podeu tornar a demanar-los que llegeixin les frases en veu alta. Podeu adreçar-los al *Diccionari de Dubtes del Català Oral* (<http://www.llengua.info/ddcor/barra.php>) i ensenyar-los com es fa una cerca. També els podeu explicar que si cliquen damunt del mapa poden sentir la pronunciació de la paraula. D'altra banda, també podeu adreçar-los a les fitxes de l'EsAdir (<https://esadir.cat/>).

SOLUCIONS

1. La setmana que ve, a classe, treballarem la glosa mallorquina.
2. El Pi de les Tres Branques és un arbre que simbolitza la unió dels territoris catalans.
3. «La vaca cega» és l'únic poema que em sé de memòria! El vam aprendre a l'escola!
4. Aviat comptabilitzarem tots els adeptes al Paraulògic!
5. Quan ens sorprendràs i recitaràs un poema enfilat a la cadira?
6. La postguerra va ser una època prolífica per a la literatura catalana.
2. En parelles, feu llegir els versos en veu alta. Després, poseu l'àudio, feu que escoltin els versos i feu que els repeteixin. Feu que es fixin en l'entonació i demaneu-los que marquin els sons que els costi pronunciar, si n'hi ha. Podeu demanar-los, també, que decideixin un to per recitar cada vers, com han vist a l'activitat **H** del Punt 1. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, poder fer referència al dibuix que hi ha al marge de l'activitat i podeu demanar si coneixen la tradició nadalenca de recitar un poema a la família des de dalt de la cadira.

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

- A.** En primer lloc, en grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que triïn un acudit que els agradi i que tingui una mínima seqüència narrativa, i que expliquin per què els fa gràcia.
- B.** En segon lloc, demaneu-los que converteixin l'acudit en una tira còmica. Feu que decideixin quantes vinyetes necessiten per ordenar la successió d'esdeveniments i les imatges que volen dibuixar en cada vinyeta. Podeu fer referència al material de suport proposat al llarg del Punt 2 i mostrar-ne exemples. Passeu per l'aula per a resoldre dubtes.
- C.** En tercer lloc, demaneu-los que redactin el text de les bafarades per a cada personatge. Podeu demanar-los que emprin alguna onomatopeia, si voleu. Feu fer una revisió lingüística dels textos per assegurar-vos que no hi ha errors. Marqueu els errors, però no els corregiu. Demaneu als alumnes que resolguin els errors.
- D.** En quart lloc, feu que elaborin la tira còmica. Podeu proposar que la facin en paper o en un suport digital. Feu que la comparteixin amb la classe, poden projectar-la i demaneu-los que comentin les de la resta de companys. Feu que comentin si els ha semblat graciosa, divertida, enginyosa, etc.

TASCA INDIVIDUAL

- A.** Primer, demaneu als alumnes que imaginin que a l'escola fan un recital de poesia en català i s'hi volen presentar. Feu que busquin un poema que els agradi. Si és en una altra llengua, demaneu-los que el tradueixin al català. Feu que busquin informació de l'autor i del poema. Tot seguit, demaneu-los que facin un guió a tall d'introducció per explicar als companys.
- B.** Segon, demaneu-los que recitin el poema tantes vegades com vulguin per assegurar-se que en fan una bona interpretació. Recomaneu-los que llegeixin els versos de manera pausada i tranquil·la, controlant-ne el ritme; que articulin les paraules correctament i modulin la veu per tenir una entonació adequada. Feu que es fixin en la puntuació del poema per escollir l'entonació adequada i interpretar-ne bé el significat.
- C.** Tercer, abans de recitar el poema als companys, feu que facin una breu introducció sobre l'autor i el poema. Després, feu que recitin el poema. Aproveu per revisar els diversos autors que hagin anat apareixent al llarg del recital.

Fem balanç

- 1.** Un cop realitzades la tasca col·lectiva i la tasca individual, demaneu als aprenents que reflexionin sobre els punts que han après. Feu-los llegir els tres ítems que apareixen a la taula d'avaluació. Demaneu-los que marquin el «cor» en el cas que considerin que saben realitzar tranquil·lament / perfectament la funció comunicativa que s'esmenta; la «cara somrient» en el cas que considerin que han après i poden realitzar la funció comunicativa, encara que sigui amb algunes incerteses; la «cara trista» en el cas que creguin que encara els falta treballar per poder assolir la funció comunicativa. Segurament haureu d'ajudar els alumnes a entendre les funcions comunicatives. Podeu donar-los exemples de les funcions.
- 2.** Demaneu als aprenents que comentin la tasca. A l'apartat amb la cara somrient els alumnes hauran d'afegir els comentaris positius sobre la tasca: què els ha agradat, què ha resultat fàcil, els aspectes que consideren útils i funcionals, etc. En canvi, a l'apartat amb la cara trista, els alumnes hi hauran d'escriure què no els ha agradat, què millorarien, tant de la tasca com de la seva execució, i quins aspectes consideren innecessaris.
- 3.** Comenteu als alumnes que hauran d'avaluar els resultats de la tasca individual d'un dels companys. Llegiu els tres criteris d'avaluació a l'aula per assegurar-vos que els alumnes els entenen. L'objectiu és que reflexionin sobre el resultat obtingut i siguin conscients que hi ha uns criteris perquè la tasca tingui èxit. Un cop hagin fet l'avaluació, deixeu que la comparteixin entre ells.

Aguantar-se per un fil

PUNT DE PARTIDA

Diners, maleïts diners!

A. Digueu als alumnes que observin la fotografia i que comentin quin sentiment els provoca. Feu llegir la bafarada com a exemple. Podeu apuntar a la pissarra els conceptes o sentiments que apareixen. Després, en parelles, feu llegir el títol de la unitat, *Aguantar-se per un fil*, i feu que comentin el significat d'aquesta expressió i en quin sentit es pot relacionar amb la fotografia. Si voleu, feu relacionar també el títol del punt, *Diners, maleïts diners!*, amb la fotografia. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo a la pissarra.

OBJECTIU

L'objectiu és que els alumnes aprenguin a comentar aspectes relacionats amb les desigualtats econòmiques. Es presenta lèxic relacionat amb aquesta qüestió.

B. En parelles, feu que comentin com creuen que es pot arribar a una situació com la de la fotografia. Demaneu-los que diguin què caldria fer perquè no hi hagués persones dormint al carrer. Feu llegir les bafarades com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Si voleu, podeu demanar-los si coneixen mesures promogudes per les administracions públiques per tal d'evitar acabar sent un sensesostre. Si voleu, també podeu comentar que *sensellar* i *sensesostre* són sinònims parcials i podeu mostrar les fitxes de l'ésAdir (<https://esadir.cat/entrades/fitxa/node/sensellar> i <https://esadir.cat/entrades/fitxa/node/sensesostre>), en què se n'expliquen els matisos.

Si els interessa aquest tema, podeu recomanar-los l'episodi «Fora de tot: els sensellar» del programa *30 minuts* (<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/30-minuts/fora-de-tot-els-sensellar/video/5755805/>), en què es descriuen les polítiques socials emprades per diferents països europeus per tal d'ajudar aquest col·lectiu.

C. En parelles, feu llegir les frases següents, que fan referència als diners, i demaneu-los que n'expliquin el significat. Feu que diguin en quin context les podrien emprar. Després, demaneu-los si hi ha expressions similars en les llengües que coneixen. Podeu preguntar-los si ja coneixien cap d'aquestes expressions o si en coneixen cap variant, com ara «Barcelona és bona quan la bossa sona» o «diner crida diner». Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si hi apareixen altres expressions, anoteu-les a la pissarra o al suport que feu servir.

Podeu fer fer els exercicis 1, 2, 3, 4 i 5 del **Llibre d'exercicis**.

PUNT 1

Una base per viure

OBJECTIU

L'objectiu és parlar sobre la renda bàsica i expressar-ne l'opinió. Es treballen les característiques dels textos informatius, els registres, els derivats i els usos de *com* i *com a*.

- A.** Com a escalfament, en parelles, feu llegir el títol, *Una base per viure*, i demaneu-los quants diners consideren que s'ha de tenir per tal de viure sense problemes econòmics al lloc que resideixen. Podeu allargar la conversa i demanar sobre el nivell de vida en altres ciutats i fer-ne comparacions. Després, feu que comentin què creuen que passaria si tothom rebés un ingrés bàsic extra al marge de la seva situació laboral i econòmica. Demaneu-los que facin una llista dels avantatges i dels inconvenients que tindria aquesta proposta. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si hi apareix lèxic nou, anoteu-lo.
- B.** En parelles, feu que llegeixin el text sobre la renda bàsica universal i feu que completin la llista d'avantatges i inconvenients que han fet a l'activitat anterior. En acabat, demaneu que comentin si és una proposta viable. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los si han canviat d'opinió després d'haver llegit el text. Si els interessa aquest tema, trobareu més material en el web de la Generalitat de Catalunya: https://presidencia.gencat.cat/ca/ambits_d_actuacio/renda-basica-universal/Materials-informatius.

Si ho creieu convenient, feu notar als alumnes que el mot *erradicar* i els seus derivats s'escriuen amb una sola *r* fins a la publicació de l'*Ortografia catalana* (2016) de l'Institut d'Estudis Catalans. També, comenteu el significat del verb *argüir*. Podeu aprofitar el text i demanar que proposin, per exemple, un sinònim de *segueix* (*continua*) o de *contribuir* (*participar*). Alhora, podeu fer comentar l'ús i la forma, en el darrer paràgraf, de *potser* i *pot ser*, ja que sol ser un error comú en aquest nivell lingüístic. A més, podeu demanar-los que marquin els connectors textuais.

- C.** En parelles, feu tornar a llegir el text i demaneu-los que resumeixin cada paràgraf en dues o tres frases. Després, feu que marquin quines d'aquestes característiques té l'article i feu que les comparin amb les que han marcat altres companys. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu demanar-los quines creuen que serien les paraules clau de l'article. Aproveiteu aquests textos per anar traçant punts de convergència i divergència amb les altres tipologies textuais que s'han anat treballant al llarg del curs.

SOLUCIONS

- És informatiu, sense crítica.
- Planteja solucions concretes.
- Defineix conceptes i posa exemples.
- Fa referència a altres estudis.
- Dona dades estadístiques.
- Utilitza un llenguatge col·loquial.
- Incita al debat.

- D.** En parelles, feu que busquin al text de l'activitat **B** combinacions de paraules que segueixin les estructures del quadre i que s'emprin per parlar de la renda bàsica. A continuació, demaneu-los que pensin un context en què les podrien utilitzar. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer notar que en les estructures de la segona columna, en el cas que es facin els plurals, només cal canviar el nombre del primer substantiu. Podeu fer fer els exercicis 6 i 7 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

NOM +
ADJECTIU

desigualtats socials

protecció social

assignació monetària

seguretat econòmica

situació personal, laboral o social

NOM +
PREPOSICIÓ +
NOM

font d'ingressos

erradicació de la pobresa

població en risc d'exclusió social

nivell d'estrès

condicions de vida

E. En parelles, adreceu-los de nou al text de l'activitat **B** i demaneu-los que hi busquin els substantius derivats dels verbs del quadre i feu que en marquin el sufix. Després, feu que escriguin cinc exemples més que segueixin aquest patró. Digueu-los que els comparin amb els dels companys. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Anoteu a la pissarra alguns dels mots que proposen. Si voleu, podeu fer notar que aquests sufixos reapareixen en altres llengües, com ara l'anglès (*eradication*) o l'espanyol (*erradicación*).

Podeu fer fer els exercicis 8, 9, 10 i 11 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

erradicar - ..erradicació.....	excloure - ..exclusió.....
protegir - ..protecció.....	assignar - ..assignació.....
constatar - ..constatació.....	implantar - ..implantació.....
associar - ..associació.....	implementar - ..implementació.....

F. En parelles, expliqueu-los que sentiran el resum del text de l'activitat **B** que fa un estudiant per a un company que no ha pogut anar a classe i digueu-los que hi ha una informació que s'inventa. Demaneu-los que detectin quina és. Poseu l'àudio una vegada. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS Li diu que vagi a l'oficina a reclamar la renda bàsica, si hi està interessat, i encara no es pot demanar.

G. Torneu a posar l'àudio de l'activitat anterior i demaneu als alumnes que es fixin en la diferència de registre entre el text oral i el text escrit. Feu llegir aquestes frases de l'àudio i demaneu-los que busquin al text de l'activitat **B** el fragment corresponent. Feu una posada en comú amb el grup-classe i comenteu quins canvis hi ha hagut. També podeu comentar aspectes extralingüístics que també es tenen en compte a l'hora de definir el registre, com el fet que riu, que hi ha vacil·lacions, etc.

Si voleu, podeu adreçar els alumnes a les transcripcions, a la pàgina 210 del **Llibre de l'alumne**, i comentar altres formes lèxiques que denoten la col·loquialitat, com ara que empra el mot *calés* en lloc de *diners* o, també, altres expressions col·loquials com *anar de conya*. Podeu demanar als alumnes quin registre acostumen a utilitzar i en quins contextos.

Podeu fer fer els exercicis 12, 13, 14 i 16 del **Llibre d'exercicis**. Abans de fer els exercicis 13, 14 i 16 podeu demanar als alumnes que marquin els connectors que apareixen al text de l'activitat **B**.

SOLUCIONS

1. A canvi, caldria fer una reforma dels impostos a gran escala per tal de finançar aquest ingrés.
2. Quant a les persones a l'atur, el 84% contesta que continuaria buscant feina, el 14% buscaria feina, però no urgentment, mentre que només el 2% respon que deixaria de buscar-ne.
3. Tanmateix, la implementació de la renda bàsica universal genera dubtes i crítiques.
4. El debat de la renda bàsica és sobre la taula dels governs.

H. En parelles, demaneu-los que llegeixin els comentaris d'alguns testimonis sobre la posada en marxa de la renda bàsica i feu que diguin si s'identifiquen amb cap. Feu que subratllin el lèxic nou i que en busquin el significat al diccionari. Comenteu el significat d'expressions com *viure amb l'ai al cor*. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu crear un debat entre les persones que hi estan a favor i les que hi tenen reticències.

- I. En parelles, feu que es fixin en les expressions destacades amb la paraula *com* dels textos anteriors i feu que escriguin el número a la funció que fa aquest mot en cada cas. En acabat, demaneu-los que escriguin un altre exemple per a cada ús. Si voleu, podeu fer la posada en comú des del Punt de suport i aprofitar-ho per comentar les estructures alternatives a *com* en els casos en què el seu ús quedi massa forçat. Podeu fer que comentin com són aquestes estructures en les llengües que coneixen. Podeu fer fer l'exercici 15 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

- ⑤ ⑩ Adverbi de comparació que equival a les expressions *igual que*, *de la mateixa manera que*.
- ① ② ⑦ ⑧ Locució que equival a les expressions *en qualitat de*, *amb caràcter de*, *d'acord amb la condició de*, *en/amb funció de*.
- ⑥ Locució que es fa servir per introduir una oració que expressa causa.
- ⑨ Locució per posar exemples.
- ④ Expressió que serveix per unir diversos elements, similar a *també*.
- ③ Locució per indicar igualtat entre dos elements.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, feu que preparin un missatge de veu per enviar a un programa de ràdio en què donin la seva opinió sobre la renda bàsica universal. Demaneu-los que preparin un guió amb arguments a favor o en contra, exemples o dades. Digueu-los que s'assegurin que la informació que volen donar està ben ordenada. Animeu-los a emprar connectors textuais i mots treballats en aquest punt. Feu que gravin el missatge en un registre formal. Després, feu que el comparteixin amb els companys mitjançant les eines del camp virtual. Feu que escoltin els missatges i els comentin.

PUNT 2

Lladres o salvadors?

OBJECTIU

L'objectiu és poder explicar la visió que tenen sobre la feina d'un hacker des d'òptiques diferents. Per això es treballa l'ús del lèxic per matisar punts de vista oposats del mateix tema. Alhora, mitjançant una comprensió lectora, es treballen les oracions subordinades de relatiu.

- A.** En grups de tres o quatre alumnes, feu que observin la imatge que il·lustra els articles de l'activitat següent i demaneu-los que comentin quina informació esperen trobar-hi. Si voleu, podeu fer que es guïin amb el títol, *Lladres o salvadors?* Després, feu que contrastin la resposta amb la d'un altre grup. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu demanar-los si coneixen cap personatge que sigui considerat lladre per alguns i salvador per uns altres, com ara Robin Hood o Anonymous.
- B.** Feu dos grups. Feu que un grup llegeixi el text A i l'altre, el B. Demaneu-los que subratllin les idees principals, assegureu-vos que n'entenguin el lèxic i, amb les seves paraules, feu que expliquin el text que els ha tocat al seu grup. Feu que es fixin en les estructures de les bafarades i demaneu-los que les emprin. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Feu una posada en comú amb cada grup. Aproveu aquest text per treballar aspectes lingüístics. Per exemple, podeu demanar-los que marquin tot el lèxic referent al camp semàntic de la informàtica. Quant a l'estructura del text, podeu fer que la comentin i que diguin com s'organitza la informació.

Podeu fer fer els exercicis 17 del **Llibre d'exercicis**.

- C.** Feu que facin parella amb un company de l'altre grup i feu que s'expliquin els textos. Podeu donar-los un moment per tal que es planifiquin el discurs; podeu dir-los que detectin les paraules clau del text. Demaneu-los que emprin un registre formal. Feu que contrastin la imatge de la figura dels *hackers* que es dona en cada text i feu que subratllin els termes positius i negatius que hi ha per fer-hi referència. En acabat, feu que comentin en quina idea coincideixen tots dos textos. Feu una posada en comú amb el grup-classe i feu notar com es matisa el lèxic amb un propòsit determinat per parlar del mateix tema. També podeu demanar-los si coneixen *hackers* que hagin publicat informació compromesa sobre persones o sobre estats i feu que comentin si estan d'acord amb aquestes pràctiques o si hi estan en contra.

Podeu fer fer l'exercici 22 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS Coincideixen en la necessitat d'estar protegit.

- D.** En parelles, feu que es fixin en les formes destacades dels relatius dels textos de l'activitat **B** i demaneu-los que completin el quadre. Després, feu que comentin quin signe de puntuació porten sempre davant, això és, la coma. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu memòria que en la unitat anterior ja s'han treballat diversos usos de la coma. Feu-los notar, també, que en aquests casos la forma *que* mai no porta accent.

Podeu fer fer l'exercici 18 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

cosa	que
la qual	cosa

per	la qual	cosa
motiu	pel qual	
raó	per la qual	

Davant sempre duen: coma

- E.** En parelles, demaneu-los que subratllin l'antecedent dels relatius destacats de l'activitat **B** i feu que completin la informació que hi ha a continuació. Després, feu que diguin quines estructures hi ha en les llengües que coneixen amb aquesta mateixa funció. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu adreçar-los al Punt de suport. Feu-los notar la diferència en els usos i en les estructures que canvien segons quin sigui l'antecedent i el significat. Alhora, feu-los notar que sovint hi ha més d'una opció correcta en les oracions explicatives.
- Podeu fer fer l'exercici 19 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

L'antecedent d'aquests relatius és sempre

- una oració.
 un substantiu.

Utilitzem cosa que o la qual cosa quan volem expandir informació sobre l'acció de l'oració anterior.

Utilitzem per la qual cosa, motiu pel qual o raó per la qual quan volem introduir la conseqüència que comporta l'acció de l'oració anterior.

- F.** En parelles, feu que substitueixin els relatius destacats de l'activitat **B** per les construccions **i**, **això** o **i, per això**. Demaneu-los que comentin si conserven el mateix significat. Després, feu que comentin en quin registre s'utilitza cada construcció. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu-los notar que sí que es manté el mateix significat, però canvia el registre, atès que són formes menys complexes típiques de registres menys formals.
- Podeu fer fer els exercicis 20 i 21 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

1 ▶ i, això
▶ i, per això,

2 ▶ cosa que
▶ la qual cosa
▶ per la qual cosa
▶ motiu pel qual
▶ raó per la qual

2 registre formal

1 registre informal

- G.** En parelles, feu llegir el titular de la notícia que escoltaran i demaneu-los que facin hipòtesis sobre el contingut. Després, expliqueu-los que sentiran la notícia i feu que comprovin les seves hipòtesis. Poseu l'àudio una vegada. En acabat, feu que comentin quina visió de la figura del *hacker* es transmet. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar que es fixin en les paraules que s'utilitzen en la notícia i, si cal, torneu-la a escoltar.

- H.** En parelles, feu que llegeixin aquestes parts de frases, feu que es fixin en els relatius destacats i feu que les relacionin perquè tinguin significat. Després, escolteu un altre cop la notícia i demaneu-los que comprovin els resultats. Feu una posada en comú amb el grup-classe; podeu adreçar-los a les transcripcions, a la pàgina 210 del **Llibre de l'alumne**. Podeu demanar-los que marquin l'antecedent dels relatius. Podeu fer fer l'exercici 23 del **Llibre d'exercicis**, que pot servir com a model d'examen de comprensió escrita, ja que és una tipologia d'exercici que poden trobar a les proves oficials del nivell C1.

SOLUCIONS

1 La multinacional promou la contractació de <i>hackers</i> perquè millorin els sistemes informàtics, 2 L'empresa valora enormement l'esforç dels <i>hackers</i> per solucionar els forats de seguretat, 3 Els errors de seguretat localitzats eren importants,	3 la qual cosa afavoria que el sistema quedés infectat fàcilment per algun programa maliciós. 1 cosa que suposa pagar un preu molt elevat per aquesta protecció. 2 raó per la qual ha volgut recompensar-los amb escriure. ☐ per la qual cosa no han volgut pagar res als <i>hackers</i>.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, arran de la notícia de l'activitat **G**, demaneu-los que escriguin un comentari en el qual es defensi o es rebutgi la incorporació de *hackers* a les empreses. Feu que emprin el lèxic adequat que els permeti emfasitzar la visió positiva o negativa del seu comentari. Feu que emprin un registre formal. Podeu demanar que usin estructures per mostrar la seva opinió i que estructurin l'escrit en paràgrafs. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. Feu que contrastin el seu comentari amb el d'una altra parella; podeu fer que se'ls intercanviïn i que decideixin quin escrit mostra l'opinió global del grup-classe.

PUNT 3

Estimada burocràcia,

OBJECTIU

L'objectiu és aprendre a comentar entrebancs amb la burocràcia i a escriure una disculpa per un problema burocràtic. Alhora, es pretén activar estratègies d'escaneig d'informació a partir de diversos textos, així com estratègies de deducció de la correlació de verbs en les oracions condicionals i dels tractaments del destinatari (*vós, vostè i vosaltres*).

- A.** En parelles, digueu que llegeixin les bafarades següents i feu que diguin si les han sentit alguna vegada i en quin context. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu allargar l'activitat i demanar-los que comentin la seva experiència de tracte amb diferents administracions, per exemple.
- B.** En parelles, expliqueu que sentiran el testimoni de tres persones que han tingut una relació particular amb la burocràcia. Poseu l'àudio. Després, feu que comentin quina és la situació que troben més kafkiana. Assegureu-vos que entenen el concepte i demaneu que busquin expressions sinònimes. Després, feu que relacionin cada anècdota amb els comentaris escrits que han deixat alguns oients. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer que comentin el significat de «demà m'afaitaràs!». Feu que comentin si mai s'han trobat en una situació semblant.

SOLUCIONS

3 Això que ja no es puguin fer alguns tràmits presencialment és un malson per a molta gent. Si algú **hagués pensat** en la gent gran, **hauria vist** que moltes vegades cal mantenir el doble sistema, presencial i en línia, encara que això impliqui més paperassa.

2 En ple segle XXI i encara és impossible dur a terme el més fonamental dels nostres drets, votar! Un consell per a aquesta noia: si **haguessis agafat** un vol per venir cap aquí a votar, t'**hauries estalviat** els nervis, l'estrès i el mal humor! Això, sí, t'hauries gastat un dinerall! Sempre ens toca als contribuents espavilar-nos!!

1 Si **m'hagués passat** això a mi, **m'hauria indignat** moltíssim! Com pot ser que sigui el mateix usuari el que hagi de demostrar que no ha traspassat! És un error d'ells! I tot el paperam que haurà de fer, mare meva!

2 No podem confiar en res, ni en els buròcrates que gestionen les nostres dades! Si **haguessin fet** bé la seva feina, un cas com aquest no **hauria passat**! Algú, per error, va donar de baixa per defunció aquell pobre noi. Com pots donar per mort algú per error? Quin personal, increïble!

3 Si **ens haguéssim plantat** com a ciutadans, l'Administració **hauria hagut** de ser més curosa a l'hora d'implementar l'administració electrònica. No tothom té ni els mitjans ni els coneixements per fer els tràmits d'aquesta manera. I diuen que així es guanya en eficiència! Demà m'afaitaràs!

- C.** En parelles, feu que es fixin en la correlació verbal de les oracions condicionals destacades dels textos de l'activitat **B** i demaneu-los que marquin l'opció correcta pel que fa a l'ús. En acabat, feu que comentin com funciona aquesta estructura en alguna de les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Per tal de revisar les diverses correlacions temporals que s'han presentat al llarg del curs, podeu adreçar els alumnes a la pàgina 180 del Resum gramatical, al **Llibre de l'alumne**, i comparar les diverses opcions.

Podeu fer fer els exercicis 24 i 25 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

Les oracions de condicional **si + plusquamperfet de subjuntiu**, **condicional perfet** fan referència a:

- Una situació que podia haver-se produït en el passat, però que finalment no va tenir lloc.
- Una situació possible en el passat que no sabem si podria tenir lloc.

D. En parelles, demaneu que busquin als textos de l'activitat **B** els derivats dels mots del quadre i feu que en marquin el sufix que denota 'conjunt de'. Després, feu que anotin altres exemples similars. Com a curiositat, podeu explicar que el substantiu *jornal* ve del mot *jorn* (dia) i significa el que hom guanya per un dia de treball; per tant, és un derivat com els que hi ha a l'activitat. Després, feu que diguin com es formen aquests tipus de mots en alguna de les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

paper: ...paperassa, paperam...

diner: ...dineral

persona: ...personal

E. En parelles, escolteu l'àudio de l'activitat **B** un altre cop i demaneu-los que comentin què hauria passat si els testimonis no s'haguessin trobat en la situació que descriuen i què haurien fet ells en la seva situació. Feu llegir la bafarada com a exemple. Assegureu-vos que empen correctament les formes i les estructures del plusquamperfet de subjuntiu i del condicional perfet. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

F. En parelles, feu que comentin si s'han trobat mai que han hagut de fer alguna reclamació o queixa i la resposta no els ha ajudat a resoldre-la. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu que comentin quina postura van prendre davant d'aquest problema, per exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

G. En parelles, demaneu-los que llegeixin els textos en què s'expliquen dues queixes i feu que els relacionin amb la resposta corresponent. Després, feu que comentin si la resposta hi dona cap solució. Com a transició amb l'activitat següent, atureu-vos a comentar els formats i les estructures dels missatges, així com les fórmules d'encapçalament i de comiat. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

LES QUEIXES DELS CONSUMIDORS | Publicat: 13:22

2

Cada mes em carreguen al compte el rebut d'energia elèctrica d'un pis de lloguer que vaig deixar fa sis mesos i he d'anul·lar el cobrament. Quan parlo amb la companyia d'electricitat, em diuen que ja tenen constància del canvi de titular i que he de parlar amb el banc, i quan parlo amb el banc em diuen que és un problema de l'empresa elèctrica. MARTA OLLER

4

Fa quatre mesos que vam comprar un ventilador a una botiga en línia, que havia d'arribar al cap de deu dies. Com que la botiga no es fa responsable dels lliuraments, hem escrit a l'empresa transportista per reclamar el producte. Els hem hagut de donar tots els detalls: número de referència, data de compra, etc. ROSA ARUMÍ

H. En parelles, feu tornar a llegir les respostes de l'activitat anterior i demaneu-los que marquin el tractament que es fa servir en cadascuna. Podeu fer que subratllin en els textos de l'activitat anterior totes les formes que els han ajudat a determinar-ho. Després, feu que comentin quin tractament utilitzarien en aquestes situacions en alguna de les llengües que coneixen i analitzeu-ne les diferències, que poden traspuar, alhora, diferències culturals. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

	1	2	3	4
vós	☒	☐	☐	☐
vostè	☐	☒	☐	☐
vosaltres	☐	☐	☒	☐
vostès	☐	☐	☐	☒

Podeu fer fer l'exercici 26 del **Llibre d'exercicis**.

AGUANTAR-SE PER UN FIL

- I. En parelles, demaneu-los que es fixin en els elements que fan referència als diferents tractaments de les respostes de l'activitat **G** i demaneu-los que completin el quadre. Feu una posada en comú amb el grup-classe i destaqueu la diferència entre els tractaments.

Podeu fer fer els exercicis 27 i 29 del **Llibre d'exercicis**. Podeu fer fer l'exercici 28 del **Llibre d'exercicis**, que pot servir com a model d'examen de comprensió escrita, ja que és una tipologia d'exercici que poden trobar a les proves oficials del nivell C1.

SOLUCIONS

Tractament del destinatari	Formes dels pronoms quan es dirigeixen al destinatari	Persona verbal quan es refereix als destinataris
vós / vosaltres	vostra, us, -vos	2a persona del plural (hàgiu fet)
vostè	li, -la seva, -se	3a persona del singular (està, hauria d'adreçar-se)
vostès	els, -los, seva, es	3a persona del plural: tenen, faciliten, posin, van fer, necessitin

TASCA INTERMÈDIA

Demaneu als alumnes que sentin el testimoni d'una família que no pot aconseguir hora per portar el cotxe a desballestar. Després, feu que escriguin una resposta de disculpa que sigui força desorientadora i rocambolesca. Podeu dir que escriguin unes 150 paraules. Feu que segueixin l'estructura dels textos de l'activitat **G**. Demaneu-los, també, que emprin connectors. Recordeu que han de fer una revisió del text per comprovar que el tractament sigui coherent, que la informació estigui ordenada, que l'encapçalament i el comiat siguin adequats, que no hi hagi errors ortogràfics ni morfosintàctics, etc. Feu que llegeixin les respostes dels altres companys i demaneu-los que seleccionin la resposta més inversemblant. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

PUNT SOCIOCULTURAL

OBJECTIU

L'objectiu és introduir la figura i la tasca d'Arcadi Oliveres mentre activen estratègies de comprensió lectora.

Empremtes que perduren

- A.** En parelles, feu llegir algunes declaracions d'Arcadi Oliveres i demaneu-los que diguin quina mena de persona s'imaginarien que devia ser. Es poden ajudar amb la fotografia. Feu llegir la bafarada com a exemple. Podeu fer comentar si coneixien ja el professor Oliveres, per exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
- B.** En parelles, feu llegir el text biogràfic i demaneu-los que el contrastin amb les seves hipòtesis de com s'havien imaginat Arcadi Oliveres. Feu que comentin si comparteixen algunes de les idees de l'economista. Si voleu allargar l'activitat, podeu projectar el web següent: <https://www.justiciaipau.org/arcadi-oliveres-boadella> en què hi ha més informació sobre les idees d'Arcadi Oliveres. Feu una posada en comú amb el grup-classe.
- C.** Arcadi Oliveres va estar implicat en moltes campanyes, com les de la llista. En grups de tres o quatre alumnes, feu que es reparteixin les campanyes i que en busquin informació a la xarxa. Després, feu que s'expliquin la informació que han recollit. Finalment, digueu que comentin en quina campanya els hauria agradat participar. Feu una posada en comú amb tot el grup-classe. Podeu allargar l'activitat i demanar als alumnes que diguin altres campanyes similars que coneguin d'altres llocs.
- D.** En grups de tres o quatre alumnes, feu que busquin informació d'una persona que hagi sigut referent en algun àmbit social concret (ecologisme, feminisme, pacifisme, etc.) i demaneu-los que en facin una presentació escrita, visualment atractiva. Animeu-los a emprar programes informàtics i eines TIC. Passeu per l'aula per resoldre dubtes lingüístics. En acabat, feu que cada grup faci la presentació davant del grup-classe.

PUNT DE SUPORT

LÈXIC

- Demaneu als alumnes que escriguin al voltant del cercle paraules del camp semàntic dels diners. Hi poden afegir més fletxes. Podeu fer que comparin el seu mapa conceptual amb el d'un company. Feu una posada en comú.
- Demaneu als aprenents que completin les combinacions amb el lèxic que coneixen. Podeu suggerir-los que busquin alguna combinació als textos de la unitat. Feu una posada en comú.

SOLUCIONS

- ERRADICAR** ..... la pobresa, les desigualtats, la fam...
- CONSTATAR** ..... els privilegis, les contradiccions...
- EXCLOURE** ..... els immigrants, la gent gran, els nousvinguts...
- IMPLEMENTAR** ..... mesures, la renda bàsica, l'administració electrònica...

FONÈTICA

- En parelles, feu llegir les paraules següents en veu alta i demaneu-los que subratllin les que tinguin el so [h], això és, quan la hac no sigui muda. Després, poseu l'àudio, feu que l'escoltin i que comprovin els resultats. Si cal, feu que tornin a repetir en veu alta aquests mots. Podeu explicar-los que si mai tenen dubtes sobre com es pronuncia un mot, recordeu-los que poden buscar-lo al *Diccionari de dubtes del català oral* (DDCOR). També, si voleu, podeu projectar la fitxa següent: <https://www.llengua.info/ddcor/main.php> del DDCOR i comentar-la conjuntament.

SOLUCIONS

1. hacker	6. hiperèmia
2. harakiri	7. handbol
3. hàndicap	8. hámster
4. hip-hop	9. haixix
5. halar	10. hoquei

- En parelles, demaneu-los que completin les frases amb l'article definit o amb la preposició. Després, poseu l'àudio i feu que comprovin si ho han fet bé. En acabat, demaneu-los que dedueixin la norma d'apostrofació de l'article i la preposició que s'hi aplica. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu que s'adonin que si la hac és aspirada, no s'apostrofa.

SOLUCIONS

- Vaig veure tot el partit ...d'... handbol.
- Vam visitar el barri .de... Harlem.
- ..El... hobby que més li agrada és dibuixar.
- ..L'..... hoquei sobre herba és un esport molt complet.
- No suportó ...el... hip-hop.
- ..La... hacker que ha contractat l'empresa és catalana.
- S'ha mort ..el... hámster que teníem.
- En aquesta part del palau hi vivia l'. harem.

- En parelles, poseu l'àudio i feu escoltar les paraules següents. Demaneu-los que es fixin en el so de les lletres b i g. En acabat, feu que comentin en quins casos senten [bb] o [gg]. Feu que es fixin en els sons que hi ha al voltant d'aquestes lletres. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu explicar-los que aquest fenomen fonètic s'anomena geminació i podeu projectar aquesta fitxa de l'ÉsAdir (https://esadir.cat/gramatica/criteris/cons_bgl).

SOLUCIONS

☐ 1. pobres	☐ 6. objecció
☒ 2. pobles	☐ 7. obra
☐ 3. malgrat	☒ 8. increïble
☒ 4. segle	☐ 9. migració
☐ 5. segment	☒ 10. reglament

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

- A.** En primer lloc, en grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que facin una pluja d'idees sobre accions per fer un món més just i equitatiu. Demaneu-los que en prenguin nota. Feu que pensin propostes sense cap mena de límit.
- B.** En segon lloc, demaneu-los que elaborin el pòster de la seva proposta per presentar en un congrés. Expliqueu-los que hi ha d'haver el títol, l'objectiu i les propostes que portarien a terme. Si voleu, també els podeu dir que expliquin com ho farien (la metodologia) o que aportin dades. Feu que tinguin en compte que un pòster ha de tenir molts elements visuals per ser atractiu.
- C.** En tercer lloc, demaneu-los que preparin el guió de l'exposició oral del pòster. Feu-los memòria que han de captar l'atenció de qui els escolta; per tant, han de ser clars i directes, i la informació que han de donar ha d'estar ben estructurada. Alhora, han d'emprar el registre formal.
- D.** En quart lloc, feu que pengin tots els pòsters de la classe. Digueu que un representant de cada grup es quedi al costat del seu pòster per explicar-lo. Animeu-los a controlar els aspectes extralingüístics, això és, que no gesticulin en excés, que no vacil·lin, etc. La resta de la classe ha de visitar els diferents pòsters mentre fan preguntes i comentaris del que s'hi explica. En acabat, feu que decideixin quina és la proposta que més els ha atret i feu que justifiquin la seva elecció.

TASCA INDIVIDUAL

- A.** Primer, demaneu-los que pensin en una experiència negativa que hagin tingut amb la burocràcia o amb la ciberdelinqüència. Si no n'han tingut cap, demaneu-los que pensin en algú que sí que n'hagi tingut alguna.
- B.** Segon, feu que escriguin un text en el qual es descrigui la situació que es va produir i com es va resoldre. Podeu fer que escriguin unes 200 paraules. Amb un company, feu que revisin el text que ha escrit cadascú: feu que es fixin en els aspectes ortogràfics i morfosintàctics i demaneu-los que comprovin que la riquesa lèxica sigui adequada al registre del text. Alhora, feu que revisin la puntuació i l'estructura del text.
- C.** Tercer, un cop revisat el text amb el company, feu que l'esmenin amb els suggeriments rebuts i feu que el comparteixin amb la classe. Animeu-los a acompanyar el text amb una imatge que il·lustri l'emoció del moment. Feu que comparteixin el text a l'aula virtual.
- D.** En darrer lloc, feu que llegeixin les experiències que han escrit els companys i demaneu-los que escriguin un comentari d'un es 100 paraules en el qual expliquin què haurien fet en la mateixa situació.

Fem balanç

- 1.** Un cop realitzades la tasca col·lectiva i la tasca individual, demaneu als aprenents que reflexionin sobre els punts que han après. Feu-los llegir els tres ítems que apareixen a la taula d'avaluació. Demaneu-los que marquin el «cor» en el cas que considerin que saben realitzar tranquil·lament / perfectament la funció comunicativa que s'esmenta; la «cara somrient» en el cas que considerin que han après i poden realitzar la funció comunicativa, encara que sigui amb algunes incerteses; la «cara trista» en el cas que creguin que encara els falta treballar per poder assolir la funció comunicativa. Segurament haureu d'ajudar els alumnes a entendre les funcions comunicatives. Podeu donar-los exemples de les funcions.
- 2.** Demaneu als aprenents que comentin la tasca. A l'apartat amb la cara somrient els alumnes hauran d'afegir els comentaris positius sobre la tasca: què els ha agradat, què ha resultat fàcil, els aspectes que consideren útils i funcionals, etc. En canvi, a l'apartat amb la cara trista, els alumnes hi hauran d'escriure què no els ha agradat, què millorarien, tant de la tasca com de la seva execució, i quins aspectes consideren innecessaris.
- 3.** Comenteu als alumnes que hauran d'avaluar els resultats de la tasca individual d'un dels companys. Llegiu els tres criteris d'avaluació a l'aula per assegurar-vos que els alumnes els entenen. L'objectiu és que reflexionin sobre el resultat obtingut i siguin conscients que hi ha uns criteris perquè la tasca tingui èxit. Un cop hagin fet l'avaluació, deixeu que la comparteixin entre ells.

L'ofici de viure

PUNT DE PARTIDA

Necessito ajuda

OBJECTIU

L'objectiu és ser capaç de parlar i reflexionar sobre els àmbits en què podem demanar ajuda i quins són els punts febles de la societat.

- A.** En parelles, feu llegir els títols dels llibres i demaneu-los que els classifiquin segons els temes del quadre. Després, demaneu-los que comentin si n'hi ha cap que els agradaria llegir. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu demanar-los si creuen que han de formar-se en algun dels camps llistats a la taula i per què. També podeu preguntar al grup-classe per què creuen que aquest tipus de llibres tenen tant èxit.

SOLUCIONS

SALUT I BENESTAR	Saludablement: canviar d'hàbits no costa / El plaer de dormir / Menjar per ser millors / Les ulleres de la felicitat
ECONOMIA I NEGOCIS	El líder que no té càrrec / Com organitzar la teva vida financera / L'art d'emprendre: idees per dissenyar el teu negoci
AUTOESTIMA I SUPERACIÓ PERSONAL	Com superar la crisi dels quaranta / El poder de confiar en tu Estima't molt

- B.** En parelles, demaneu-los que observin les fotografies i feu que diguin de quin llibre de l'activitat **A** podrien ser la coberta. En acabat, feu que en justifiquin la tria. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar que s'inventin algun títol per a alguna coberta.
- C.** En parelles, feu que comentin si han llegit mai algun llibre d'autoajuda o coneixen algú que n'hagi llegit cap. Feu que expliquin si l'hi aconsellarien. Després, feu que comentin quins temes els interesses més i per què. Feu llegir la bafarada com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe i decidiu quins són els temes que preocupen més.

PUNT 1

OBJECTIU

L'objectiu és ser capaç de comentar els hàbits de son i els diversos horaris que hi ha en els diferents països, mitjançant estratègies de comprensió lectora. Alhora, es treballen les formes dels adjectius i dels participis que complementen dos o més noms i la forma dels noms col·lectius.

Anar curts de son

A. Demaneu als alumnes que llegeixin el títol del punt i que diguin si entenen el significat de l'expressió *anar curts de son*. En parelles, feu llegir les bafarades següents i feu que en comentin també el significat. Després, feu que diguin si se n'identifiquen amb cap. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los si coneixen cap expressió que signifiqui el contrari de *dormir com un soc*. Podeu fer que la busquin a la xarxa o comentar que es tracta de *dormir com les llebres*, això és, dormir amb un son lleuger, amb facilitat per despertar-se.

Podeu dir-los que pensin quina és la diferència de significat entre *el son* i *la son* i demaneu-los que busquin contextos per utilitzar totes dues formes. Si no saben fer-ne la distinció, feu que consultin un diccionari i comenteu-ho. Després demaneu-los si coneixen altres noms que canvien el significat segons si són masculins o femenins.

Podeu fer fer els exercicis 1, 2, 3, 4 i 5 del **Llibre d'exercicis**.

B. Digueu als alumnes que mirin l'article i demaneu-los quina part hi falta (el títol). En parelles, feu que llegeixin el text i demaneu-los que hi col·loquin els fragments que hi falten. Després, demaneu-los que escriguin un títol i un subtítol que s'hi adequin, i feu que els comparin amb els dels altres companys. Demaneu-los en quina publicació podríem trobar un text com aquest i que justifiquin les seves respostes. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si voleu, podeu allargar l'activitat i demanar-los que escriguin un resum del text (d'unes 50 paraules) i que marquin quatre paraules clau de l'article. Abans d'escriure el resum, podeu demanar-los que l'expliquin oralment. Podeu demanar quin tipus de lèxic abunda en aquest article, això és, lèxic tècnic del camp de la medicina. Feu que s'adonin que el mot *son* pot ser femení o masculí, segons el significat, com han vist a l'activitat anterior.

SOLUCIONS

El son és l'estat de repòs —natural i necessari— del cos i de la ment, en què la consciència se suspèn totalment o parcialment i l'activitat sensorial disminueix. Avui en dia vivim amb molt d'estrès i amb moltes presses, i estem permanentment en contacte amb dispositius que emeten llum artificial i mouen una gran quantitat d'informació que fan que els nostres ritmes circadianis es desregulin. Mentre dormim, la resposta als estímuls externs és mínima —si més no als estímuls més suaus— però, malgrat l'estat d'inconsciència relativa —que té **una tasca i una funció decisives**—, el nivell d'activitat cerebral es manté alt. Durant el son es produeixen un conjunt de processos imprescindibles per al manteniment de **l'equilibri i l'estabilitat interns** dels diversos sistemes del cos, que vetllen perquè el nostre organisme funcioni correctament.

David Bueno. Ara (adaptació)

La inactivitat muscular durant algunes fases del son permet estimular la formació de noves cèl·lules musculars i reparar les fibres que s'han trencat. Contràriament, **un reparament i una regeneració deficitaris** del sistema muscular i esquelètic afavoreixen l'aparició de dolor a diverses parts del cos i poden agreujar malalties com la fibromiàlgia o la fatiga crònica.

Els desequilibris hormonals causats per l'insomni perjudiquen el funcionament psicològic i això afecta negativament l'estat d'ànim i pot provocar episodis de tristesa i depressió. A més, també s'alteren altres hormones relacionades amb el nostre metabolisme, com per exemple la insulina, que propicia l'aparició de trastorns metabòlics com la diabetis, l'obesitat i la hipertensió. ②

Durant el son, el sistema immunitari també aprofita l'energia metabòlica disponible per regenerar-se i intensifica les seves funcions per lluitar contra les toxines, els gèrmens i els virus. ③

El son es correlaciona també amb canvis en **l'organització i l'estructura cerebrals**, repara la integritat neuronal i fa que es consolidi tot el que hem après durant la vigília, fet que allibera la memòria a curt termini i permet al cervell aprofitar-ho per fer relacions amb altres experiències anteriors. ④

- C.** En parelles, demaneu-los que es fixin en les parts destacades al text de l'activitat anterior i feu que completin la norma. En acabat, feu que comentin si funciona de la mateixa manera en les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu demanar-los que reflexionin per què creuen que cal fer el plural de l'adjectiu i el participi en aquests casos. Alhora, feu que s'adonin que es concorda en masculí perquè el masculí és, també, el gènere neutre en català. Podeu aprofitar aquest apunt, si ho creieu convenient, per obrir el debat sobre el desdoblament en català. Podeu fer que llegeixin i comentin l'article de la professora Carme Junyent al diari Ara: https://llegim.ara.cat/entrevistes/carme-junyent-gran-problema-llengua-inclusiva-realitat-discrimina-dones-linguistes-som-moltes-eumo-editorial_128_4110523.html.

Podeu fer fer l'exercici 6 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

Els adjectius i participis que complementen dos o més noms coordinats van en **singular** / **plural** i concorden amb el gènere dels noms. Si els noms són de gènere diferent, la concordança es fa en **masculí** / **femení**.

- D.** En parelles, demaneu-los que observin el gràfic i feu que diguin com interpreten les dades que ens proporciona. A continuació, feu que comentin si hi ha res que els cridi l'atenció. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu proposar-los que facin un comentari per cada tema que s'analitza i que facin comparacions entre els països. Podeu fer que determinin quin país té uns hàbits més saludables de descans; si creuen que l'eficiència al treball va cenyida a les hores que passes al lloc de feina; els horaris de feina, el temps que es dedica als àpats o a l'ús dels mitjans de comunicació, etc.

- E.** En parelles, feu que llegeixin els comentaris sobre el gràfic anterior i que diguin a quin país o països fan referència. Després, feu que comentin els horaris d'altres països que coneguin que no apareguin al gràfic. Si cal, podeu fer que en busquin informació a la xarxa. També podeu fer que es fixin en els connectors i en les estructures que es fan servir per opinar. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS 1. Catalunya; 2. Suècia / Alemanya; 3. Catalunya; 4. Itàlia

- F.** En parelles, feu que busquin als textos de l'activitat anterior les expressions corresponents a les definicions del quadre. Després, feu que comentin si en coneixen de similars en alguna altra llengua. Feu una posada en comú amb la resta del grup-classe.

Podeu demanar-los en quin registre convé emprar aquestes expressions.

Podeu fer fer l'exercici 7 del **Llibre d'exercicis**.

- G.** En parelles, feu que es fixin en els subjectes col·lectius destacats de l'activitat **E**. Demaneu-los que marquin els verbs amb els quals concorden i feu que completin la norma. Després, feu que comentin com funciona aquesta concordança en alguna de les llengües que coneixen. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Podeu fer fer l'exercici 8 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

molt tard = a tres quarts de quinze.....
 tenir molta son = tenen una son que no s'hi veuen.....
 com a màxim = a tot estirar.....
 espavilar-se = treure's la son de les orelles.....

SOLUCIONS

En general, els noms col·lectius en funció de subjecte concorden en **singular** / **plural** amb el verb. Tanmateix, el verb també pot concordar en **singular** / **plural**, sobretot quan el verb no segueix immediatament el subjecte.

TASCA INTERMÈDIA

En grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que elaborin un gràfic amb una proposta del seu horari ideal. Podeu fer que tinguin en compte els ítems del gràfic de l'activitat **D**. Després, feu que organitzin una taula rodona amb un representant de cada grup. Tot seguit, demaneu-los que presentin les propostes als companys i feu que les debatin. Finalment, demaneu-los que facin una versió de l'horari ideal satisfactòria per a tothom.

PUNT 2

OBJECTIU

L'objectiu és aprendre a preparar una intervenció per a un debat i s'introdueixen estructures característiques d'aquest diàleg. També, es treballa els usos de *prou* i de *pas*.

Felicitat d'aparador

- A.** Demaneu als alumnes que llegeixin el títol del punt i que diguin quin serà el tema del punt. En acabat, en parelles, feu llegir els conceptes de la llista del quadre groc i demaneu-los que valorin quina importància tenen per a la seva felicitat. Després, feu que comparin la seva valoració amb la del company. Feu llegir les bafarades com a exemple. Feu una posada en comú amb el grup-classe i demaneu-los que comentin quines altres coses els fan feliços.

Podeu fer que diguin si creuen que aquestes prioritats poden canviar segons la cultura o l'edat, per exemple. També, pregunteu-los si creuen que haurien valorat aquestes prioritats de la mateixa manera fa cinc anys, per exemple.

- B.** En parelles, demaneu-los que llegeixin el resum d'un fragment d'una entrevista a la filòsofa Marina Garcés sobre felicitat i xarxes socials. Feu que comentin si hi estan d'acord i demaneu-los que diguin quina és la seva experiència amb les xarxes socials. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Abans de la lectura, si ho creieu oportú, podeu presentar la filòsofa per contextualitzar el text.

Podeu demanar-los que diguin l'antecedent en l'oració «però no ens en sabem desempallegar». Si voleu allargar l'activitat, podeu estirar del fil i fer que visualitzin alguna de les converses d'aquesta professora amb altres professionals (<https://www.cccb.org/ca/participants/fitxa/marina-garces/11956>).

Podeu fer fer els exercicis 9 i 10 del **Llibre d'exercicis**, per ampliar el lèxic del camp semàntic dels sentiments.

- C.** Expliqueu-los que, arran del tema del text de l'activitat anterior, s'ha organitzat un debat al voltant de si la felicitat que mostra la gent a les xarxes socials és real o fingida. Expliqueu-los que sentiran tres posicions diferents sobre el tema i feu que diguin a quin dels participants del debat correspon cada punt de vista (Enric Climent, Mariona Verdés o Helena Rius). Poseu l'àudio una vegada. Si voleu, podeu fer la posada en comú des de les transcripcions, a les pàgines 211, 212 i 213 del **Llibre de l'alumne**. Feu que comentin les solucions amb la parella. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar-los que comentin amb quina postura se senten més identificats, per exemple.

Podeu fer fer l'exercici 13 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

	ENRIC CLIMENT	MARIONA VERDÉS	HELENA RIUS
La felicitat que trobem a través de les xarxes és autèntica i no és efímera, perquè la felicitat es compon de molts petits moments de plaer que compartim amb altres persones, encara que sigui virtualment.	☒	☐	☐
La felicitat és una actitud que va de dins cap enfora i es defineix en l'amor, un amor que podem trobar a qualsevol lloc i que hem de compartir, encara que sigui una felicitat una mica distorsionada.	☐	☐	☒
La felicitat que es mostra a les xarxes és només aparença i en dona una visió errònia, perquè invisibilitza les adversitats de la vida i, fins i tot, les penalitza.	☐	☒	☐

D. En parelles, feu que es fixin en els usos de *prou* al text de l'activitat **B** i al debat de l'activitat **C** (si voleu, podeu adreçar els alumnes a les transcripcions, a les pàgines 211, 212 i 213 del **Llibre de l'alumne**) i feu que busquin un exemple per a cadascun dels significats del quadre. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer que comentin quins mots empren en les llengües que coneixen per designar aquests usos. Si voleu allargar l'activitat, podeu adreçar-los a l'enllaç <https://blocs.mesvilaweb.cat/jbadia/salvem-el-prou/> en què es comenten els diversos usos de *prou*.

Si ho creieu oportú, podeu fer fer els exercicis 11 i 12 del **Llibre d'exercicis** abans de fer l'anàlisi dels textos de l'activitat **B** i **C** perquè són més guiats.

SOLUCIONS

1. en quantitat suficient: ...que no som prou feliços, les coses no ens van prou bé, amb prou feines, un concepte prou difícil, no sé si m'explico prou bé
2. ben cert que, és clar que: prou que sabem, prou que ho sabem
3. no més: hem de dir prou a aquesta esclavitud, prou, ja està bé!
4. sí, d'acord, bé, cert: Prou! Endavant

E. En parelles, feu llegir les frases extretes del debat de l'activitat **C** i feu que les relacionin amb la funció corresponent, que tenen a la llista de la dreta. Després, expliqueu-los que sentiran un altre cop el debat per tenir més context. Poseu l'àudio una vegada. Tot seguit, demaneu-los que escriguin altres frases per a cada funció i feu que les comparin amb les d'una altra parella. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Aproveu les transcripcions per fer una anàlisi d'altres estructures que apareixen al debat.

Podeu fer fer els exercicis 14 i 16 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

- ③ M'enteneu, oi?
- ① Com molt bé has dit...
- ② Potser m'has mal interpretat, perquè...
- ① Coincidiràs amb mi que...
- ① Per dir-ho amb les seves paraules...
- ③ És això el que vols dir?
- ② Perdona que et contradigui, però...
- ③ No sé si m'explico prou bé.
- ② És molt interessant el que dieu, però...
- ① Estaràs d'acord amb mi...
- ③ No voldria pas que em mal interpretéssiu.

F. En parelles, demaneu-los que llegeixin les següents intervencions i que diguin quina persona del debat les hauria pogut fer. Feu que comparin les respostes amb les d'una altra parella i demaneu que en justifiquin la tria. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

- ▶ No, no soc pas una persona solitària, però crec que la felicitat també és saber estar sol. *Mariona Verdés*
- ▶ Ensenyar les vergonyes? No deus pas insinuar que soc una persona exhibicionista perquè m'agrada penjar fotos a Instagram? *Enric Climent*
- ▶ No us discutiu pas, ara! Tinguem el debat en pau. Voleu afegir res més? *moderador*
- ▶ Parles només de felicitat aparent i no pas d'amor, si ho he entès bé. I per a mi l'amor és l'essència de la felicitat. *Helena Rius*

- G.** En parelles, demaneu-los que es fixin en l'adverbi *pas* destacat a les frases negatives de l'activitat anterior i feu que comentin quin matís de significat hi aporta. Tot seguit, demaneu-los que diguin com s'expressa això en altres llengües que coneixen. Feu-los notar que aquesta partícula sempre va acompanyada amb l'adverbi *no*. Podeu adreçar els alumnes al capítol de la *GIEC* https://geiec.iec.cat/capitol_veure.asp?id_gelc=214&capitol=32.

Podeu fer fer l'exercici 15 del **Llibre d'exercicis**.

TASCA INTERMÈDIA

En parelles, demaneu-los que preparin una intervenció oral per participar al programa radiofònic *Espai de debat* de l'activitat **C** en què donin la seva opinió a partir de les diferents posicions que han aparegut sobre si tot allò que veiem a les xarxes socials és felicitat autèntica. Podeu dir-los que creïn una intervenció d'uns 5 minuts de durada en total. Demaneu-los que facin un guió o un esquema. Feu que assagin la intervenció, demaneu-los que l'enregistrin i la comparteixin amb els companys a través de l'aula virtual. En els exàmens oficials de certificació del nivell C1, a la part d'expressió oral, hi pot haver un exercici semblant a aquest. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

PUNT 3

L'eufemisme de la senectut

OBJECTIU

L'objectiu és aprendre a escriure un text argumentatiu sobre la senectut i la visió que se'n té avui en dia, mentre activen estratègies de comprensió lectora. Els textos input serveixen perquè els alumnes vegin arguments sobre la vellesa que poden utilitzar per resoldre la tasca intermèdia. També es pretén que els alumnes aprenguin a detectar la lògica discursiva d'un text i les estratègies retòriques. Alhora, s'introdueix lèxic sobre el camp semàntic de la vellesa i llatínismes per enriquir un text.

- A.** En grups de tres o quatre aprenents, feu llegir el títol del punt, *L'eufemisme de la senectut*, i feu una llista de paraules o combinacions lèxiques que s'hi puguin relacionar. Després, feu que comparin la llista amb la dels altres grups i demaneu-los que comentin si les paraules connoten positivitat o negativitat. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Animeu-los a crear una llista amb el camp semàntic de la senectut, ja que els farà falta per a la Tasca intermèdia.
- B.** En parelles, feu llegir els fragments següents, demaneu-los que escriguin el tema general de què tracten tots i feu que comparin la seva elecció amb la d'una altra parella. Si voleu, demaneu-los que detectin tres o quatre paraules clau dels fragments. Després, feu que escriguin el número de l'aspecte específic del quadre al qual fa referència cada fragment. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu notar que d'un mateix tema hi pot haver subtemes o diferents aspectes per tractar el tema principal. També podeu demanar que afegeixin a la llista del camp semàntic les paraules del text que s'hi adiuen. Si voleu allargar l'activitat, podeu fer visualitzar el vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=3zx-HnTCqTY> en què diverses persones comenten què és la discriminació per edat, ja sigui per ser considerat massa jove o massa gran. També, podeu aprofitar per recomanar-los la novel·la *Tàndem*, de Maria Barbal, en què es tracten molts del temes que apareixen al text. Podeu fer-los llegir la ressenya del llibre (https://llegim.ara.cat/critiques-literaries/l-amor-no-edat-tandem-maria-barbal_1_4015183.html).

Podeu fer fer els exercicis 17 i 18 del **Llibre d'exercicis**.

SOLUCIONS

- 2 Tenim un repte quant al tracte a les persones grans: no relacionar la precarització de la salut amb una pèrdua d'independència. «La dependència funcional no ha d'implicar pèrdua de llibertat», afirma la doctora en psicologia Mercè Pérez Salanova.
- 3 Tot i que la franja d'edat que fa servir menys els mitjans de comunicació digital és el de la gent gran, també és el segment en el qual més creix l'adopció d'aquestes eines i, per tant, on hi ha més recorregut per explorar.
- 1 Elevar el to de veu, utilitzar frases simples, curtes i poc complexes, o termes exageradament afectuosos, és un tracte inadequat que no ajuda a preservar l'amor propi de les persones grans.
- 1 Hi ha sectors que exploten les pors naturals i les vergonyes induïdes per encolomar-nos solucions miraculoses al pas del temps: cirurgia estètica, productes antienvelliment, rutines extenuants.
- 2 L'edatisme —el conjunt de prejudicis negatius i pràctiques discriminatòries i infantilitzadores cap a les persones d'edat avançada— mina el respecte envers les persones d'aquesta franja d'edat.
- 3 No és l'edat el que explica l'ansietat a l'hora d'utilitzar les xarxes i els dispositius electrònics, sinó l'experiència d'ús i l'ajuda de la comunitat. Com més experiència i més disponibilitat d'un sistema de suport, menor és la sensació d'ansietat.
- 1 La tendència a l'alça en el culte a la joventut indica que s'entén aquest concepte com un mèrit i no com una circumstància. Hem donat via lliure al negoci d'envellir bé: dissimular, competir, gastar.
- 1 El principal perjudicat d'aquesta pressió social és el públic femení. Ja ho deia la novel·lista Susan Sontag: «Els homes maduren, les dones envelleixen.»
- 3 Iniciatives com la del pensionista Miguel San Juan —que va iniciar la campanya «Soc gran, no idiota» contra l'exclusió digital de la gent gran per part de les entitats bancàries— lluiten per un tracte més humà, no mediatitzat per les aplicacions en línia, i sense paternalismes.

C. En parelles, demaneu-los que triïn l'opció que resumeix millor la tesi que es desprèn del conjunt de fragments de l'activitat anterior. Després, feu que expliquin la diferència entre el tema i la tesi d'un text. Podeu proposar que diguin el tema del text, per tal d'assegurar-vos que han copsat correctament la diferència entre aquests dos termes. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu demanar que posin altres exemples de tema i tesi per assegurar-vos que els alumnes entenen els conceptes.

SOLUCIONS

- La manera actual d'entendre la senectut simplifica l'heterogeneïtat humana i comporta l'esborrament de l'espai propi d'un col·lectiu social a qui s'acaba tractant amb indulgència.
- La visió negativa de la gent gran en l'actualitat s'explica per les imposicions del sistema econòmic vigent, i els seus deixos infantilitzadors i homogeneïtzadors pel que fa a molts àmbits de la vida quotidiana.
- L'aproximació contemporània a la vellesa és desencertada en tant que es presenta de manera eufemística, se n'intenten amagar les realitats biològiques i es recorre a una sobreprotecció que pot arribar a ser condescendent.

D. En parelles, feu llegir els paràgrafs següents, referents a un altre aspecte dels tractats a l'activitat **B** sobre la vellesa, i feu que escriguin en quin ordre apareixen les informacions que hi ha a sota dels textos. Després, demaneu-los que relacionin cada paràgraf amb la lògica discursiva corresponent i feu que comentin quin creuen que té un efecte persuasiu més fort. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Reviseu els conceptes lligats a la lògica discursiva i els elements de cohesió que s'empren per unir les idees i crear un text coherent. L'objectiu és donar als alumnes estratègies per organitzar les informacions en un text segons les intencions que volen donar-hi.

SOLUCIONS

	TEXT 1	TEXT 2
La idea de l'obsolescència laboral obre pas a l'aïllament de les persones grans.	2	3
Es produeix una equiparació entre la jubilació i la manca de productivitat.	1	1
Amb l'augment de l'esperança de vida, cal promoure la inclusió i un rol actiu de la gent gran.	3	2

LÒGICA DISCURSIVA Proposta d'actuació - efecte - causa Causa - efecte - proposta d'actuació

E. En parelles, demaneu-los que es fixin en les expressions destacades al text de l'activitat anterior i demaneu-los que en busquin el significat, si no el coneixen. Després, feu que comentin en quina llengua estan escrites, en quin registre s'utilitzen expressions com aquestes i quin efecte generen al text. Tot seguit, feu que comentin si en coneixen més. Podeu demanar-los que en facin una llista. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Feu-los notar que emprar llatinismes aporta formalitat al text. Si voleu, podeu projectar les llistes següents en què hi ha locucions llatines i el seu significat: <http://www.xtec.cat/~sgiral/labyrinthus/roma/lingua/locutio.htm>; https://educaciodigital.cat/ioc-batx/moodle/pluginfile.php/8816/mod_page/content/41/Llatinismes_i_expressions_llatines.pdf.

Podeu fer fer els exercicis 19 i 20 del **Llibre d'exercicis**.

F. En parelles, expliqueu-los que sentiran uns àudios i demaneu-los que identifiquin si es tracta de fragments corresponents a la introducció o a la conclusió d'un text. Abans podeu demanar que diguin quines característiques pot tenir una introducció i una conclusió.

Després, feu llegir la llista de diferents estratègies retòriques i demaneu-los que marquin en quins fragments apareixen. Feu escoltar els àudios un altre cop i feu una posada en comú amb el grup-classe.

Si voleu allargar l'activitat, podeu fer que responguin algun dels comentaris, les transcripcions dels quals són a la pàgina 213, al **Llibre de l'alumne**. Demaneu-los si, conscientment, empen alguna d'aquestes estratègies a l'hora de produir textos i, si no n'és el cas, animeu-los a emprar-los. També podeu demanar-los que marquin la lògica discursiva de cada intervenció.

SOLUCIONS

		1	2	3	4	ESTRATÈGIES RETÒRIQUES
	INTRODUCCIÓ	☒	☐	☐	☐	Pregunta d'introducció del tema i del debat
	CONCLUSIÓ	☐	☐	☐	☒	Definició del terme central del text
1		☒	☐	☐	☐	Ús de citacions
2		☐	☐	☒	☐	Jocs de paraules homòfones
3		☐	☒	☐	☐	Analogia amb els conceptes i imatges d'una realitat comparable
4		☒	☒	☐	☐	Repetició d'estructures sintàctiques paral·leles amb petits canvis
		☒	☐	☐	☐	Inclusió deliberada de mots impropis del registre formal
		☐	☒	☐	☐	Avançament de la tesi a través d'una frase contundent

Abans de fer la Tasca intermèdia, podeu demanar als alumnes que busquin els connectors que apareixen als textos d'aquest punt. Podeu aprofitar per fer un repàs dels connectors i fer fer els exercicis 21, 22 i 23 del **Llibre d'exercicis**.

També podeu fer ara els exercicis 24, 25, 26, 27, 28, 29 i 30 del **Llibre d'exercicis** com a seqüència didàctica de com estructurar un article d'opinió, ja que els exercicis estan pautats i articulats perquè l'alumne treballi totes les estratègies que ha vist al **Llibre de l'alumne**. Recordeu als alumnes que un cop hagin escrit els textos, facin sempre una revisió dels aspectes formals: ortogràfics, morfosintàctics, de puntuació, etc.

Per acabar, després d'haver fet la Tasca intermèdia, podeu fer fer els exercicis 31 i 32 del **Llibre d'exercicis** com a avaluació. Recordeu als alumnes que aquests dos exercicis serveixen com a model d'examen d'expressió escrita i de competència gramatical i lexical, respectivament, ja que és una tipologia d'exercici que poden trobar a les proves oficials del nivell C1.

TASCA INTERMÈDIA

Feu fer grups de cinc alumnes i demaneu-los que escriguin un text argumentatiu col·laboratiu sobre el rol de la vellesa en la societat a partir de la informació de l'activitat B. Feu que es coordinin per tal que hi hagi un grup que escrigui la introducció del text, un altre la conclusió i, els tres restants, cadascun dels tres paràgrafs del cos del text. Feu que aprofitin la informació i els recursos retòrics presentats en aquest punt i el lèxic que han anat anotant.

Podeu demanar-los que emprin, per exemple, tres llatinismes. Alhora, feu que tinguin cura de la puntuació i de l'estructura del text. Si voleu, podeu fer que decideixin la lògica discursiva que volen que tingui el text. Feu que pensin en un títol original. Podeu fer que treballin amb eines col·laboratives com Google Documents, per exemple. Feu que revisin els aspectes normatius i ortogràfics del text. Recordeu-los, també, que cal evitar les repeticions i que convé emprar variants formals. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer que s'intercanviïn els textos entre els grups, per exemple, i en facin una revisió i hi escriguin comentaris.

PUNT SOCIOCULTURAL

Viure en català

OBJECTIU

L'objectiu és reflexionar sobre el paper que té el català en la vida de diverses persones i com els fa feliços.

A. Feu llegir el títol als alumnes i demaneu-los si és possible viure en català. Feu una pluja d'idees. Després, en parelles, demaneu-los que llegeixin els textos i feu que els relacionin amb el titular que trobin més adequat. Digueu que en justifiquin la tria. Feu-los notar que hi ha més titulars que textos. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

Com a transició amb l'activitat següent, podeu demanar-los si se senten representats per algun d'aquests testimonis.

SOLUCIONS

- Perdre hores de son per aprendre català
- El català m'ha donat benestar
- 2 Mai no és tard
- 4 El català, un dels eixos de la meua vida
- 7 Aprendre català és capbussar-se en un món nou
- 6 El català com una oportunitat de negoci
- 5 Amb el català se t'obren les portes
- 3 Perdre l'anonimat
- 1 Començar de cap i de nou
- Donar un cop de mà als meus fills

B. En parelles, feu que comentin què ha significat l'aprenentatge del català per a ells. Demaneu-los que comparin les seves experiències. Podeu preguntar-los si la seva visió sobre la llengua ha anat canviant al llarg dels anys, per exemple. Aproveiteu aquesta activitat, que pot ser una de les de cloenda del curs, per crear debat sobre què representa per a ells el català i l'ús que en fan en el seu dia a dia.

C. Demaneu-los que escriguin un titular que defineixi la seva relació amb l'aprenentatge del català, tal com han vist a l'activitat **A**. En grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que comparteixin els titulars i feu que se'ls expliquin. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

D. En grups de tres o quatre alumnes, demaneu-los que pensin en algú a qui el català li hagi aportat beneficis laborals, personals, etc. Si cal, feu que en busquin informació a la xarxa. Feu que presentin aquest personatge als companys i que expliquin per què l'han triat.

PUNT DE SUPORT

LÈXIC

1. Demaneu als aprenents que completin el mapa conceptual amb el lèxic que coneixen. Podeu passar per ajudar-los en cas que necessitin un lèxic determinat. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Si necessiten més fletxes, les poden dibuixar. Animeu-los a emprar expressions, verbs i combinacions de paraules que hagin aparegut al llarg de la unitat.

FONÈTICA

1. En parelles, expliqueu-los que sentiran les paraules de l'activitat i demaneu-los que escriguin *m* o *n* als espais segons com es pronuncien. Poseu l'àudio una vegada. Després, feu una posada en comú. Finalment, feu que les repeteixin en veu alta. Podeu demanar als alumnes que busquin altres paraules acabades en aquestes dues consonants.

SOLUCIONS

1. so n	6. Jerusale m
2. pa m	7. ra m .
3. fer m	8. Joaqui m .
4. ne n	9. ni n
5. gra n	10. re m

2. En parelles, feu llegir les paraules següents i demaneu-los que marquin la consonant que no es pronuncia. Després, poseu l'àudio, feu que escoltin com es pronuncien aquests mots i demaneu-los que comprovin si ho han fet bé. Finalment, feu que les repeteixin en veu alta i que es fixin en com es pronuncien la *ema* i la *ena*. Feu una posada en comú amb el grup-classe. Podeu fer notar que en valencià aquestes consonants a finals de mot no s'elideixen, això és, es pronuncien.

SOLUCIONS

1. camp	5. sang
2. tomb	6. accent
3. font	7. llamp
4. fang	8. content

3. En parelles, feu llegir les paraules i feu que les completin amb *m*, *n*, *mm*, *nn*, *mn* o *nm*. Després, poseu l'àudio, demaneu-los que escoltin com es pronuncien i feu que les repeteixin en veu alta. Feu una posada en comú amb el grup-classe.

SOLUCIONS

1. so m riure	8. con n ectar	15. tem p tador	22. assu m pte
2. e n mig	9. som n i	16. sim f onia	23. sí m ptoma
3. conde m nar	10. tan m ateix	17. en f rontar	24. tem p tativa
4. commou r e	11. infeli ç	18. à m fora	25. mil·lenni
5. immo r al	12. com p te	19. triom f ar	26. em f asitzar
6. innecessa r i	13. con t e infantil	20. impre m ta	
7. em m arcar	14. com t e d'Urgell	21. tra m via	

PUNT D'ARRIBADA

TASQUES

TASCA COL·LECTIVA

- A.** Primer, amb tot el grup-classe, demaneu-los que triïn un dels temes que han aparegut a la unitat per fer-ne un debat. En parelles, feu que preparin una intervenció en què defensin la seva opinió sobre el tema del debat. Feu que facin un guió dels arguments per defensar la seva tesi. Feu que tinguin en compte els possibles contraarguments per rebatre'ls adequadament. Podeu fer que busquin a la xarxa expressions que poden emprar en un debat, com ara connectors o estructures de recapitulació, per exemple. Quant al moderador, feu que es prepari un discurs d'obertura del debat.
- B.** Segon, digueu que escullin un company perquè faci de moderador. Després, feu que cada parella decideixi quin dels dos integrants participarà al debat. Feu que s'asseguin en rotllana. Després, feu que el moderador obri el debat, digueu-los que facin una primera ronda d'intervencions breus i, després, feu que comencin el debat. Tothom pot intervenir-hi, però ha de demanar la paraula al moderador.
- C.** Tercer, les persones que no participen al debat han de fer d'observadors. Feu que anotin els comentaris sobre les intervencions dels seus companys: si la tesi que defensen és comprensible; si els arguments són adequats per defensar la tesi; si utilitzen exemples, citacions, xifres, etc. per reforçar els arguments; si recullen els arguments dels altres participants; si utilitzen connectors variats i adequats per enllaçar diferents idees; si el volum de la veu, l'entonació i la velocitat són adequats; si són respectuosos amb les opinions oposades; si cometen errors de llengua, etc. Quan s'acabi el debat, podeu decidir quin dels dos grups ha defensat millor la seva idea. Després, feu que les parelles es tornin a reunir i feu que comentin quins han estat els seus punts forts al debat i els punts que cal millorar (oratòria, formes emprades, qualitat en la fonètica, si hi ha errors sintàctics, etc.).
Podeu enregistrar el debat i fer-ne una anàlisi amb el grup-classe.

TASCA INDIVIDUAL

- A.** En primer lloc, demaneu-los que escullin un tema social que els interessi i feu que concretin un aspecte sobre el qual vulguin donar la seva opinió.
- B.** En segon lloc, digueu-los que preparin una intervenció oral sobre l'aspecte escollit. Demaneu-los que adoptin un punt de vista sobre el tema i feu que escriguin un guió amb el tema, la tesi, les idees que utilitzaran per argumentar la tesi i la conclusió.
- C.** En tercer lloc, demaneu-los que practiquin en veu alta la intervenció per pronunciar les paraules i fer l'entonació de les frases correctament; per modular el to de veu i donar-hi la intenció que vols adoptar, i per seguir un ritme adequat. Podeu animar-los a fer-ho davant del mirall per treballar el contacte visual i les expressions facials.
- D.** Finalment, feu que facin la intervenció davant de la classe. Després, demaneu-los que valorin la intervenció dels companys a partir dels aspectes llistats en el punt anterior. Si voleu, podeu enregistrar les intervencions dels alumnes i triar-ne algunes per fer-ne una anàlisi.

Fem balanç

- 1.** Un cop realitzades la tasca col·lectiva i la tasca individual, demaneu als aprenents que reflexionin sobre els punts que han après. Feu-los llegir els tres ítems que apareixen a la taula d'avaluació. Demaneu-los que marquin el «cor» en el cas que considerin que saben realitzar tranquil·lament / perfectament la funció comunicativa que s'esmenta; la «cara somrient» en el cas que considerin que han après i poden realitzar la funció comunicativa, encara que sigui amb algunes incerteses; la «cara trista» en el cas que creguin que encara els falta treballar per poder assolir la funció comunicativa. Segurament hauréu d'ajudar els alumnes a entendre les funcions comunicatives. Podeu donar-los exemples de les funcions.
- 2.** Demaneu als aprenents que comentin la tasca. A l'apartat amb la cara somrient els alumnes hauran d'afegir els comentaris positius sobre la tasca: què els ha agradat, què ha resultat fàcil, els aspectes que consideren útils i funcionals, etc. En canvi, a l'apartat amb la cara trista, els alumnes hi hauran d'escriure què no els ha agradat, què millorarien, tant de la tasca com de la seva execució, i quins aspectes consideren innecessaris.
- 3.** Comenteu als alumnes que hauran d'avaluar els resultats de la tasca individual d'un dels companys. Llegiu els tres criteris d'avaluació a l'aula per assegurar-vos que els alumnes els entenen. L'objectiu és que reflexionin sobre el resultat obtingut i siguin conscients que hi ha uns criteris perquè la tasca tingui èxit. Un cop hagin fet l'avaluació, deixeu que la comparteixin entre ells.

